

Úroveň připravenosti profesionálních řidičů k poskytování první pomoci v terénu

Lucie Krejčí

Bakalářská práce
2009

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií
Ústav ošetrovatelství
akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Lucie KREJČÍ
Studijní program: B 5341 Ošetrovatelství
Studijní obor: Všeobecná sestra

Téma práce: Úroveň připravenosti profesionálních řidičů
k poskytování první pomoci v terénu

Zásady pro vypracování:

V teoretické části práce se studentka seznámí s literaturou a prameny, které se vztahují ke zvolenému tématu, stanoví cíl práce a zpracuje teoretický základ.

V praktické části práce studentka připraví a provede dotazníkový průzkum (stanovení hypotéz, volba vzorku respondentů – profesionální řidiči po absolvovaném školení první pomoci, realizace pilotní studie a vlastního průzkumu, zpracování a analýza získaných dat), dále realizuje průzkumné šetření formou pozorování zaměřeného na průběh a organizaci výuky první pomoci a provede anketu u řidičů zaměřenou na hodnocení výuky první pomoci.

Vypracuje také plakát o první pomoci v silničním provozu.

Rozsah práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

- 1) BÁRTLOVÁ, Sylva, SADÍLEK, Petr, TÓTHOVÁ, Valérie. Výzkum a ošetřovatelství. Brno: NCONZO, 2005. 146s. ISBN 80-7013-416-X
- 2) PLINTOVIČ, Michal, BAŘINKA, Antonín. První pomoc – Úvod do cestovní a horské medicíny. Olomouc: Univerzita Palackého, 2005. 94s. ISBN 80-244-0994-1
- 3) KOLEKTIV AUTORŮ. Pravidla do kapsy. Praha: Springer Media CZ s.r.o., 2007. 267s. ISBN 978-80-86411-65-1
- 4) CITOVÁ, Irena, CITA, Stanislav. Příručka první pomoci. Bratislava: Perfekt a.s., 2007. 288s. ISBN 978-80-8046-359-5
- 5) Zákony a normy vydané ministerstvem vnitra ČR dostupné z www.mvcr.cz atd...

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Andrea Bílková**
Ústav ošetřovatelství

Datum zadání bakalářské práce: **5. února 2009**

Termín odevzdání bakalářské práce: **5. června 2009**

Ve Zlíně dne 5. února 2009

prof. PhDr. Vlastimil Švec, CSc.
děkan

L.S.

doc. MUDr. Jaroslav Slaný, CSc.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Název mé bakalářské práce zní: „Úroveň připravenosti profesionální řidičů k poskytování první pomoci v terénu“. Práce má část teoretickou, kde se zaměřuji na situaci dopravních nehod na území ČR, na školení profesionálních řidičů, na základy první pomoci a integrovaný záchranný systém, dále část praktickou, kde vyhodnocuji dotazníkové šetření, anketu a pozorování při výuce první pomoci v autoškole.

Výstupem mé práce je plakát.

Klíčová slova: dopravní nehoda, školení profesionálních řidičů, první pomoc, integrovaný záchranný systém

ABSTRACT

My topic of graduate work is: „Readiness level of professional drivers to give first aid in the field“. The work comprises both the theoretical and the practical part. While the former is focused on the state of traffic accidents which took place on the territory of the Czech Republic, the training of professional drivers, the basics of first aid and the integrated safety system, the latter deals with the evaluation of a questionnaire survey, a poll survey and an observation made during first aid training at driving school. The output of the work is a poster.

Keywords: traffic accident, training of professional drivers, first aid, integrated safety system

Na tomto místě bych ráda poděkovala Mgr. Andreje Bílkové za odborný dohled nad touto prací, poskytnuté konzultace a cenné rady při zpracování výsledků.

Dále bych ráda poděkovala své rodině a přátelům za podporu při psaní této práce.

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně 27.2.2009

.....
Kajet. Lucie

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělčně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

OBSAH

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 SITUACE V SILNIČNÍ DOPRAVĚ V ČR	13
1.1 SOUČASNÁ SITUACE V SILNIČNÍ DOPRAVĚ	13
1.2 CHARAKTERISTIKA DOPRAVNÍ NEHODY.....	13
1.2.1 Pokyny pro účastníky dopravní nehody	13
1.3 STATISTIKA DOPRAVNÍCH NEHOD DLE POLICIE ČR.....	14
1.3.1 Obecná statistika dopravních nehod.....	14
1.3.2 Statistika nehod nákladních vozidel.....	14
2 PROFESIONÁLNÍ ŠKOLENÍ ŘIDIČŮ	16
2.1 POŽADAVKY NA ODBORNOU ZPŮSOBILOST ŘIDIČŮ	16
2.2 LEGISLATIVA- ZÁKON Č. 374SB 2007 O ZÍSKÁVÁNÍ A ZDOKONALOVÁNÍ ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI K ŘÍZENÍ MOTOROVÝCH VOZIDEL	17
2.2.1 Vstupní školení.....	17
2.2.2 Pravidelné školení	18
2.2.3 Provozovatel školícího střediska.....	19
2.2.4 Požadavky k udělení akreditace	19
2.2.5 Povinnosti provozovatele školícího střediska	19
2.2.6 Průkaz profesní způsobilosti řidiče	20
2.3 ZÁKON ZABÝVAJÍCÍ SE NEPOSKYTNUTÍM PRVNÍ POMOCI.....	20
2.3.1 Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon.....	20
3 PRVNÍ POMOC	21
3.1 CHARAKTERISTIKA PRVNÍ POMOCI.....	21
3.2 DĚLENÍ PRVNÍ POMOCI.....	21
3.3 POVINNOSTI ZACHRÁNCE	21
3.4 ŽIVOT ZACHRAŇUJÍCÍ ÚKONY	22
3.5 POSTUPY PŘI DOPRAVNÍ NEHODĚ.....	22
3.5.1 Ohrožení životně důležitých funkcí	23
3.6 BEZVĚDOMÍ.....	23
3.6.1 Zástava dýchání.....	24
3.6.2 Zástava srdce (krevního oběhu)	24
3.7 ZÁKLADNÍ KROKY KARDIOPULMONÁLNÍ RESUSCITACE.....	24
3.7.1 Uvolnění průchodnosti dýchacích cest.....	24
3.7.2 Zajištění dýchání	24
3.7.3 Provádění srdeční masáže	25

3.8	ZÁKLADNÍ PODMÍNKY PRO POSKYTOVÁNÍ PRVNÍ POMOCI	26
3.9	ZÁSADY ZÁKLADNÍHO VYŠETŘENÍ VE STAVECH OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A ŽIVOT	26
3.10	OSTATNÍ POSTUPY PP	26
4	INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM	27
4.1	CHARAKTERISTIKA IZS	27
4.2	ZÁKLADNÍ SLOŽKY	27
4.2.1	Hasičský záchranný sbor	28
4.2.2	Zdravotnická záchranná služba	28
4.2.3	Policie ČR	28
4.2.4	Jednotky požární ochrany	28
4.3	OSTATNÍ SLOŽKY	29
4.3.1	Armáda České republiky	29
4.3.2	Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska	29
4.3.3	Český červený kříž	29
4.3.4	Vodní záchranná služba	29
4.3.5	Další složky IZS	29
II	PRAKTICKÁ ČÁST	30
5	DOTAZNÍK	31
5.1	PODNADPIS	31
5.2	FORMULACE HYPOTÉZ	31
5.3	VÝBĚR RESPONDENTŮ PRO DOTAZNÍK	31
5.4	METODIKA	31
5.5	ORGANIZACE ŠETŘENÍ	32
5.6	PILOTNÍ STUDIE	32
5.7	SBĚR DAT	32
5.8	VÝSLEDKY ŠETŘENÍ	33
5.8.1	Obecná část dotazníku	33
5.8.2	Praktická část dotazníku	52
5.9	SHRNUTÍ	62
5.9.1	Zhodnocení hypotéz	62
5.9.2	Celkové zhodnocení	63
6	ANKETA	65

6.1	CÍL	65
6.2	VÝBĚR RESPONDENTŮ	65
6.3	METODIKA	65
6.4	ORGANIZACE PRŮZKUMU	65
6.5	PILOTNÍ STUDIE	66
6.6	SBĚR DAT	66
6.7	VÝSLEDKY ŠETŘENÍ.....	67
6.8	SHRNUTÍ.....	77
7	POZOROVÁNÍ.....	78
7.1	CÍL	78
7.2	VÝBĚR SKUPINY	78
7.3	METODIKA A ORGANIZACE POZOROVÁNÍ.....	78
7.4	VÝSLEDKY POZOROVÁNÍ	79
7.5	SHRNUTÍ.....	79
8	PLAKÁT	80
8.1	CÍL	80
8.2	METODIKA	80
8.3	SHRNUTÍ- VYUŽITÍ V PRAXI	80
	ZÁVĚR	81
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	82
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	84
	SEZNAM GRAFŮ	85
	SEZNAM TABULEK.....	86
	SEZNAM PŘÍLOH.....	87

ÚVOD

Pro zpracování bakalářské práce jsem si vybrala téma: „Úroveň připravenosti profesionálních řidičů k poskytování první pomoci v terénu“. Důvodem k výběru tématu byl fakt, že na našich silnicích je čím dál více dopravních nehod. Lidé stále více cestují a nejen na dovolenou, ale i za prací. Spolu s rostoucí migrací zboží po celé republice i do zahraničí stoupá i kamionová doprava. Na silnicích je čím dál více kamionů, které někdy zapříčiní nehody.

Cílem práce je zjistit zákony a normy, které se vztahují ke školení profesionálních řidičů a popisují, jak má dané školení vypadat. Dalším cílem je zmapovat znalosti první pomoci u profesionálních řidičů. Zda by dokázali poskytnout první pomoc, kdyby byli svědky dopravní nehody. Zajímalo mě také, co řidičům absolvované školení dává a jaký to má pro ně význam do zaměstnání.

Cílům práce odpovídá i členění na část teoretickou a praktickou, kterou doplňují a rozšiřují přílohy.

V teoretické části popisuji současnou dopravní situaci v ČR. Věnuji se statistice dopravních nehod na našem území. Dále se zabývám zákony vztahujícími se ke školení profesionálních řidičů. Podrobně popisuji školení řidičů, hlavně se zaměřuji na vstupní a pravidelné školení. Je zde také zmíněn trestní zákon o neposkytnutí první pomoci. Nedílnou součástí teoretické části jsou i kapitoly věnované první pomoci a integrovanému záchrannému systému, které s daným tématem úzce souvisí.

V praktické části práce popisuji v několika kapitolách výsledky mého šetření. Celá první kapitola je věnována dotazníkovému průzkumu, sbírání dat a následujícímu vyhotovení výsledků. V druhé kapitole popisuji průběh a výsledky anketního průzkumu. V závěru praktické části zpracovávám pozorování absolvované při výuce první pomoci v autoškole.

Výstupem z mé práce je plakát, který je zaměřen na poskytnutí první pomoci při nehodě.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 SITUACE V SILNIČNÍ DOPRAVĚ V ČR

1.1 Současná situace v silniční dopravě

Silniční doprava je nejoblíbenějším a nejvyužívanějším typem dopravy. Patří tedy mezi nejflexibilnější a umožňuje spojení měst v rámci celé České republiky, ale také snadné spojení s dalšími metropolemi Evropy. Rozvoj silniční dopravy spočívá hlavně ve výstavbě dálnic, kterých je stále více a pořád se stavějí nové. [15]

Dopravní síť v České republice je velmi hustá. Kromě vlaku však lze pro cestování v České republice využít také mnoho dalších typů dopravy - osobní automobil, autobus, tramvaj, trolejbus, letadlo, kolo, anebo třeba loď. [15]

Dopravní nehody jsou na denním pořádku. Každý řidič, který se svým vozem vyjede na silnici, se může stát účastníkem nehody i tehdy, kdy nezavinil nehodu sám. [15]

1.2 Charakteristika dopravní nehody

Dopravní nehoda je dle zákona č. 361/2000 S. událost v provozu na pozemních komunikacích, která se stala, nebo byla započata na pozemní komunikaci a při níž dojde k usmrcení, nebo zranění osoby či ke škodě na majetku v přímé souvislosti s provozem vozidla v pohybu. [16]

1.2.1 Pokyny pro účastníky dopravní nehody

Jste-li účastníkem dopravní nehody nebo jejím svědkem:

- zastavte vozidlo a vypněte motor vašeho vozidla,
- zajistěte místo nehody (trojúhelník, reflexní vesta, výstražná světla a pod.)
- zjistěte v jaké stavu jsou ostatní účastníci dopravní nehody a v případě zranění poskytněte první pomoc a zavolejte ZZS,
- stala-li se dopravní nehoda na dálnici je nezbytné aby její účastníci neprodleně opustili vozovku na její pravou stranu až na bezpečné místo za svodidla,
- zdržte se veškerého jednání, které by mohlo ovlivnit vyšetření dopravní nehody (požívání alkoholických nápojů, pohyb s vozidly apod.),
- je-li nutné s auty před příjezdem Policie ČR manipulovat, třeba z důvodu obnovy provozu vozidel MHD, vyznačte jejich polohu na silnici,

- je vhodné si celé místo nehody vyfotit a snímky případně poskytnout Policii a pojišťovně,
- společně s dalšími účastníky nehody (včetně svědků) si vzájemně prokažte totožnost a předejte důležité informace o vozidlech,
- pokud vám druhý řidič nechce prokázat svoji totožnost či údaje od svého vozidla porušuje tím zákon, zavolejte Policii a před jejím příjezdem na místo si zapište alespoň registrační značku druhého vozidla podle které na internetu zjistíte u které pojišťovny je viník pojištěn. [16]

1.3 Statistika dopravních nehod dle Policie ČR

1.3.1 Obecná statistika dopravních nehod

V roce 2008 Policie ČR šetřila celkem 160 376 nehod, při kterých bylo 992 osob usmrčeno, 3 809 těžce zraněno a 24 776 osob zraněno lehce. Odhad způsobené hmotné škody je ve výši 7 741,464 mld. Kč. [18]

Nejtragičtějším měsícem v roce 2008 byl listopad, kdy na komunikacích zahynulo 111 osob. [18]

Nejtragičtějšími dny roku 2008 byla středa 13. února a pátek 28. listopadu s 10 usmrčenými osobami. Dalšími velmi tragickými dny byla neděle 1. června a středa 26. listopadu, kdy zahynulo shodně 9 osob. [18]

Ve statistice, kterou připravilo Operační oddělení Policejního prezidia ČR od 1.1. do 1.2.2009 jsou výsledky takové:

- počet nehod je okolo 230 z toho několik jich bylo smrtelných pro alespoň jednoho z řidičů,
- nejčastější příčinou nehod je nesprávný způsob jízdy, což může být nepřiměřená rychlost,
- nejméně 7 nehod bylo způsobeno pod vlivem alkoholu. [18]

1.3.2 Statistika nehod nákladních vozidel

Ze statistiky Policie ČR vyplývá, že:

- Řidiči nákladních vozidel bez rozlišení hmotnosti vozidla viníka zavinili celkem 18 % dopravních nehod z celkového počtu dopravních nehod zaviněných řidiči motorových vozidel.
- Řidiči nákladních vozidel o hmotnosti nad 3,5 tuny zavinili 9 % dopravních nehod z celkového počtu dopravních nehod zaviněných řidiči motorových vozidel.
- Řidiči nákladních vozidel o hmotnosti nad 10 tun zavinili 6 % dopravních nehod z celkového počtu dopravních nehod zaviněných řidiči motorových vozidel.
- Při nehodách zaviněných řidiči nákladních vozidel bez rozlišení hmotnosti bylo usmrceno 11 % z celkového počtu usmrcených osob v České republice.
- Při nehodách zaviněných řidiči nákladních vozidel o hmotnosti nad 10 tun bylo v roce 2008 usmrceno 4,5 % z celkového počtu usmrcených osob při nehodách zaviněných řidiči motorových vozidel.
- Při nehodách zaviněných řidiči nákladních vozidel bez rozlišení hmotnosti bylo usmrceno 12,4 % z celkového počtu usmrcených osob při nehodách zaviněných řidiči motorových vozidel.
- Řidiči nákladních vozidel bez rozlišení hmotnosti se podíleli na 7 % dopravních nehod zaviněných pod vlivem alkoholu.
- Oproti roku 2007 vzrostl počet dopravních nehod zaviněných řidiči nákladních automobilů pod vlivem alkoholu bez rozlišení hmotnosti o 50 dopravních nehod (ze 467 na 517 nehod). Jedná se o nejvyšší nárůst ze všech účastníků silničního provozu v porovnání let 2007 a 2008 v oblasti alkoholu. [17]

2 PROFESIONÁLNÍ ŠKOLENÍ ŘIDIČŮ

2.1 Požadavky na odbornou způsobilost řidičů

Dne 1.4.2008 vstoupil v platnost zákon 374/2008 Sb., kterým se upravují podmínky pro získání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel určených pro nákladní nebo osobní přepravu. Tento zákon ukládá řidičům motorových vozidel, k jejichž řízení je potřeba řidičského oprávnění C1, C, D1 a D, povinnost být držiteli průkazu odborné způsobilosti. [19]

Zdokonalování odborné způsobilosti řidičů je povinen se účastnit řidič, který:

- je občanem členského státu Evropské unie a má na území České republiky trvalý pobyt,
- je občanem členského státu Evropské unie a má na území České republiky přechodný pobyt, který trvá alespoň 185 dnů v kalendářním roce,
- je občanem jiného než členského státu Evropské unie a vykonává práci pro zaměstnavatele usazeného na území České republiky, nebo na území České republiky podniká. [19]

Řidičům, kteří získali řidičské oprávnění maximálně do šesti měsíců před účinností zákona (tj. před 1. dubnem 2008), nebo získají řidičské oprávnění pro skupiny D1 a D do 10. září 2008, pro skupiny C1 a C do 10. září 2009 a nejsou držiteli průkazu profesní způsobilosti, vydá obec s rozšířenou působností na základě žádosti osvědčení o profesní způsobilosti řidičů podle dřívější právní úpravy. [19]

Ostatní řidiči, kteří chtějí řídit vozidlo k jehož řízení je třeba být držitel řidičského oprávnění skupiny C1,C,D1 a D se musí zúčastnit vstupního školení, v rozsahu 140 hodin respektive 280 hodin v rozšířeném rozsahu. Vstupní školení se provádí formou výuky a výcviku a je zakončeno zkouškou z profesní způsobilosti řidiče. Výcvik a výuku může podle zákona provádět pouze akreditovaná organizace, která je zárukou pro naplnění ustanovení zákona. [19]

Pro řidiče, kteří již jsou držiteli průkazu profesní způsobilosti, zákon ukládá povinnost účastnit se každý rok pravidelného školení, v rozsahu sedmi hodin. O absolvování pravidelného školení získá řidič potvrzení vydané akreditovanou organizací. [19]

2.2 Legislativa- zákon č. 374sb 2007 o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel

Zákon se ve svých paragrafech zabývá:

- zdokonalováním odborné způsobilosti řidičů,
- vstupním školením,
- pravidelným školením,
- provozovatelem školícího střediska,
- požadavky k udělení akreditace,
- povinnostmi provozovatele školícího střediska,
- průkazy profesní způsobilosti řidiče,
- odnětím akreditace k provozování výuky a výcviku. (přesná citace zákona viz. Příloha III)

2.2.1 Vstupní školení

Smyslem vstupního školení je získání základní kvalifikace. Školení zahrnuje teoretickou (výuku) a praktickou část (výcvik).

Rozsah vstupního školení:

1. Teoretická část: 130 hodin
2. Praktická část: 10 hodin [19]

Teoretická část zahrnuje výuku zaměřenou na získání a prohloubení znalostí v oblasti:

- teorie pokročilého a racionálního řízení a zásad bezpečné a defenzivní jízdy,
- bezpečnosti provozu a ekologického provozu vozidla,
- zdravotní rizika a jejich předcházení v silniční dopravě,
- prevence a řešení mimořádných událostí v provozu na pozemních komunikacích,
- sociálně – právní prostředí v silniční dopravě. [19]

Teoretická část se dělí na část společnou pro řidiče všech vozidel a na část zvláštní, určenou pro řidiče nákladních vozidel a řidiče vozidel pro přepravu osob. [19]

Praktická část se provádí řízením výcvikového vozidla. [19]

Zájemce o získání vstupního školení může absolvovat vstupní školení v rozšířeném rozsahu a to v délce 280 hodin. Zákonná norma neuvádí, kolik hodin má být věnováno výuce první pomoci. Každé školicí středisko si to určuje samo. [19]

2.2.2 Pravidelné školení

Provádí se formou výuky a slouží k prohloubení znalostí získaných při vstupním školení. Školení je jednodenní v trvání 7 hodin. [19]

Na závěr každý účastník školení obdrží potvrzení o absolvování. [19]

Osnova pravidelného školení:

- pravidla silničního provozu a jejich použití v praxi,
- předpisy pro silniční dopravu – Nařízení Evropského parlamentu,
- zásady používání záznamového zařízení – analogové a digitální tachografy,
- kontrola technického stavu vozidel,
- upevnění nákladu,
- vážení vozidel,
- zdravotní rizika a zásady první pomoci,
- prevence a řešení mimořádných událostí v dopravě. [19]

Účastník pravidelného školení získá potvrzení osoby proškolené dle ADR (Mezinárodní smlouva 14/2007). [19]

Zkouška z profesní způsobilosti řidičů se provádí písemným testem za pomoci výpočetní techniky. Test je sestavován náhodným výběrem jednotlivých zkušebních otázek. [19]

Test se skládá z 80 otázek rozdělených do 8 skupin podle tematických okruhů výuky v rámci vstupního školení. Každá skupina se skládá z 10 otázek. Každé otázce jsou přiřazeny možné 3 odpovědi, z nichž pouze 1 je správná. Každá správná odpověď je hodnocena 1 bodem. [14]

Výsledek celé zkoušky se hodnotí stupněm „prospěl“ nebo „neprospěl“. K hodnocení stupněm „prospěl“ je třeba získání 7 bodů v rámci každé skupiny otázek. [14]

Zákoník práce ukládá zaměstnavateli povinnost zajistit svým zaměstnancům školení o právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví. [19]

2.2.3 Provozovatel školícího střediska

Výuku a výcvik provádí fyzická nebo právnická osoba, které je udělena akreditace k provozování této činnosti krajským úřadem příslušným podle jejího místa podnikání nebo sídla. [13, 14]

Úřad udělí žadateli akreditaci k provozování výuky a výcviku na základě písemné žádosti. Akreditace k provozování výuky a výcviku je nepřevoditelná a nepřechází na právního nástupce. [13, 14]

2.2.4 Požadavky k udělení akreditace

Žadatel o udělení akreditace k provozování výuky a výcviku musí:

- mít vytvořený písemný plán pro zajištění výuky a výcviku, ve kterém vymezí organizaci a rozsah výuky a výcviku, včetně počtu účastníků v jednotlivých etapách probíhajících kurzů,
- mít plán jednotlivé výuky předmětu a způsob provádění výuky a výcviku, včetně učebních materiálů,
- mít seznam lektorů, jejichž prostřednictvím zajistí po zahájení provozování školícího střediska výuku a výcvik,
- u lektorů mít uvedené jejich jméno, příjmení a odborné předpoklady pro výuku a výcvik. [13, 14]

2.2.5 Povinnosti provozovatele školícího střediska

Provozovatel školení je povinen:

- provádět výuku a výcvik dle plánu pro zajištění výuky a výcviku,
- zajistit provádění výuky a výcviku prostřednictvím odborně způsobilých osob,
- zajistit provádění výuky a výcviku prostřednictvím výcvikových vozidel,
- vést evidenci o uskutečněné výuce a výcviku, včetně seznamu účastníků,
- oznámit krajskému úřadu změny údajů rozhodných pro udělení akreditace a předložit o nich doklady do 15 dnů ode dne, kdy k nim došlo,
- vydat bez prodlení řidiči, který absolvoval a ukončil výcvik a výuku, potvrzení o rozsahu a obsahu absolvované výuky a výcviku a datu ukončení výuky a výcviku. [13, 14]

2.2.6 Průkaz profesní způsobilosti řidiče

Řidič motorového vozidla, k jehož řízení opravňuje řidičské oprávnění skupiny C,C+E, D nebo D+E, nebo podskupiny C1, C1+E, D1 nebo D1+E je povinen mít při řízení u sebe průkaz profesní způsobilosti řidiče pro příslušnou skupinu nebo podskupinu. Držitel průkazu profesní způsobilosti řidiče, který se podrobil vstupnímu školení v základním rozsahu, je oprávněn řídit vozidlo skupiny C, C+E od 21 let a motorové vozidlo skupiny D, D+E od 23 let. Držitel průkazu profesní způsobilosti, který se podrobil vstupnímu školení v rozšířeném rozsahu, je oprávněn řídit vozidlo skupiny C, C+E od 18 let a vozidlo skupiny D, D+E od 21 let. [19]

2.3 Zákon zabývající se neposkytnutím první pomoci

2.3.1 Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon

V trestním zákoně je uvedeno, že neposkytnutí první pomoci se hodnotí jako trestný čin. Jelikož každý občan je povinen poskytnout první pomoc dle svých možností a musí vyčkat u zraněného do příjezdu zdravotnické pomoci. Přesná citace zákona je uvedena v příloze IV.

3 PRVNÍ POMOC

3.1 Charakteristika první pomoci

První pomoc je počáteční ošetření, či pomoc poskytnutá někomu, kdo je poraněn, nebo kdo náhle onemocní. [4]

Cíleně a účinně omezuje rozsah a důsledky ohrožení či postižení. [5]

Poskytnutí první pomoci je občanská povinnost. [5]

Každý občan je povinen poskytnout první pomoc dle svých možností a musí vyčkat u zraněného do příjezdu zdravotnické pomoci. [5]

Hlavním cílem je poskytnout první pomoc dle svých dovedností, vědomostí a schopností, ale vždy tak, abychom:

- zachránili život,
- zabránili zhoršení stavu zraněného,
- zajistili zraněnému co nejlepší prostředí pro zlepšení stavu,
- zajistili bezpečnost zraněnému, ale také i sobě a ostatním přihlížejícím. [2]

3.2 Dělení první pomoci

Technická PP: odstranit příčiny úrazu (vyprostit zraněného), najít místo, kde nehrozí další nebezpečí (výbuch, pád apod.)

Laická zdravotnická PP: pomoc poskytnutá laikem nebo zdravotníkem, který je u zraněného dříve než záchranná služba.

Odborná zdravotnická PP: poskytnutá personálem záchranné služby (lékař, záchranář apod.). [5]

3.3 Povinnosti zachránce

- posoudit rychle a s jistotou situaci nehody,
- chránit zraněné a další přítomné nehody před nebezpečím,
- identifikovat v rámci možností zranění či povahu onemocnění, které postižený utrpěl,
- poskytnout zraněným včasnou pomoc a nejdříve ošetřit nejzávažnější stavy
- zavolat ZZS, popřípadě hasiče a policii. [4]

3.4 Život zachraňující úkony

V prvním případě se musíme postarat o zraněné, kteří jsou bezprostředně ohroženi na životě. Jsou to zranění:

1. s masivním krvácením,
2. v bezvědomí,
3. se zástavou dechu,
4. se zástavou srdeční činnosti. [8]

U těchto stavů musíme poskytnout první pomoc správně a rychle, všechny ostatní stavy jsou méně naléhavé a snesou prodlení i nedokonalosti v provedení první pomoci. [8]

Přivolání ZZS

Na telefonním čísle 155 oznamujeme:

- Kde k nehodě došlo (obec, ulice, číslo domu, kilometr silnice).
- Co se stalo (dopravní nehoda, osobní auto, je zablokovaná silnice, zraněné nelze vyprostit, na silnici vytéká benzín).
- Kolik je postižených (počet zraněných a jejich věk).
- Charakter zranění (závažnost postižení – bezvědomí, zástava dechu, silné krvácení, popáleniny apod.).
- Jaká první pomoc je poskytována.
- Své jméno a telefonní číslo, z kterého voláme (případně čas, kdy k nehodě došlo). [3, 4, 5]

3.5 Postupy při dopravní nehodě

Získáme přehled o situaci nehody i stavu postižených, posoudíme možná nebezpečí, např. nebezpečí požáru, další nehody apod. a okamžitě jednáme:

- označíme místo nehody,
- zajistíme bezpečnost zraněných,
- zastavíme krvácení,
- přivoláme ZZS,
- provedeme protišoková opatření,
- jsou-li u zraněných ohroženy základní životní funkce, okamžitě začneme resuscitovat,

- poskytneme PP a počkáme do příjezdu ZZS. [6]

3.5.1 Ohrožení životně důležitých funkcí

K životně důležitým funkcím patří vědomí, dýchání a činnost srdce. [6]

Kontrola životně důležitých funkcí:

- Zjistíme zda je zraněný při vědomí (oslovením, kladením otázek, když nereaguje, štípneme jej do ušního lalůčku, lehce sním zatřepeme, pokud nereaguje, je v bezvědomí).
- Zjistíme zda zraněný dýchá (posloucháme dech, zjišťujeme proud vzduchu, sledujeme pohyb hrudníku, jestli zraněný dýchá, uložíme jej do stabilizované polohy, pokud nedýchá, zajistíme průchodnost dýchacích cest mírným záklonem hlavy a předsunutím dolní čelisti, když se dýchání neobnoví zahájíme umělé dýchání). [6]

3.6 Bezvědomí

Bezvědomí je porucha vnímání, cítění, myšlení a chtění.

Příznaky:

- zhroucená poloha na podložce,
- postižený nereaguje na oslovení ani na bolestivé podněty,
- svalstvo je ochablé, zapadá jazyk. [6]

PP

- uvolníme oděv zraněného hlavně u krku.
- zjistíme, zda zraněný dýchá (pokud zraněný dýchá uložíme jej do stabilizované polohy)
- nedýchá-li zraněný, uvolníme dýchací cesty tzv. trojitým manévrem:
  1. Hluboký záklon hlavy,
  2. Předsunutí dolní čelisti,
  3. Otevření úst.
- prohlédneme dutinu ústní (je-li třeba odstraníme zvrátky, hleny, krev a cizí tělesa) [6]

3.6.1 Zástava dýchání

Příznaky:

- promodralé rty,
- neslyšíme a necítíme dech na své tváři,
- bezvědomí. [6]

3.6.2 Zástava srdce (krevního oběhu)

Příznaky:

- bezvědomí,
- bezdeší,
- nehmatný tep na velkých tepnách,
- mrtvolný vzhled (bledá, šedivá barva kůže). [6]

3.7 Základní kroky kardiopulmonální resuscitace

1. Uvolnění průchodnosti dýchacích cest.
2. Zajištění dýchání.
3. Zajištění krevního oběhu. [8]

3.7.1 Uvolnění průchodnosti dýchacích cest

- otevření úst a přehlédnutí dutiny ústní,
- vyčištění dutiny ústní: pokud je potřeba, provádět dvěma prsty, hlavu postiženého současně otočit na stranu, odstranit umělý chrup,
- maximální záklon hlavy, současně zvednout bradu a dolní čelist,
- při podezření na přítomnost cizího tělesa v dýchacích cestách provést manévry k uvolnění překážky z dýchacích cest (Heimlichův manévr). [8]

3.7.2 Zajištění dýchání

- I. Umělé dýchání z plic do plic
  - II. Metoda umělého dýchání dle Silvera-Brosche
-
- I. Umělé dýchání z plic do plic
    - poloha na zádech,

- způsoby:
  1. z úst do úst,
  2. z úst do nosu (poranění úst, problém v dutině ústní),
  3. z úst do úst a nosu (malé děti).
- bariérové pomůcky: resuscitační rouška, rukavice.
- počet vdechů za minutu je 10-12

II. Metoda umělého dýchání dle Silvera-Broshe

- lze ji provádět jako alternativní mechanickou metodu umělého dýchání při nemožnosti dýchání z plic do plic ústy,
- při srovnání s dýcháním z plic do plic má 50% účinnost.

použití:

- těžká krvavá poranění obličeje,
- prokázané otravy jedy, bojovými otravnými látkami,
- přítomnost žiraviny v obličeji zraněného,
- prokázaná nebezpečná infekce,

provedení:

- záchránce klečí za hlavou postiženého, pokládá jeho horní končetiny ohnuté na hrudník (výdech) a zase je vzpažuje nad hlavu (nádech). [8]

3.7.3 Provádění srdeční masáže

- pokud není zachován krevní oběh ani dýchání a nelze je provádět, je třeba provádět alespoň nepřímou srdeční masáž,
- nejčastěji se s ní setkáme v terénu, kdy záchránce odmítne provádět dýchání z úst do úst bez pomůcek (pochybně, neesteticky, infekčně nebezpečný neznámý jedinec),
- pokud se jedná o příhodu vzniklou náhle, z plného zdraví, jsou výsledky a kvalita života plně srovnatelná s kompletní KPR, pokud KPR netrvá déle než 6 – 12 minut. [8]

Nepřímá srdeční masáž

- poloha na zádech na pevné podložce,
- přiložit dominantní ruku doprostřed hrudní kosti, druhou na ni,
- během masáže záchránce ruce nevzdaluje od hrudníku,

- horní končetiny jsou napnuté v loktech a kolmo k ose těla,
- zachránce stlačuje hrudní koš postiženého hmotností horní poloviny svého těla, hrudník promáčkne u dospělého o 4 – 5 cm,
- stlačovat pravidelně frekvencí 100 stlačení/minutu,
- poměr komprese a dekomprese je 1:1,
- účinnost masáže kontrolujeme podle hmatnosti tepu na krkavici. [8]

3.8 Základní podmínky pro poskytování první pomoci

1. Rychlost, rozhodnost a účelnost.
2. Zajistit podmínky pro poskytování první pomoci na místě nehody (zrušení příčin poškození, bezpečnost zraněných i poskytovatelům PP).
3. Vyšetření zraněného musí být rychlé.
4. Neodkladné poskytnutí PP. [10]

3.9 Zásady základního vyšetření ve stavech ohrožující zdraví a život

1. Je nutno vždy poznat ohrožení nebo selhání ZŽF.
2. Posoudit časový faktor, délku selhávání ZŽF.
3. Posoudit neodkladnost a rozsah nutného řešení, případně nebezpečí z prodlení.
4. Zajistit lékařskou pomoc, případně podmínky k převozu zraněného. [10]

3.10 Ostatní postupy PP

Mezi další postupy první pomoci patří:

- rány a krvácení,
- šok,
- poranění hrudníku a břicha,
- zlomeniny,
- popáleniny aj.

Dané témata jsou nedílnou součástí poskytování první pomoci, nebudu je však rozepisovat, jelikož by to bylo nad rámec mé práce. V práci jsem se zaměřila hlavně na poskytování první pomoci při ohrožení životně důležitých funkcí. Ostatní postupy (viz příloha VII).

4 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM

4.1 Charakteristika IZS

IZS ošetřuje zákon 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému, přesná citace uvedena v příloze VI. [7, 9, 12]

IZS je zákonem definován jako koordinovaný postup jeho složek při přípravě na MU a při provádění záchranných a likvidačních prací, v nichž spočívá těžiště jeho přípravy a činnosti. Kromě toho činnost IZS zahrnuje i provádění prevence a obnovovacích prací. [7, 9, 12]

Prevence spočívá v činnosti a opatřeních materiálního, plánovacího, organizačního a vzdělávacího charakteru, jejichž cílem je předejít vzniku MU i v případech, kdy toho nelze dosáhnout maximálně snížit její dopady. [7, 9, 12]

Záchrannými pracemi se rozumí činnost k odvrácení, nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých při MU, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí. Těžiště provádění záchranných prací spočívá na jednotkách požární ochrany a ZZS. [7, 9, 12]

Likvidační práce spočívá v činnosti k odstranění následků způsobené při MU. Probíhají současně se záchrannými pracemi. [7, 9, 12]

Obnovovací práce spočívají v revitalizaci životního prostředí, únosné obnově společenského života a materiálních hodnot. Mohou být zahájeny až po ukončení zásahu IZS. [12]

IZS tvoří jednotlivé složky, které lze rozdělit na dvě skupiny:

- Základní složky IZS
- Ostatní složky IZS [9]

4.2 Základní složky

- jsou schopny rychle a nepřetržitě zasahovat a mají působnost na celém území státu.

Patří k nim:

1. Hasičský záchranný sbor (HZS).
2. Zdravotnická záchranná služba (ZZS).
3. Policie ČR (PČR).
4. Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požárními. [9]

4.2.1 Hasičský záchranný sbor

Jeho posláním je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při MU. [7]

Činnost je řízena operačním střediskem. [7]

Mají vycvičené specialisty (práce ve výškách, v podzemí, ve vodě, v zamořeném prostředí, při požárech, při dopravních nehodách). [7]

4.2.2 Zdravotnická záchranná služba

Záchranná služba poskytuje odbornou přednemocniční neodkladnou péči.

Zajišťuje nepřetržitou pohotovost pro příjem tzv. tísňového volání, jeho vyhodnocení a neodkladný zdravotnický zásah v místě události. [9]

Výkonnými prvky ZZS jsou výjezdové skupiny, které dělíme na:

- rychlou zdravotnickou pomoc, poskytující neodkladnou péči bez přítomnosti lékaře,
- rychlou lékařskou pomoc zabezpečovanou zdravotnickým týmem vedeným lékařem,
- dopravu raněných a nemocných v podmínkách neodkladné péče zabezpečovanou zdravotnickými týmy ovládajícími zásady tzv. zajištěného transportu. [12]

4.2.3 Policie ČR

Představuje výkonný orgán státní moci v oblasti bezpečnosti občanů, ochrany majetku a veřejného pořádku. [12]

V rámci IZS plní PČR úkoly spojené především s uzavřením prostoru, s organizací odklonu a regulace dopravy, zajišťuje hladkou průjezdnost záchranných vozidel na příjezdových a odsunových trasách. [12]

Činnost je řízena operačním střediskem. [12]

4.2.4 Jednotky požární ochrany

Plošným pokrytím se rozumí rozmístění jednotek požární ochrany na území daného kraje. HZS po dohodě se zřizovateli jednotek požární ochrany určí, které z nich budou plošné pokrytí zabezpečovat. [12]

4.3 Ostatní složky

4.3.1 Armáda České republiky

Síly a prostředky lze využít k posílení základních složek IZS při likvidaci následků přírodních a antropogenních katastrof v případech, kdy vzniklou situaci nemohou tyto složky zvládnout. [7, 12]

4.3.2 Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska

Cílem jeho činnosti je spolupráce při vytváření podmínek k účinné ochraně života a zdraví občanů a majetku před požáry a při poskytování pomoci při živelných pohromách. [7, 12]

4.3.3 Český červený kříž

Jeho posláním je předcházet a zmírňovat utrpení, chránit zdraví a úctu lidské bytosti, podporovat vzájemné porozumění, přátelství a mír mezi národy. [7, 12]

4.3.4 Vodní záchranná služba

Jejími činnostmi jsou preventivní záchranné služby, příprava a výcvik svých členů, příprava dětí a mládeže a příprava techniky a materiálů. V rámci IZS provádí záchranné práce při požárech, živelných katastrofách a jiných MU v rámci záchranné činnosti ve složitých podmínkách na vodní hladině. [7, 12]

4.3.5 Další složky IZS

- Horská služba.
- Orgány ochrany veřejného zdraví (především krajské hygienické stanice).
- Skupiny letecké záchranné služby.
- Neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k ZLP.
- Obecní policie, aj. [7, 12]

V případě mimořádné události je zřízeno jedno operační středisko, které řídí záchranné akce, nasazení sil a prostředků. [7, 9, 12]

V moderním zachraňování se používá tzv. telefonická asistence při neodkladné resuscitaci. Dispečer záchranné služby krok za krokem vede volajícího k poskytnutí první pomoci. [7, 9, 12]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 DOTAZNÍK

5.1 Podnadpis

Cílem je:

1. Zjistit úroveň znalostí PP u profesionálních řidičů
2. Zmapovat znalosti respondentů v oblasti první pomoci a ohodnotit je dle známek (jako ve škole)
3. Dozvědět se jaká je náplň školení první pomoci v autoškole

5.2 Formulace hypotéz

1. Domnívám se, že méně jak 50% řidičů neví, že neposkytnutí PP je trestný čin.
2. Domnívám se, že u více než 50% respondentů budou znalosti první pomoci ohodnoceny 3 a lépe.
3. Domnívám se, že více jak 50% respondentů poskytovala PP v terénu.
4. Domnívám se, že více než 75% respondentů vědí na jaké číslo zavolat záchranou službu.
5. Domnívám se, že více než 50% respondentů budou starší 52 let.
6. Domnívám se, že více než 50% respondentů budou dělat profesionální řidiče více jak 10 let.

5.3 Výběr respondentů pro dotazník

Pro svou průzkumnou činnost jsem si vybrala skupinu profesionálních řidičů, kteří přepravují osoby, zboží nebo zvířata. Oslovení respondenti byli řidiči pěti dopravních firem, z nichž se dvě firmy zabývaly kamionovou přepravou zboží, dvě firmy patřily k autobusové dopravě a jedna firma měla na starost přepravu zvířat kamiony. Všechny dané firmy byly ze Zlínského kraje. Někteří z respondentů pracují jako profesionální řidiči 10 a více let a jsou starší padesáti let.

5.4 Metodika

K získání informací pro ověření svých hypotéz, jsem si vybrala metodu sbírání dat- dotazník. Je to jedna z nejrozšířenějších výzkumných metod, protože se během krátké doby získá mnoho odpovědí. Dotazník je rozdělen na dvě části. Na část teoretickou a praktickou.

V teoretické části je 15 otázek. V praktické části je 8 otázek vztahujících se na znalosti poskytování první pomoci. V anonymním dotazníku byly uváděny jak otázky uzavřené tak i polouzavřené, dále byly použity otázky výběrové, identifikační a filtrační. Všechny otázky z praktické části měly pouze jednu správnou odpověď. Otázky byly použity ze závěrečného testu ze školení první pomoci. Maximální počet získaných bodů byl 8. Podle středoškolské stupnice byly testové otázky ohodnoceny známkou.

5.5 Organizace šetření

Dotazník jsem osobně rozdala v pěti firmách 100 respondentům (řidiči pracující v kamionové dopravě a řidiči autobusů). Dotazníky byly rozdány v době od 1.3. do 1.4.2009, tudíž měli respondenti měsíc čas na to, aby si mohli dotazníky v klidu vyplnit. Po měsíci jsem opět osobně obešla všechny firmy, kde jsem si vyplněné dotazníky vysbírala. Z celkového počtu 100 dotazníků se mi vrátilo 80. Všechny byly řádně vyplněny a tudíž byly všechny hodnotitelné.

5.6 Pilotní studie

Před rozdáním dotazníků jsem provedla pilotní studii. Připravené dotazníky jsem rozdala deseti na sobě nezávislým osobám, které si dotazník pročetly a vyjádřily se k tomu, co se jim zdálo nesrozumitelné, čemu nerozuměly a co je třeba změnit. Z celkového počtu 24 otázek mi navrhli změnit pouze jednu. U otázky č. 4: „Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?“, žádali více možností při výběru. Doplnila jsem tam navíc možnost vyšší odborné vzdělání, které v předchozích dotaznících nebylo uvedené. Další návrhy pro změnu v dotazníku jsem neobdržela.

5.7 Sběr dat

Pro své šetření si vybírám dotazník, kde během krátké doby získávám hodně informací. Řádně vyplněné dotazníky hodnotím pomocí čárkové metody, kde u každé otázky pomocí čárek zaznamenávám výsledky šetření. Vše hodnotím a dávám do tabulek ke kterým vypracovávám grafy. Počty respondentů, kteří vyplňovali dotazník vyjádřím i v procentech, pro lepší a kvalitnější zpracování. Grafy a tabulky znázorním v další kapitole. Znalostní část dotazníku hodnotím podle středoškolské klasifikační stupnice. Správná odpověď je zvý-

razněná tučně. Taktéž vypracovávám tabulky a k tomu se vztahující grafy. Pro zpracování grafů, jsem volila koláčový typ.

5.8 Výsledky šetření

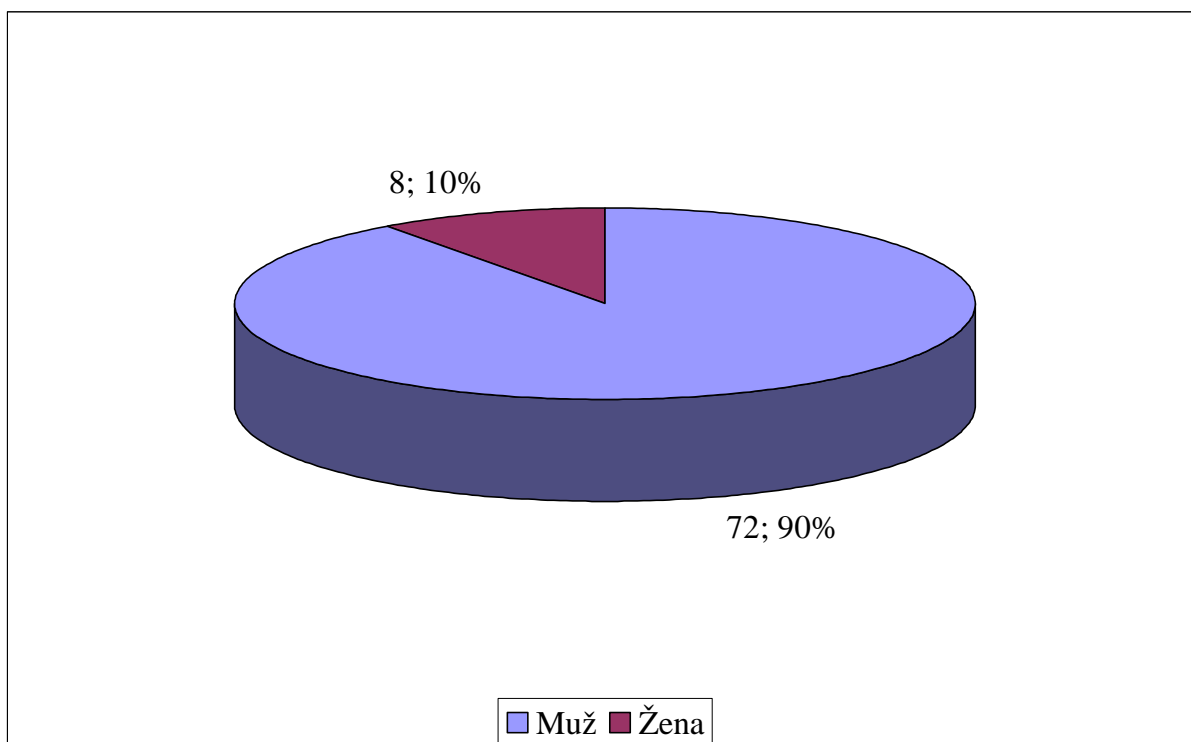
5.8.1 Obecná část dotazníku

Otázka č. 1

Pohlaví

Tabulka 1 - Pohlaví respondentů

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Muž	72	90%
Žena	8	10%

Graf 1 - Pohlaví respondentů

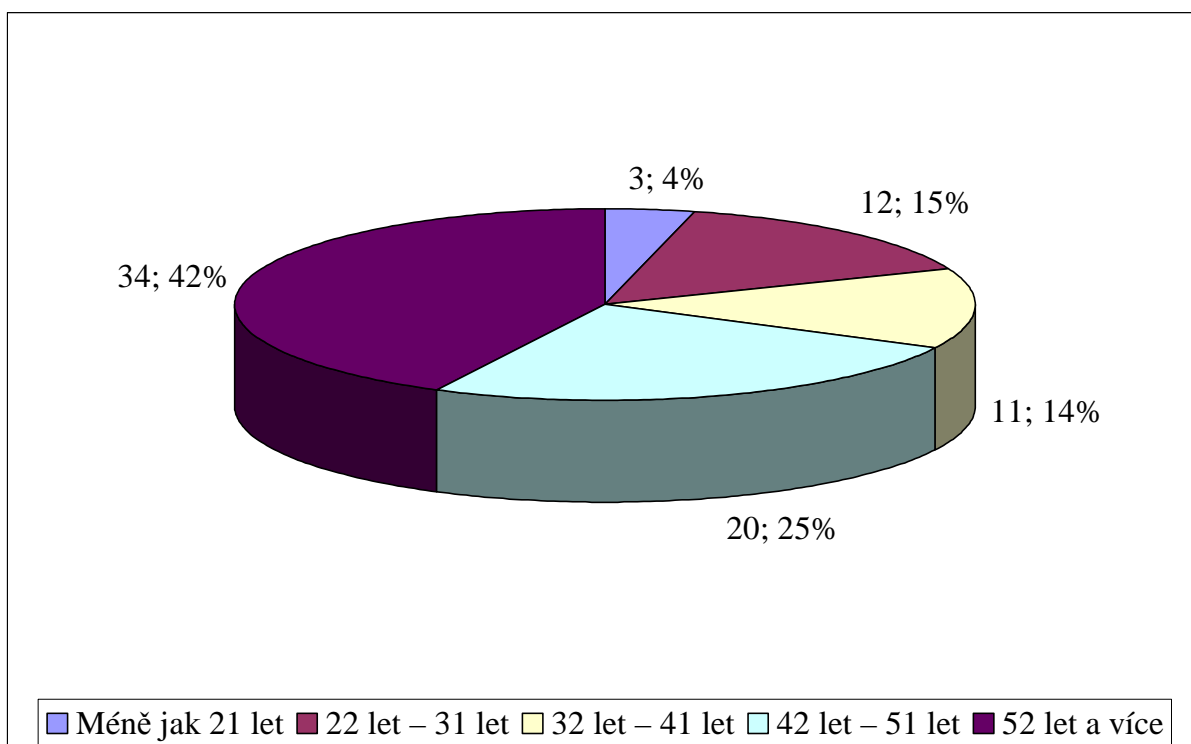
Z grafu č. 1 vyplývá, že při vyplňování dotazníků bylo 90% mužů a pouze 10% žen. Z toho vyplývá, že velká většina profesionálních řidičů jsou muži.

Otázka č. 2

Váš věk

Tabulka 2 - Věk respondentů

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Méně jak 21 let	3	4%
22 let – 31 let	12	15%
32 let – 41 let	11	14%
42 let – 51 let	20	25%
52 let a více	34	42%

Graf 2 - Věk respondentů

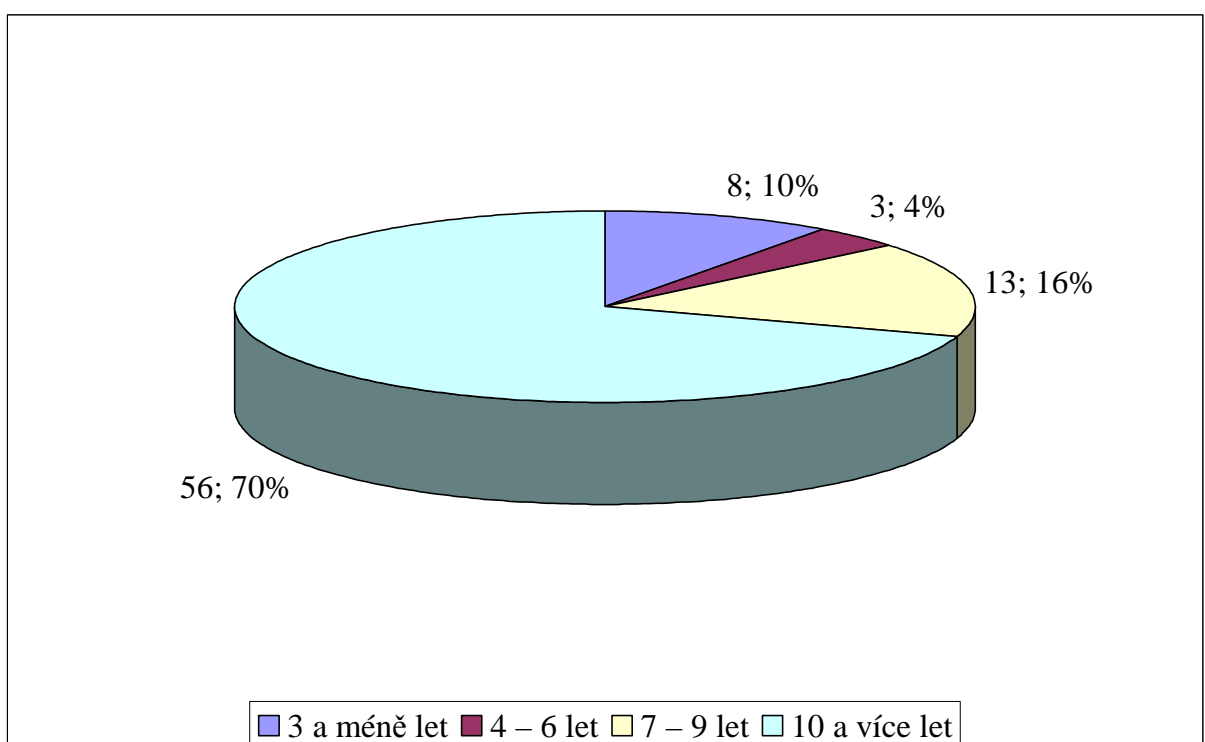
Z grafu č. 2 vyplývá, že 42% respondentů je starších 52 let, 25% respondentů je ve věku 42 let až 51 let, 15% respondentů je ve věku 22 let až 31 let, 14% respondentů je ve věku 32 let až 41 let a pouze 4% respondentů jsou mladší než 21 let.

Otázka č. 3

Jak dlouho jste profesionálním řidičem

Tabulka 3 - Jak dlouho jste profesionální řidič

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
3 a méně let	8	10%
4 – 6 let	3	4%
7 – 9 let	13	16%
10 a více let	56	70%

Graf 3 - Jak dlouho jste profesionální řidič

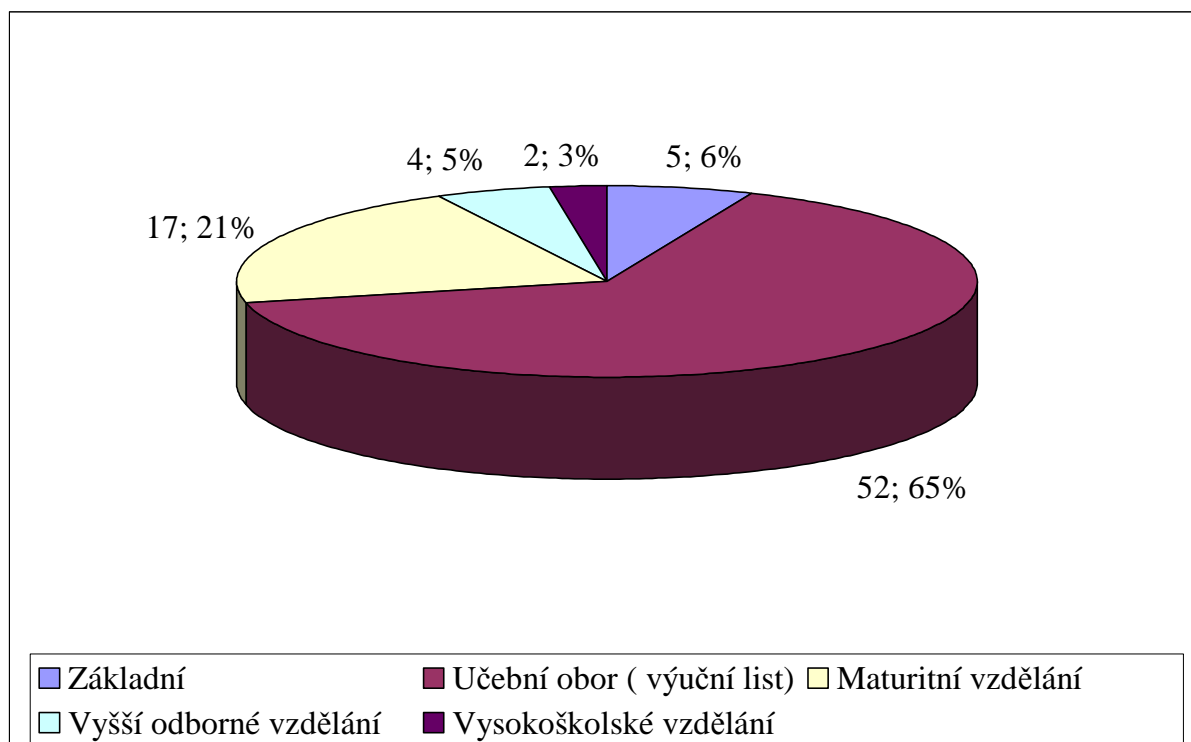
Z odpovědi na otázku č. 3 vyplývá, že 70% dotazovaných řidičů dělá profesionálního řidiče více než 10 let a pouze 4% dotazovaných řidičů dělá profesionálního řidiče v rozmezí 4 až 6 let.

Otázka č. 4

Vaše nejvyšší dosažené vzdělání

Tabulka 4 - Nejvyšší dosažené vzdělání

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Základní	5	6%
Učební obor (výuční list)	52	65%
Maturitní vzdělání	17	21%
Vyšší odborné vzdělání	4	5%
Vysokoškolské vzdělání	2	3%

Graf 4 - Nejvyšší dosažené vzdělání

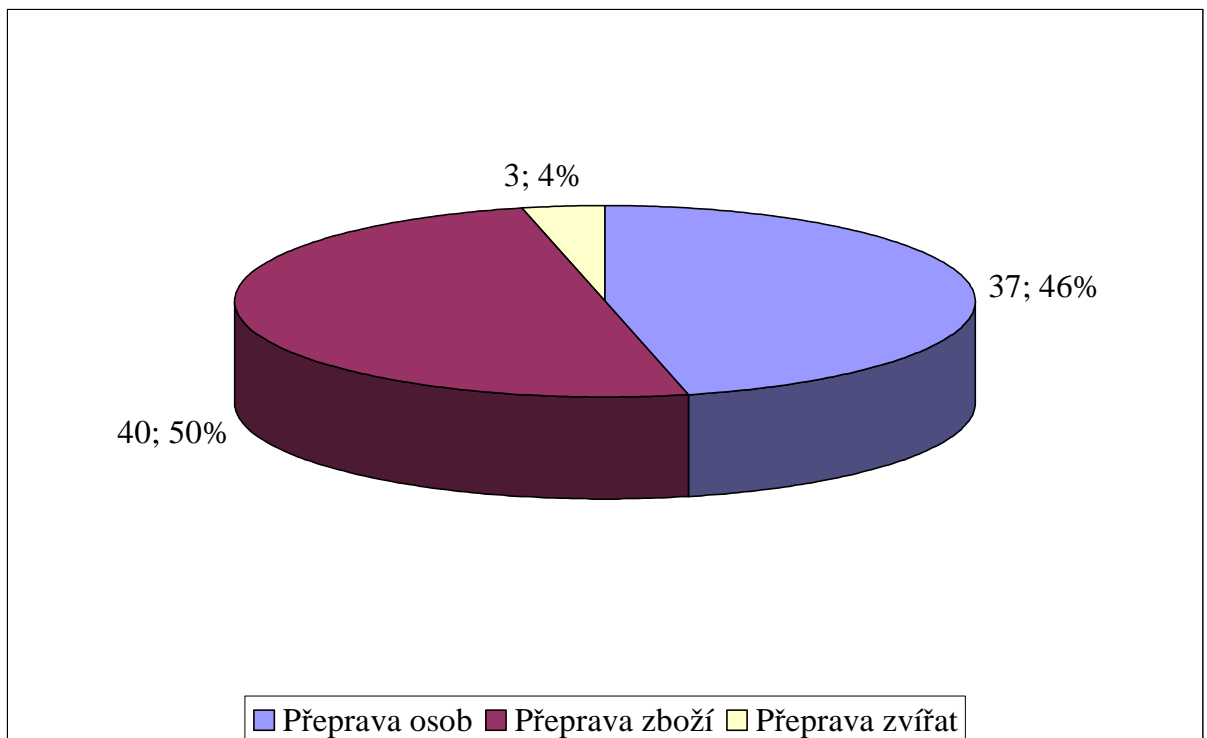
Z grafu č. 4 vyplývá, že 65% dotazovaných má vystudován učební obor a pouze 3% dotazovaných má vysokoškolské vzdělání.

Otázka č. 5

Jako profesionální řidič působíte v oblasti

Tabulka 5 - Oblast působení

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Přeprava osob	37	46%
Přeprava zboží	40	50%
Přeprava zvířat	3	4%

Graf 5 - Oblast působení

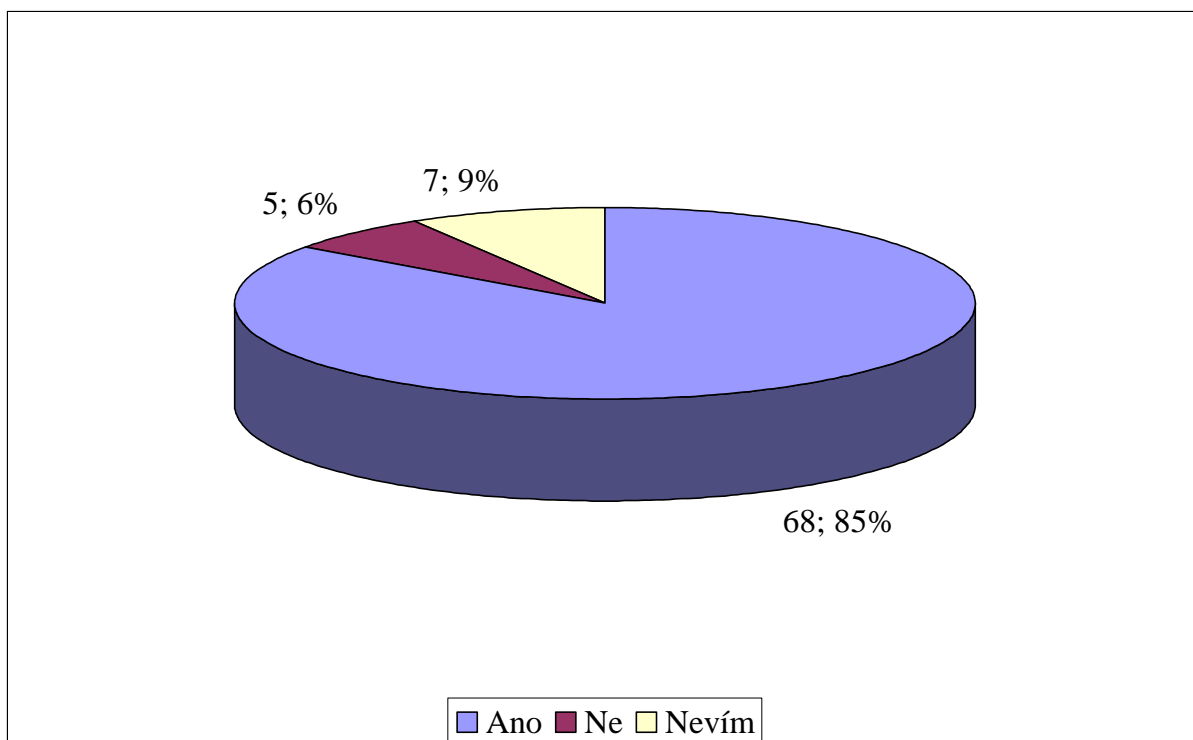
Z odpovědi na otázku č. 5 vyplývá, že 50% dotazovaných řidičů působí jako profesionální řidiči v oblasti přepravy zboží, 46% dotazovaných přepravuje osoby a pouze 4% působí v oblasti přepravy zvířat.

Otázka č. 6

Myslíte si, že neposkytnutí první pomoci je trestný čin

Tabulka 6 - Neposkytnutí první pomoci

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Ano	68	85%
Ne	5	6%
Nevím	7	9%

Graf 6 - Neposkytnutí první pomoci

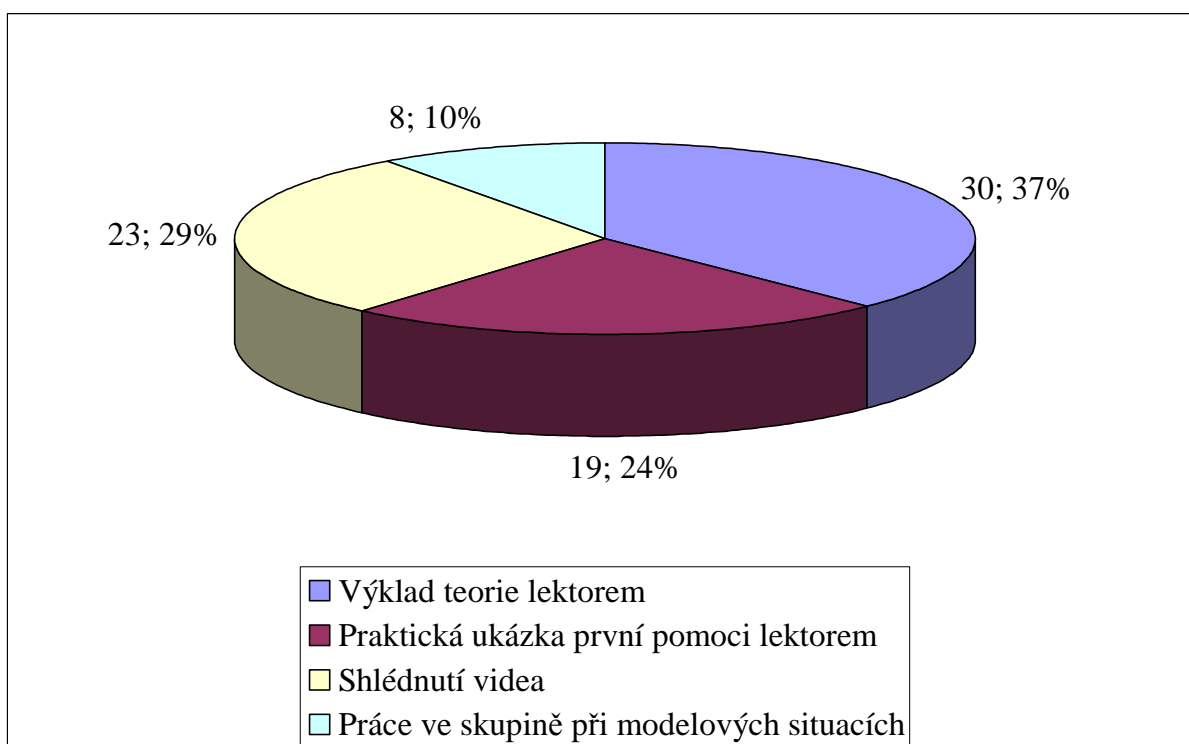
Z grafu č. 6 vyplývá, že 85% dotazovaných ví, že neposkytnutí PP je trestný čin, 9% dotazovaných si není jistých a 6% dotazovaných odpovědělo, že neposkytnutí PP není trestný čin.

Otázka č. 7

Jak probíhala forma školení

Tabulka 7 - Forma školení

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Výklad teorie lektorem	30	37%
Praktická ukázka první pomoci lektorem	19	24%
Shlédnutí videa	23	29%
Práce ve skupině při modelových situacích	8	10%

Graf 7 - Forma školení

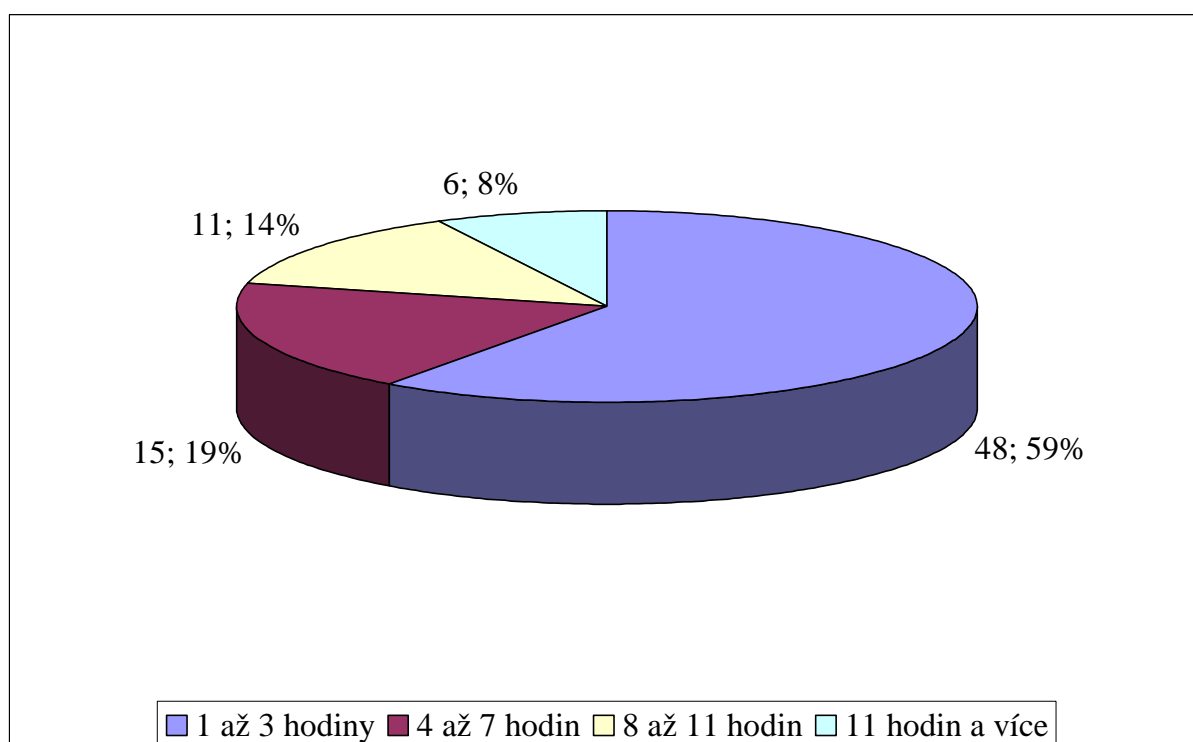
Z grafu č. 7 vyplývá, že forma školení probíhala v 37% jako výklad teorie, v 29% shlédli školící se řidiči video, ve 24% byly při výuce použity praktické ukázky PP a v 10% pracovali školící se řidiči ve skupině, kde probírali modelové situace.

Otázka č. 8

Jaký byl časový rozsah školení

Tabulka 8 - Časový rozsah školení

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
1 až 3 hodiny	48	59%
4 až 7 hodin	15	19%
8 až 11 hodin	11	14%
11 hodin a více	6	8%

Graf 8 - Časový rozsah školení

Z grafu č. 8 vyplývá, že v 59% školení probíhalo maximálně 3 hodiny a pouze v 8% měli řidiči výuku delší než 11 hodin.

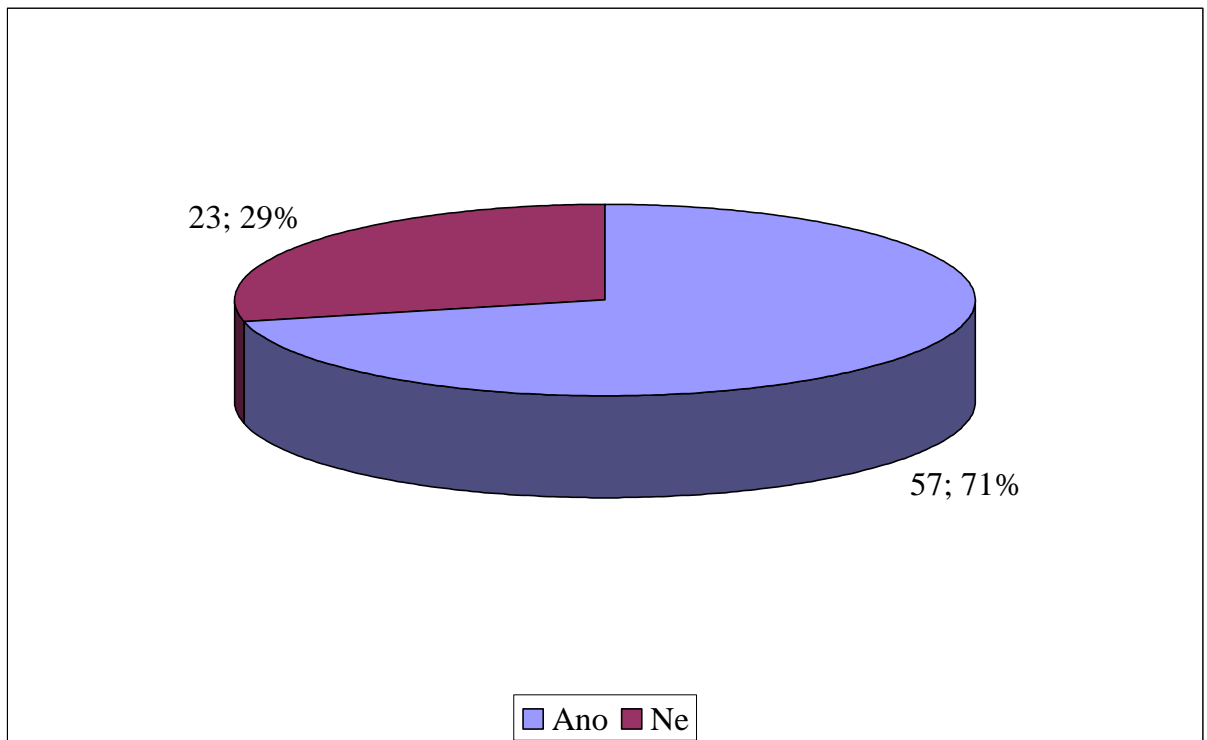

Otázka č. 9

Měli jste k dispozici materiály

Tabulka 9 - Materiály k výuce

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Ano	57	71%
Ne	23	29%

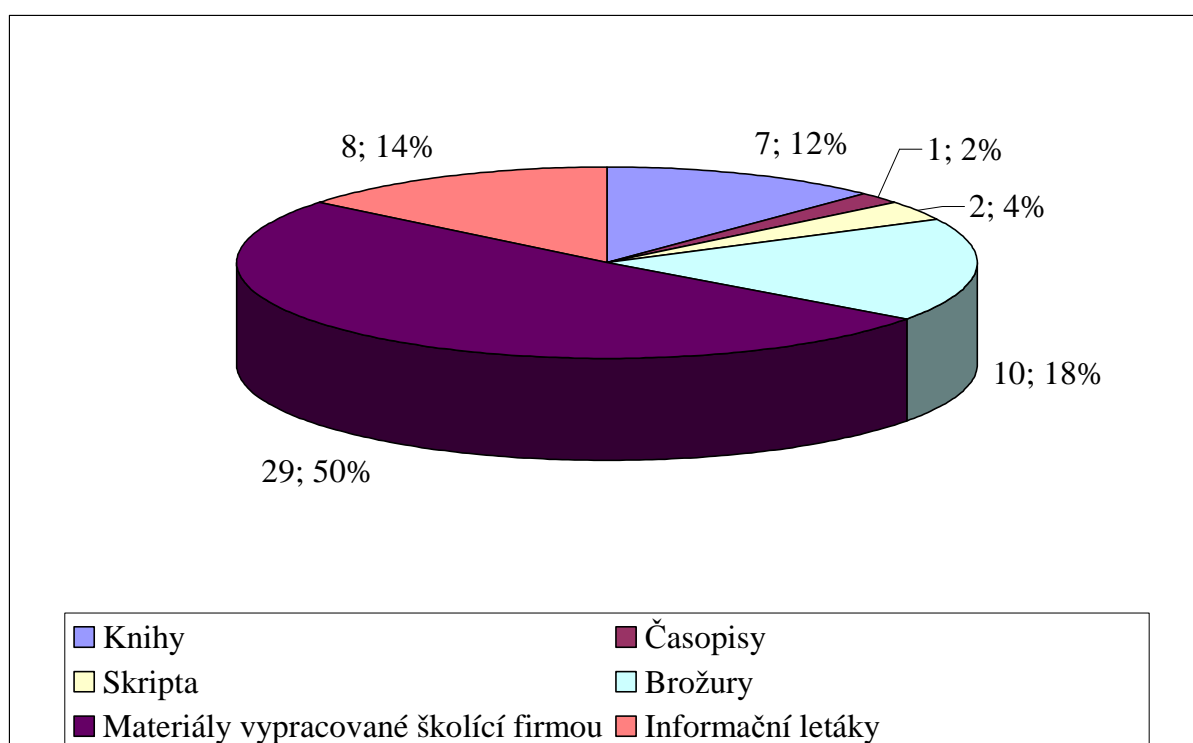
Graf 9 - Materiály k výuce

Z grafu č. 9 vyplývá, že 71% dotazovaných mělo při výuce nějaké studijní materiály a jen 29% dotazovaných pracovalo při výuce bez studijních materiálů. V dalším grafu je uvedeno, jaké druhy studijních materiálů respondenti využívali.

Pokud ano jaké materiály jste používali

Tabulka 10 - Příklady materiálů k výuce

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Knihy	7	12%
Časopisy	1	2%
Skripta	2	4%
Brožury	10	18%
Materiály vypracované školící firmou	29	50%
Informační letáky	8	14%

Graf 10 - Příklady materiálů k výuce

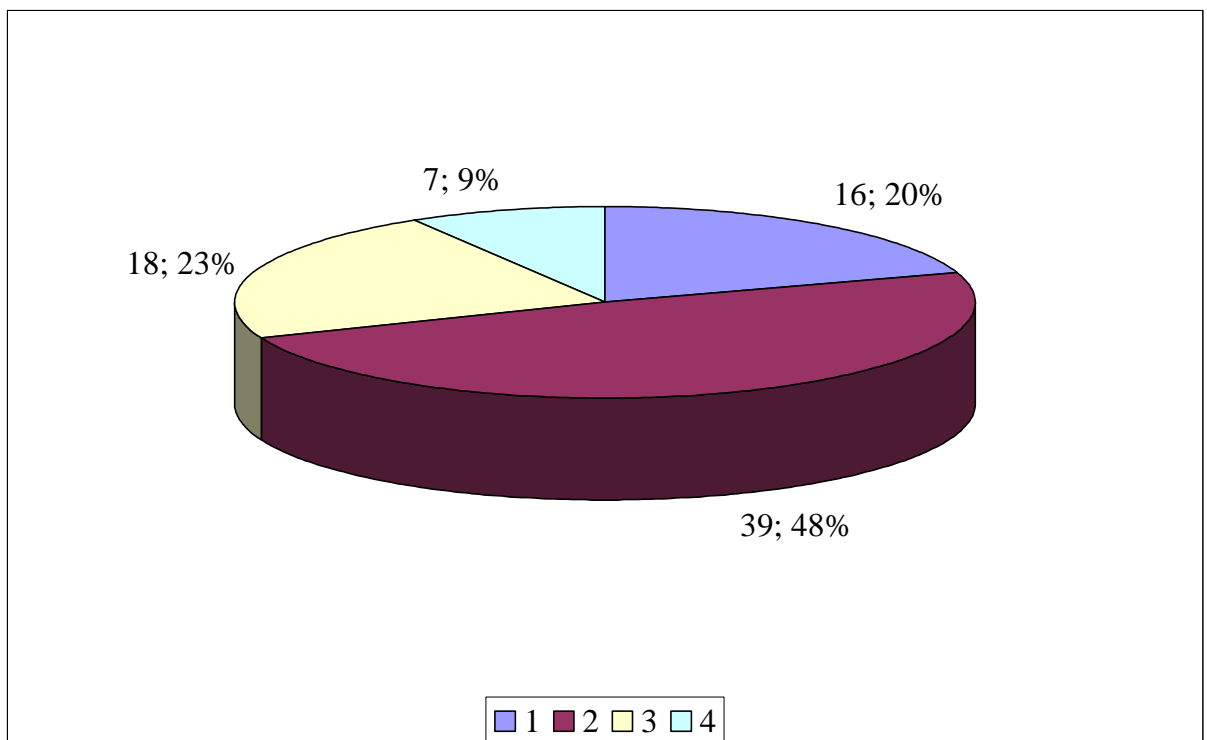
Z grafu č. 10 vyplývá, že 50% respondentů mělo k výuce speciální materiály, které vytvořila školící firma, 18% dotazovaných používalo brožury, 14% respondentů mělo k dispozici informační letáky, 12% dotazovaných používalo knihy, 4% respondentů pracovalo se skripty a pouze 2% dotazovaných respondentů uvedlo, že mělo k dispozici nějaký druh časopisu.

Otázka č. 10

Jak hodnotíte organizaci školení PP

Tabulka 11 - Organizace školení PP

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
1 výborný	16	20%
2 chvalitebný	39	48%
3 dobrý	18	23%
4 dostatečný	7	9%

Graf 11 - Organizace školení PP

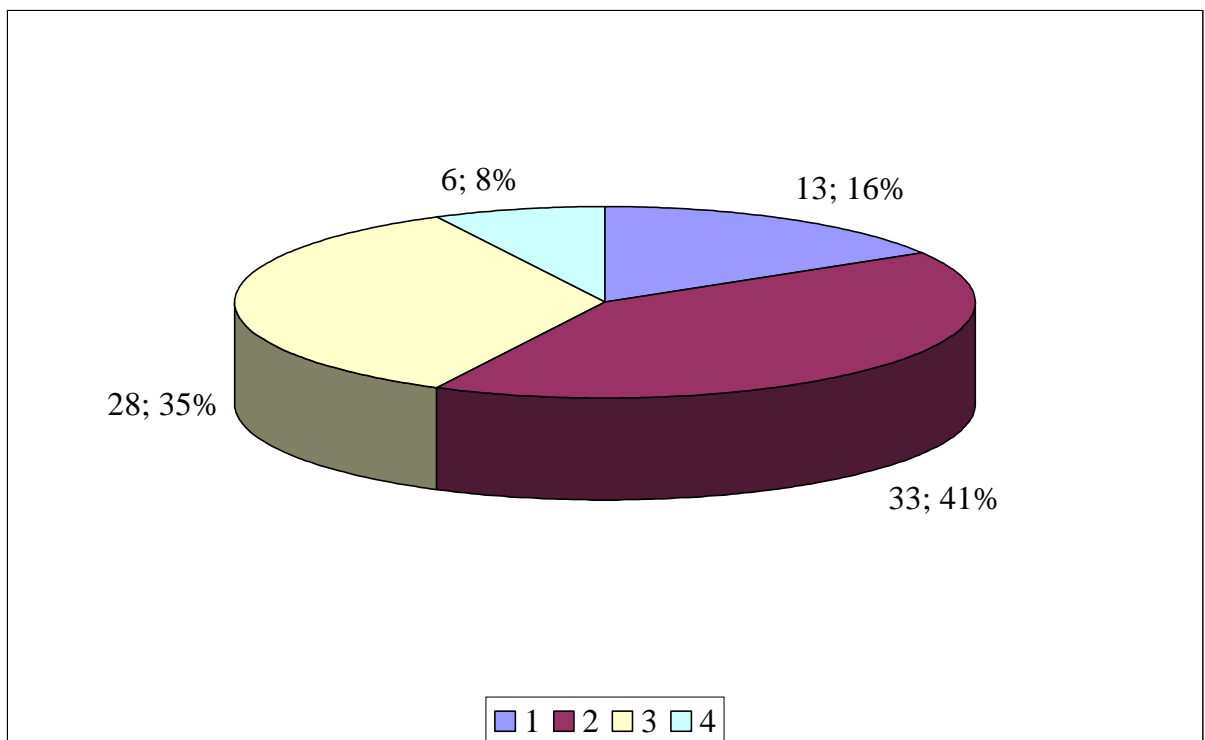
Z grafu č. 11 vyplývá, že pouze 9% respondentů hodnotilo organizaci školení jako nedostatečnou, ale naopak 48% respondentů by organizaci ohodnotila jako chvalitebnou.

Otázka č. 11

Jak hodnotíte obsahovou náplň školení PP

Tabulka 12 - Obsahová náplň školení PP

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
1 výborný	13	16%
2 chvalitebný	33	41%
3 dobrý	28	35%
4 dostatečný	6	8%

Graf 12 - Obsahová náplň školení PP

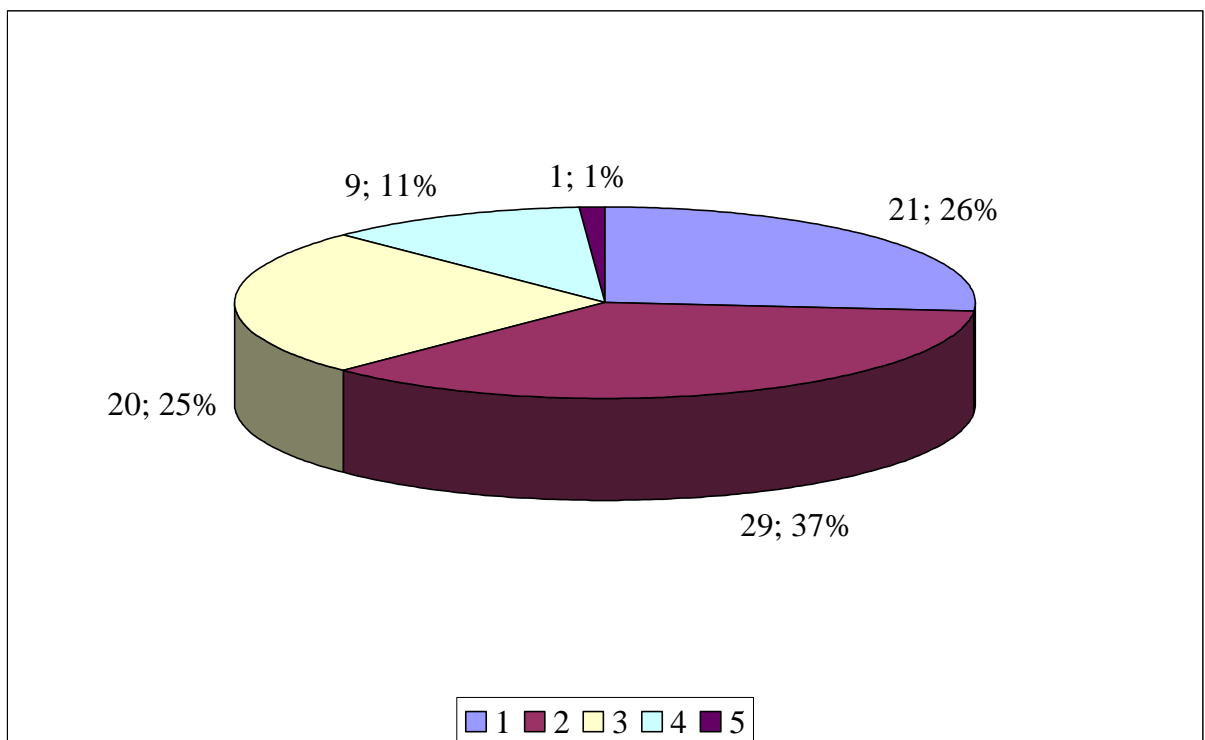
Z grafu č. 12 je velmi zajímavé, že 41 % respondentů hodnotilo obsahovou náplň školení známkou 2, 35% respondentů známkou 3 a pouze 8% respondentů ohodnotilo známkou 4.

Otázka č. 12

Jak hodnotíte časový rozsah školení PP

Tabulka 13 - Časový rozsah školení PP

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
1 výborný	21	26%
2 chvalitebný	29	37%
3 dobrý	20	25%
4 dostatečný	9	11%
5 nedostatečný	1	1%

Graf 13 - Časový rozsah školení PP

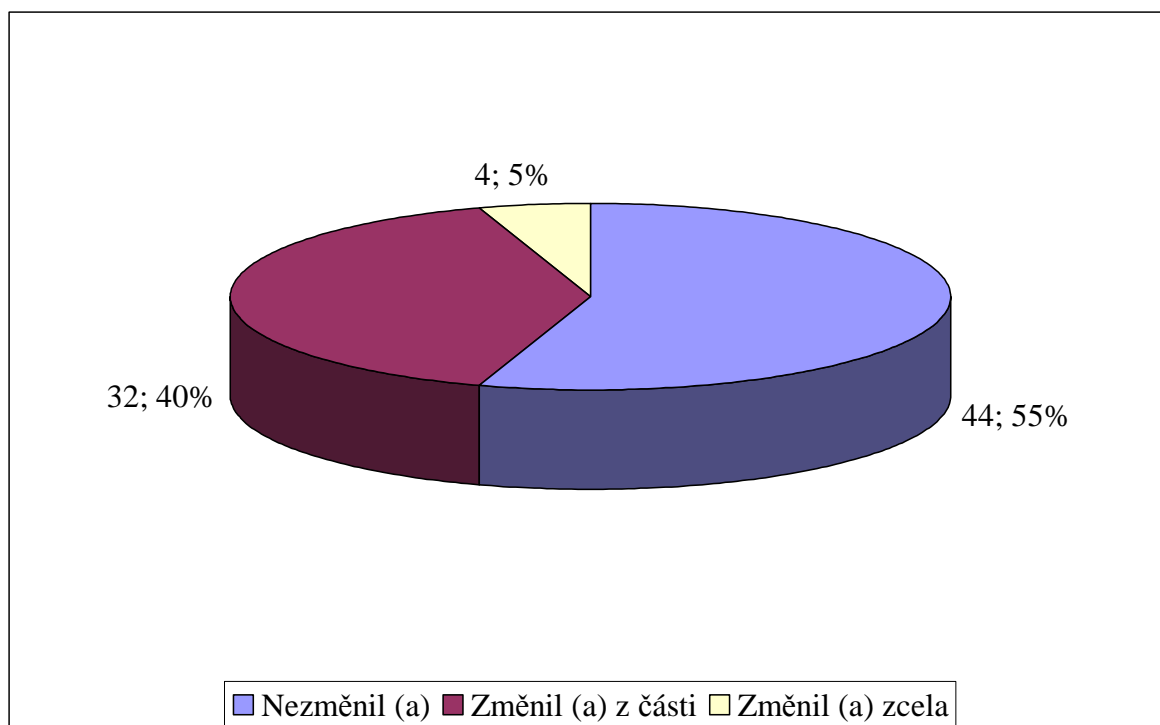
Na grafu č. 13 je zajímavé, že pouze 1% respondentů ohodnotilo časový rozsah školení PP známkou 5, ale oproti tomu 37% respondentů hodnotilo známkou 2.

Otázka č. 13

Školení, které jste absolvoval (a)

Tabulka 14 - Školení

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Nezměnil (a)	44	55%
Změnil (a) z části	32	40%
Změnil (a) zcela	4	5%

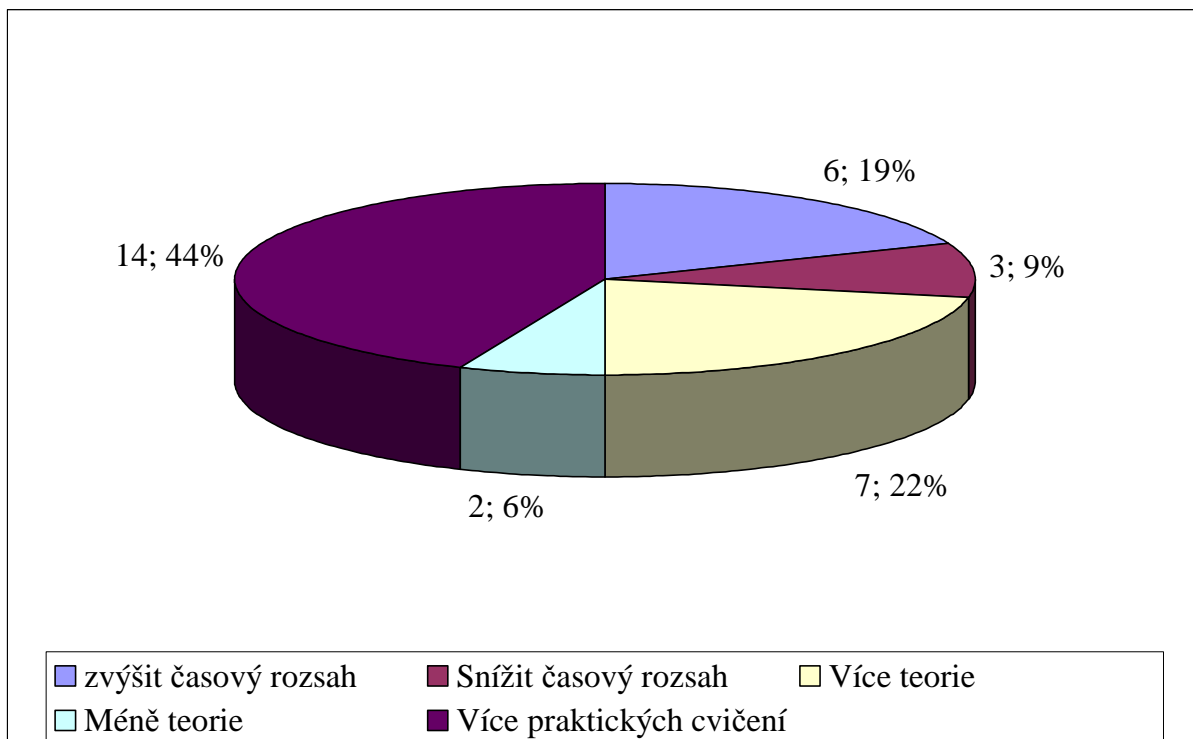
Graf 14 - Školení

Z grafu č. 14 vyplývá, že 55% respondentů by absolvované školení nezměnilo, 40% respondentů by školení změnilo z části, a pouze 5% respondentů by absolvované školení změnilo úplně.

Změnil z části proč

Tabulka 15 - Školení změnil z části

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
zvýšit časový rozsah	6	19%
Snížit časový rozsah	3	9%
Více teorie	7	22%
Méně teorie	2	6%
Více praktických cvičení	14	44%

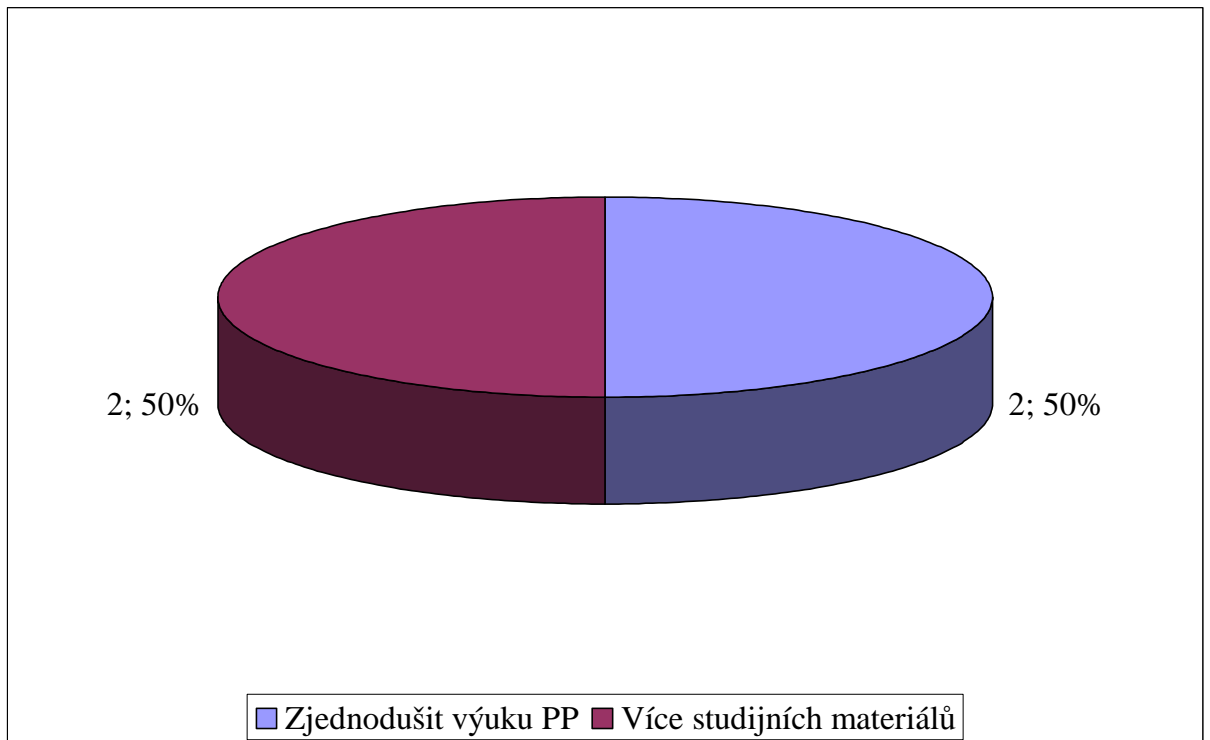
Graf 15 - Školení změnil z části

Z grafu č. 15 vyplývá, že 9% respondentů by snížilo časový rozsah školení, oproti tomu 19% respondentů by zase zvýšilo časový rozsah a nejvíce, což je 44% respondentů by do výuky zařadilo více praktických cvičení.

Změnil z cela proč

Tabulka 16 - Školení změnil zcela

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Zjednodušit výuku PP	2	50%
Více studijních materiálů	2	50%

Graf 16 - Školení změnil zcela

Z grafu č. 16 vyplývá, pokud by respondenti změnili školení úplně, tak by v 50% chtěli zjednodužit výuku PP a taktéž v 50% by chtěli více studijních materiálů.

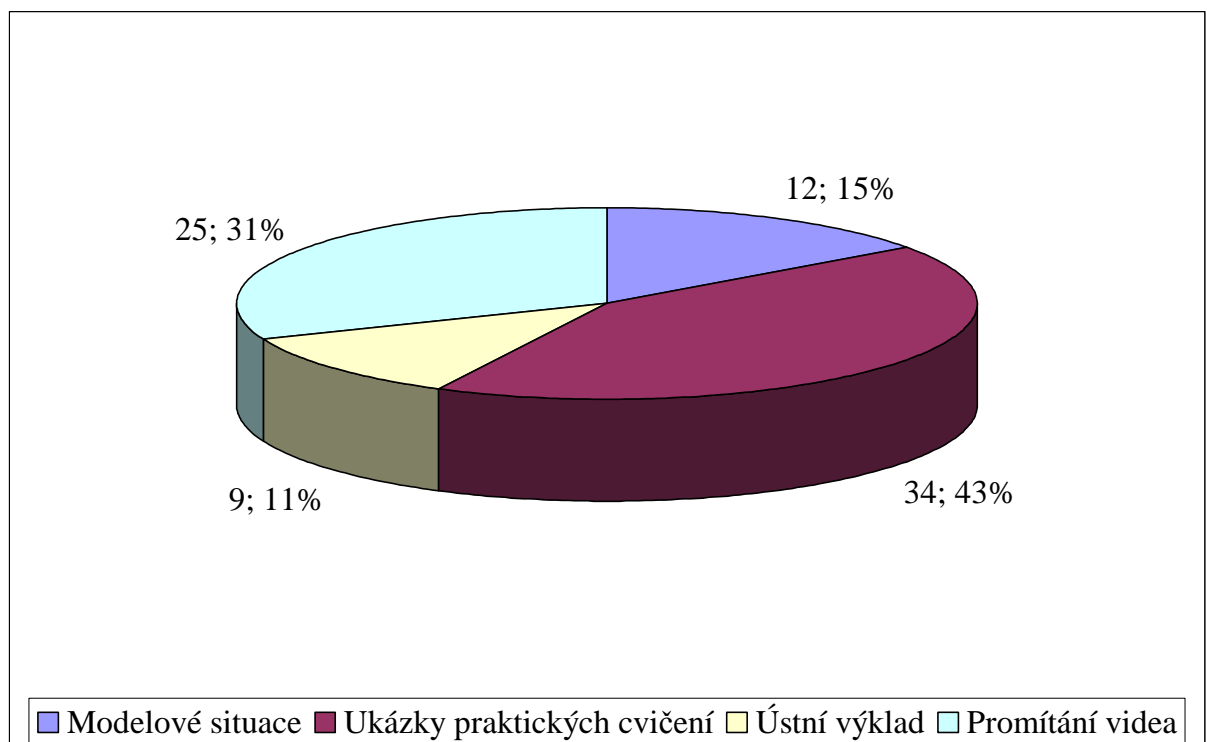

Otázka č. 14

Jaké formy školení by Vám nejvíce vyhovovaly

Tabulka 17 - Jaká forma školení by Vám nejvíce vyhovovala

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Modelové situace	12	15%
Ukázky praktických cvičení	34	43%
Ústní výklad	9	11%
Promítání videa	25	31%

Graf 17 - Jaká forma školení by Vám nejvíce vyhovovala

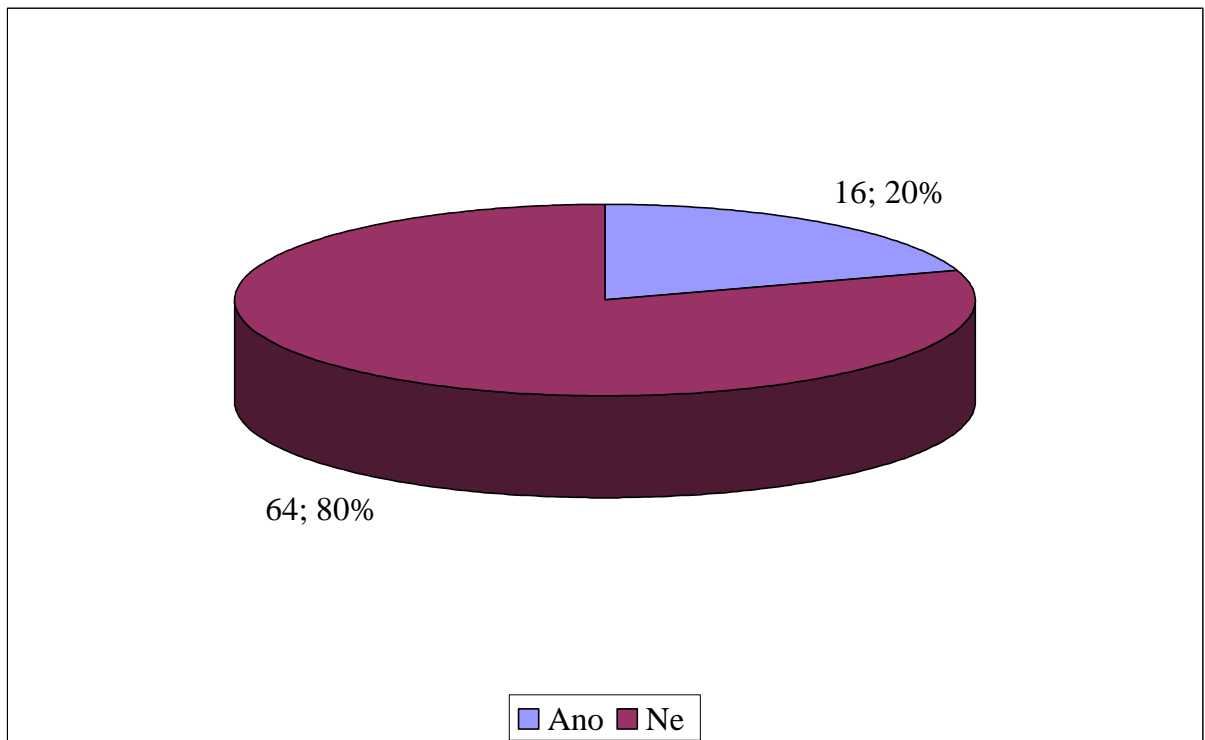
Z grafu č. 17 vyplývá, že 43% respondentům nejvíce vyhovovaly ukázky praktického cvičení a jen 9% vyhovoval ústní výklad.

Otázka č.15

Myslíte si, že v průběhu, obsahu nebo rozsahu školení PP v autoškole jsou nedostatky

Tabulka 18 - Nedostatky ve školení

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Ano	16	20%
Ne	64	80%

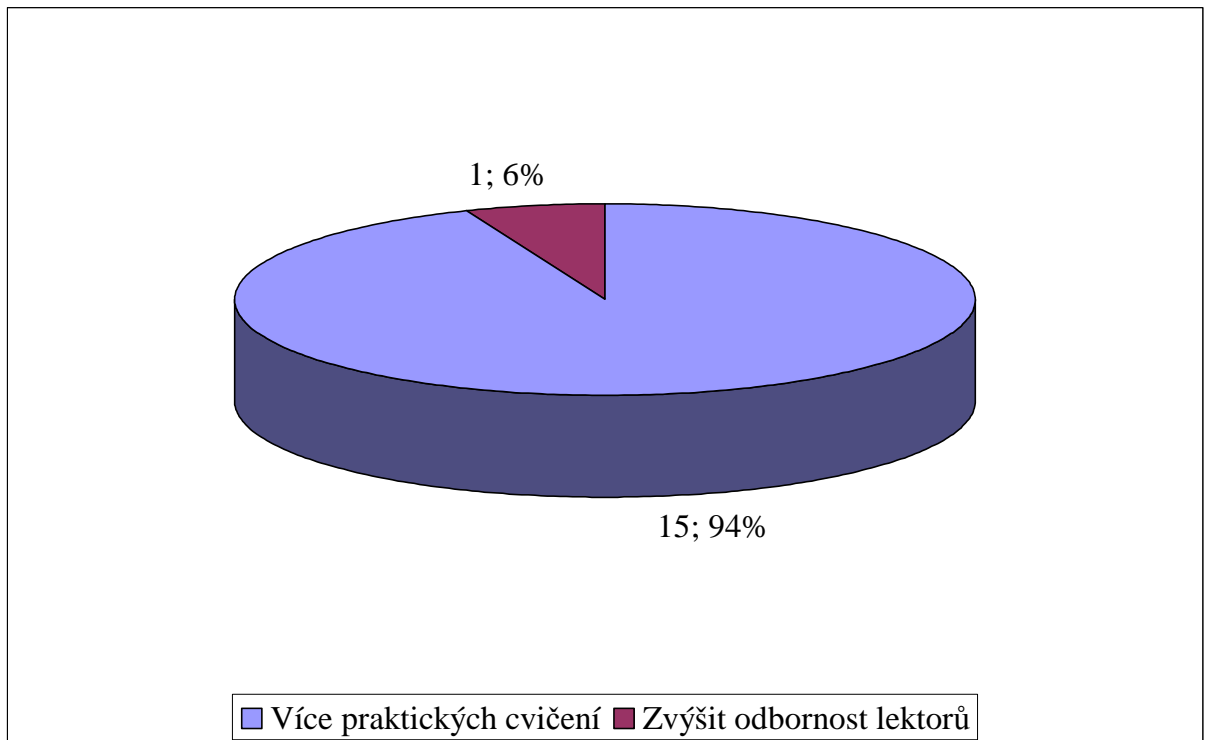
Graf 18 - Nedostatky ve školení

Z grafu č. 18 je zřejmé, že 80% respondentů si myslí, že školení je nedostačující, jak v obsahu tak i v rozsahu školení.

Pokud ano jaké

Tabulka 19 - Jaké nedostatky

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Více praktických cvičení	15	94%
Zvýšit odbornost lektorů	1	6%

Graf 19 - Jaké nedostatky

Na grafu č. 19 je vidět, že 94% respondentů by chtělo zařadit do školení PP více praktických ukázek a 6% by chtělo zvýšit odbornost lektora.

5.8.2 Praktická část dotazníku

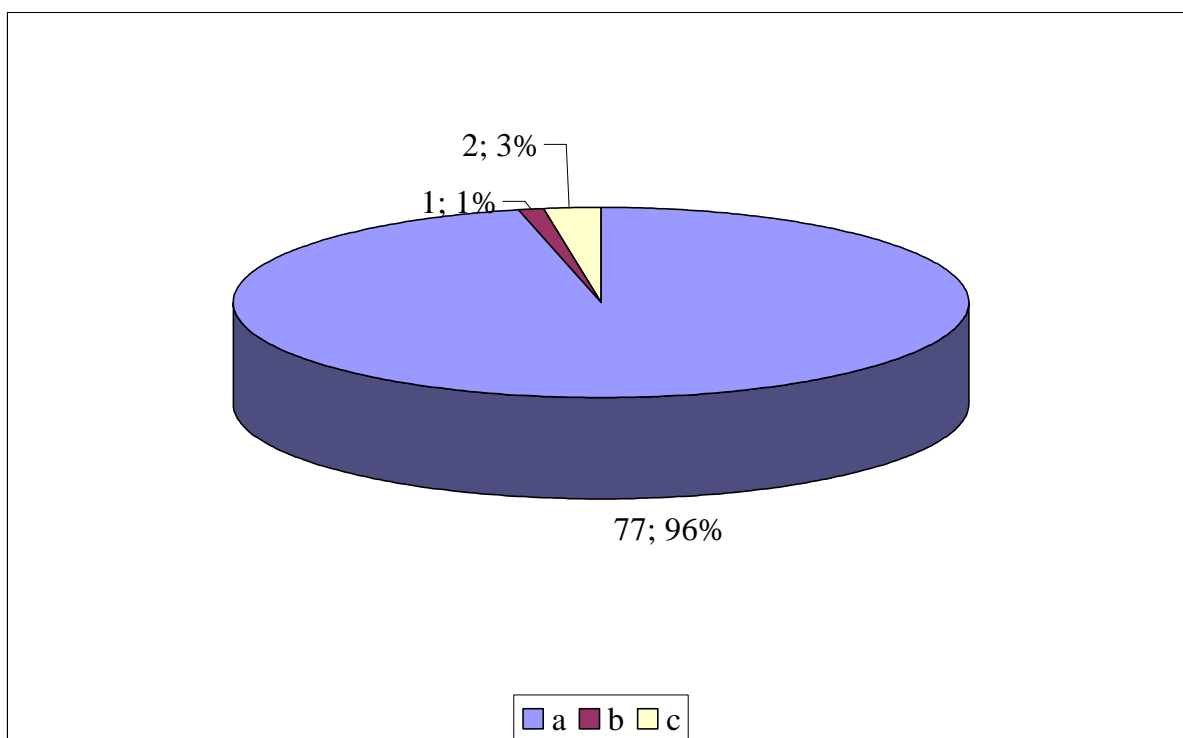
Otázky týkající se první pomoci

1. Rychlou zdravotnickou pomoc přivoláme na čísle:

- a) 155
- b) 158
- c) 150

Tabulka 20 - Záchranná služba

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
a	77	96%
b	1	1%
c	2	3%

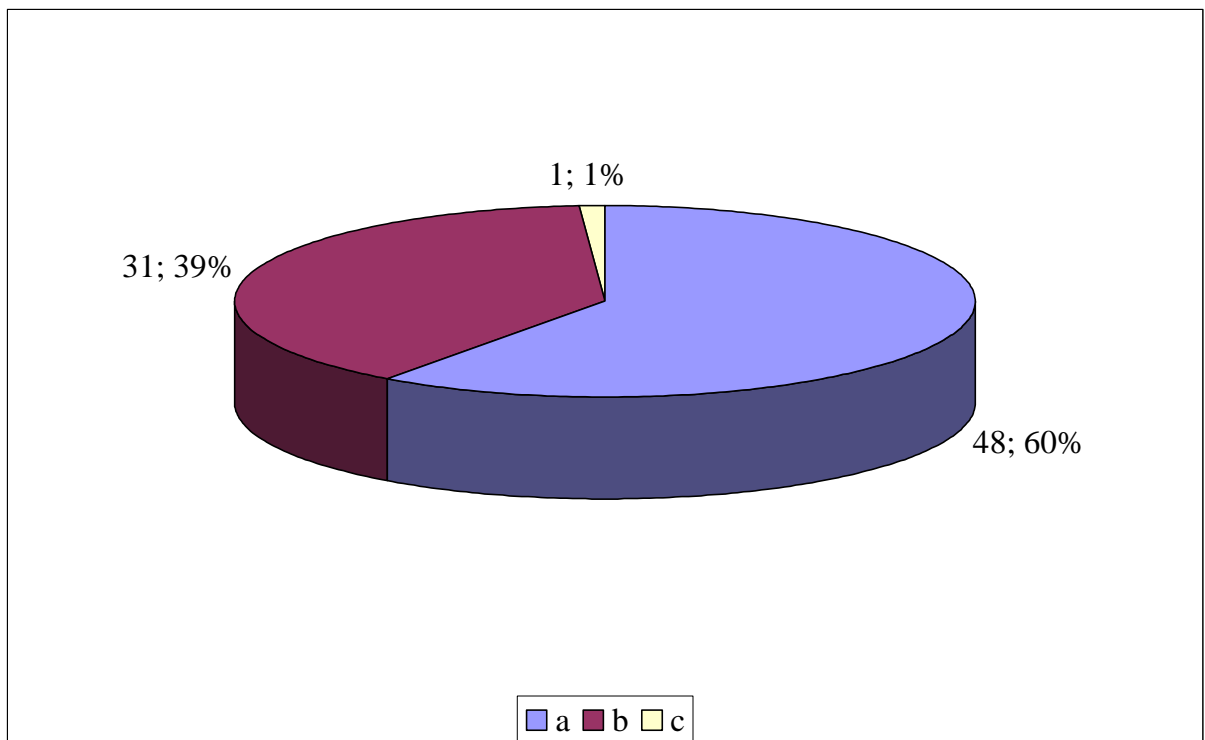
Graf 20 - Záchranná služba

Z grafu č. 20 vyplývá, že 96% respondentů odpovědělo správně na danou otázku.

2. Při poranění motocyklisty, který je v bezvědomí a nedýchá:
- Mu nikdy nesmím sundat přilbu, protože bych mu mohl(a) způsobit vážná zranění
  - Je nejlepší vyproštění hlavy ve dvou záchráncích, kdy jeden svírá hlavu poraněného a druhý opatrně sejme přilbu**
  - Mohu sejmut přilbu jakýmkoliv způsobem, možnost dodatečného poškození tím nehrozí

Tabulka 21 - Poraněný motocyklista

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
a	48	60%
b	31	39%
c	1	1%

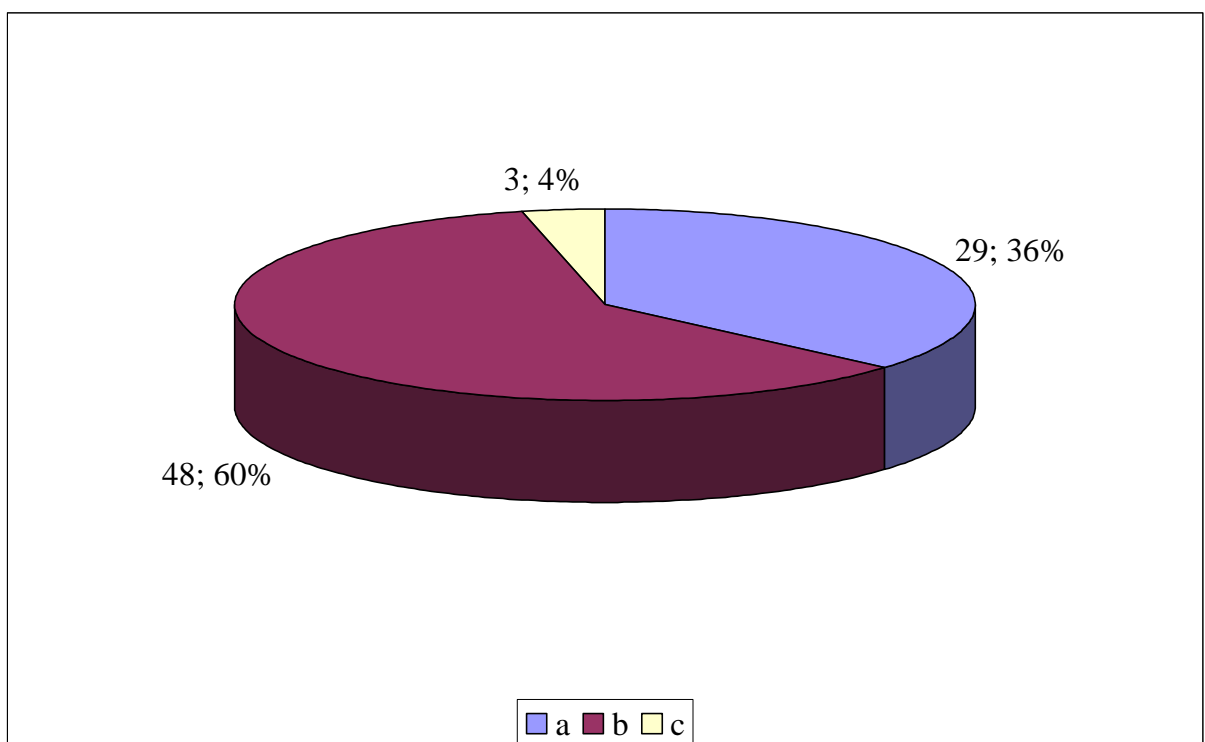
Graf 21 - Poraněný motocyklista

Z grafu č. 21 vyplývá, že pouze 39 % respondentů odpovědělo správně na danou otázku.

3. Jak se zachováte při kolapsovém stavu, kdy zraněný ztrácí vědomí?
- a) Ihned zahájím resuscitaci zraněného (srdeční masáž, dýchání z úst do úst)
  - b) Zvednu nohy zraněnému a zajistím volné dýchací cesty**
  - c) Posadím zraněného a zavolám záchrannou službu

Tabulka 22 - Kolapsový stav

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
a	29	36%
b	48	60%
c	3	4%

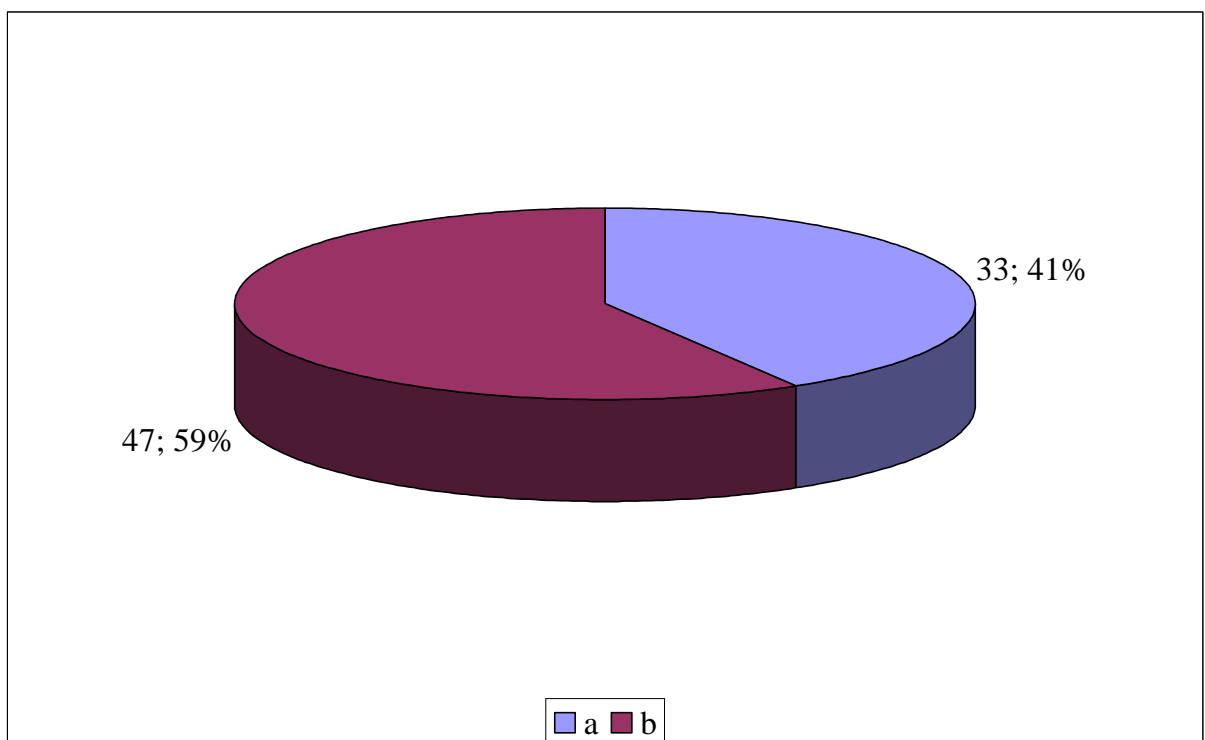
Graf 22 - Kolapsový stav

Z grafu č. 22 vyplývá, že 60% respondentů označilo správnou odpověď na otázku.

4. Poraněný se po dopravní nehodě domáhá tekutin, jak se zachováte?
- a) Poskytnu mu tekutiny v malém množství
  - b) Nedám mu napít ani přes jeho naléhání**
  - c) Mohu mu dát napít i najíst bez omezení

Tabulka 23 - Dopravní nehoda

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
a	33	41%
b	47	59%
c	0	0%

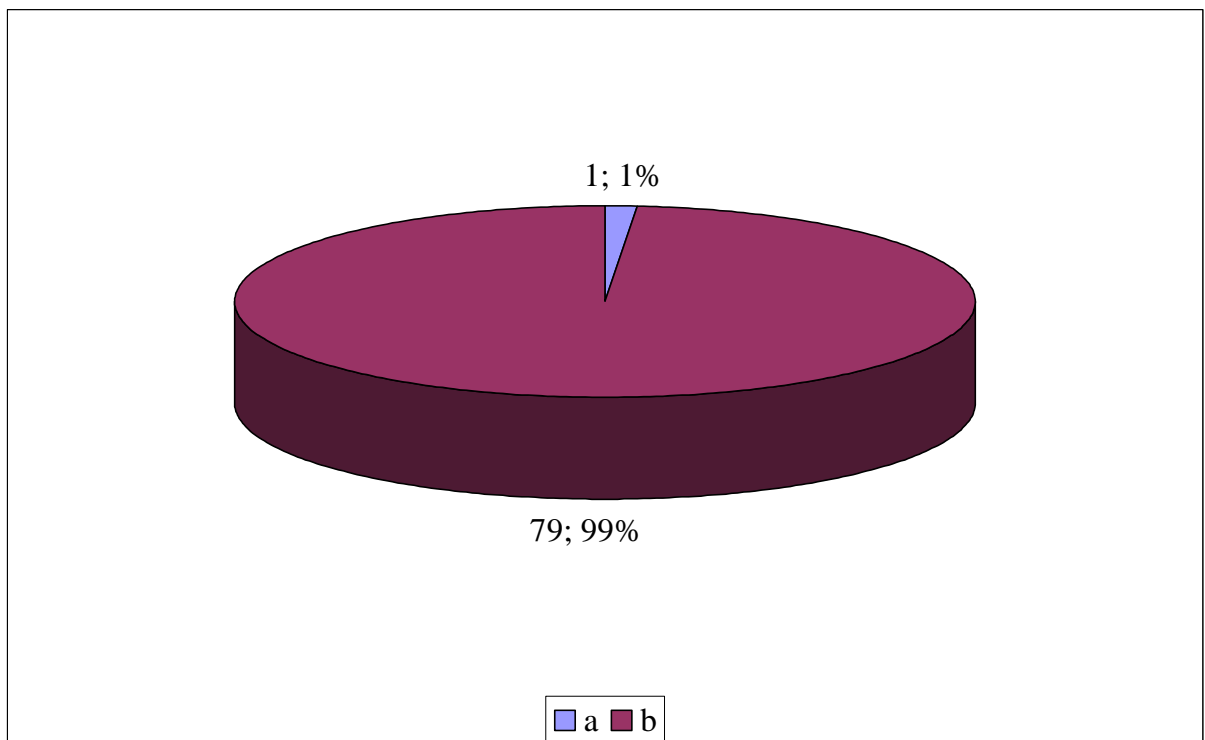
Graf 23 - Dopravní nehoda

Na grafu č. 23 je vidět, že 59% označilo v daném dotazníku správnou odpověď.

5. Pokud vidíte, že účastník nehody masivně krvácí:
- Vrátím se k vlastnímu vozu a začnu hledat v lékárnice obvazový materiál
  - Neprodleně krvácející místo stlačím prsty, dlaní nebo kusem oděvu**
  - Krvácející místo nebudu ošetřovat, začnu poraněnému zajišťovat životní funkce, tj. dýchání z úst do úst, zevní srdeční masáž

Tabulka 24 - Krvácení

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
a	1	1%
b	79	99%
c	0	0%

Graf 24 - Krvácení

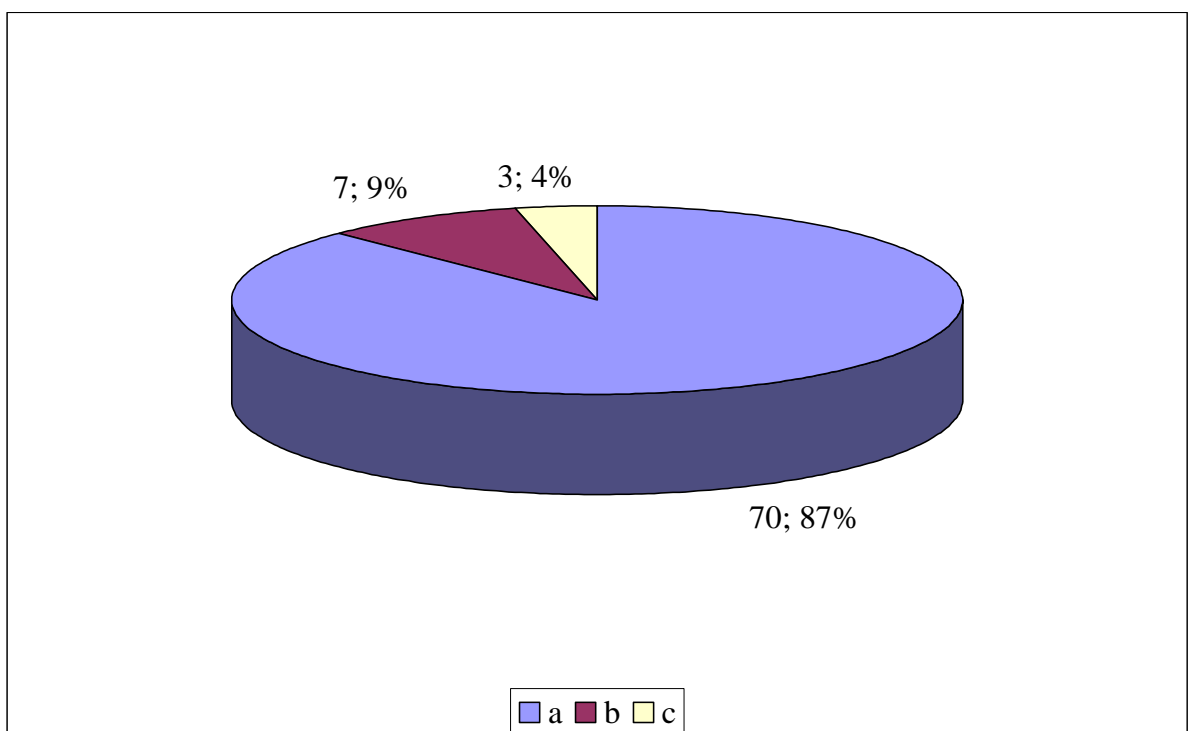
Z grafu č. 24 vyplývá, že pouze 1% respondentů odpovědělo špatně na otázku č. 5.

6. Jak zjistíte stav vědomí zraněné osoby?
- a) Oslovím ho, zkusím bolestivý podnět (štípnutí do ušního lalůčku)
  - b) Zkusím jeho reakci na bolestivý podnět ostrým předmětem
  - c) Poraněného hlasitě oslovím a zkusím ho posadit

Tabulka 25 - Stav vědomí

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
a	70	87%
b	7	9%
c	3	4%

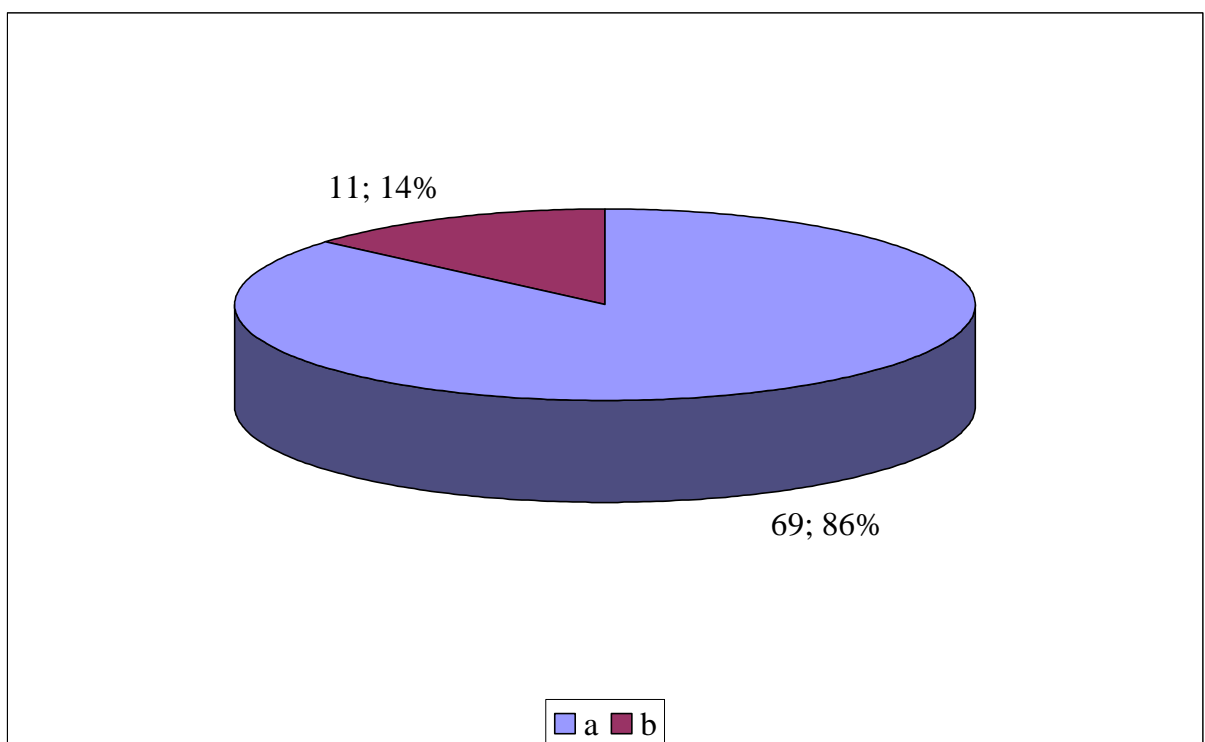
Graf 25 - Stav vědomí

Z grafu č. 25 vyplývá, že 87% respondentů odpovědělo na otázku č. 6 správně.

7. Správná frekvence kompresí hrudní kosti při nepřímé srdeční masáži je u dospělého:
- a) Přibližně 60 stlačení za minutu
  - b) Přibližně 100 stlačení za minutu**
  - c) Přibližně 200 stlačení za minutu

Tabulka 26 - Frekvence kompresí hrudní kosti

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
a	69	86%
b	11	14%
c	0	0%

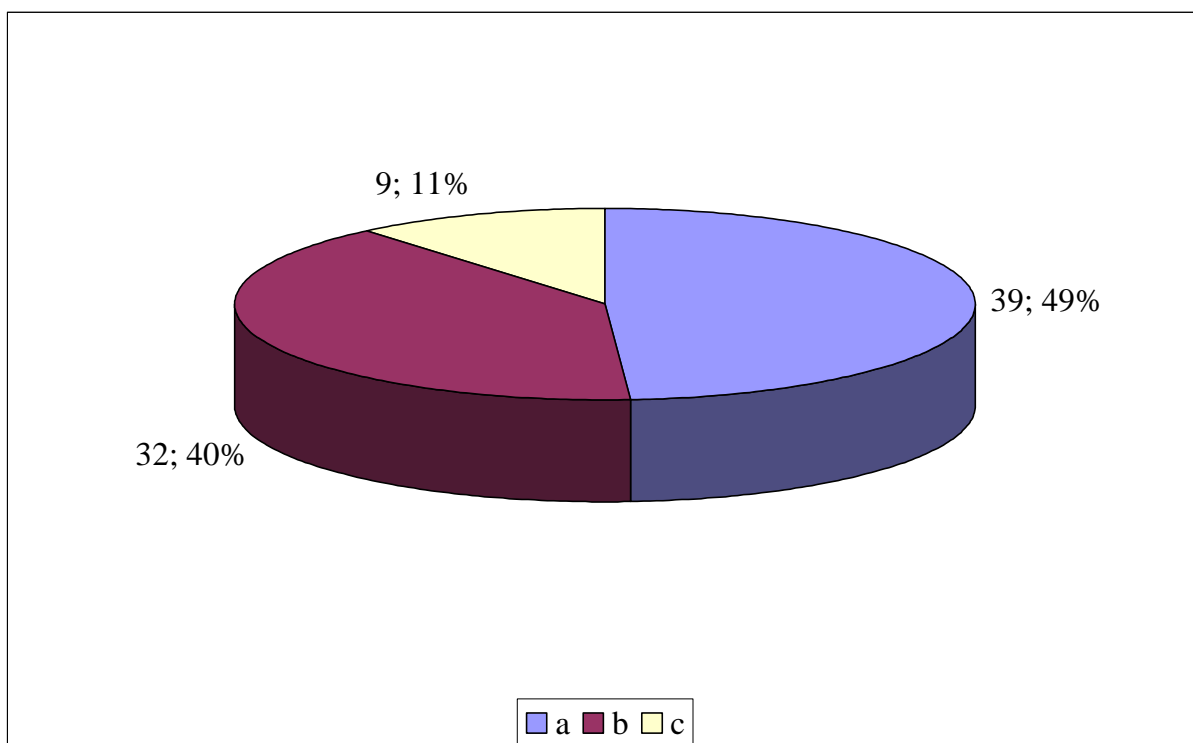
Graf 26 - Frekvence kompresí hrudní kosti

Na grafu č. 26 je zřejmé, že pouze 14% respondentů odpovědělo na otázku č. 7 správně.

8. Při umělém dýchání z plic do plic u dospělého:
- Dýchám frekvencí alespoň 20 vdechů za minutu a vždy se snažím o co největší vdech
  - Dýchám úplně normálně frekvencí 6 až 8 vdechů za minutu, bez extrémního nádechu a vdechu do poraněného**
  - Vdechuji do plic poraněného jen obsah vzduchu ve svých ústech v počtu 10 až 12 vdechů za minutu

Tabulka 27 - Umělé dýchání

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
a	39	49%
b	32	40%
c	9	11%

Graf 27 - Umělé dýchání

Z grafu č. 27 vyplývá, že 40% respondentů označilo správnou odpověď na otázku č. 8 a 60% respondentů odpovědělo špatně na danou otázku.

Hodnotící tabulka

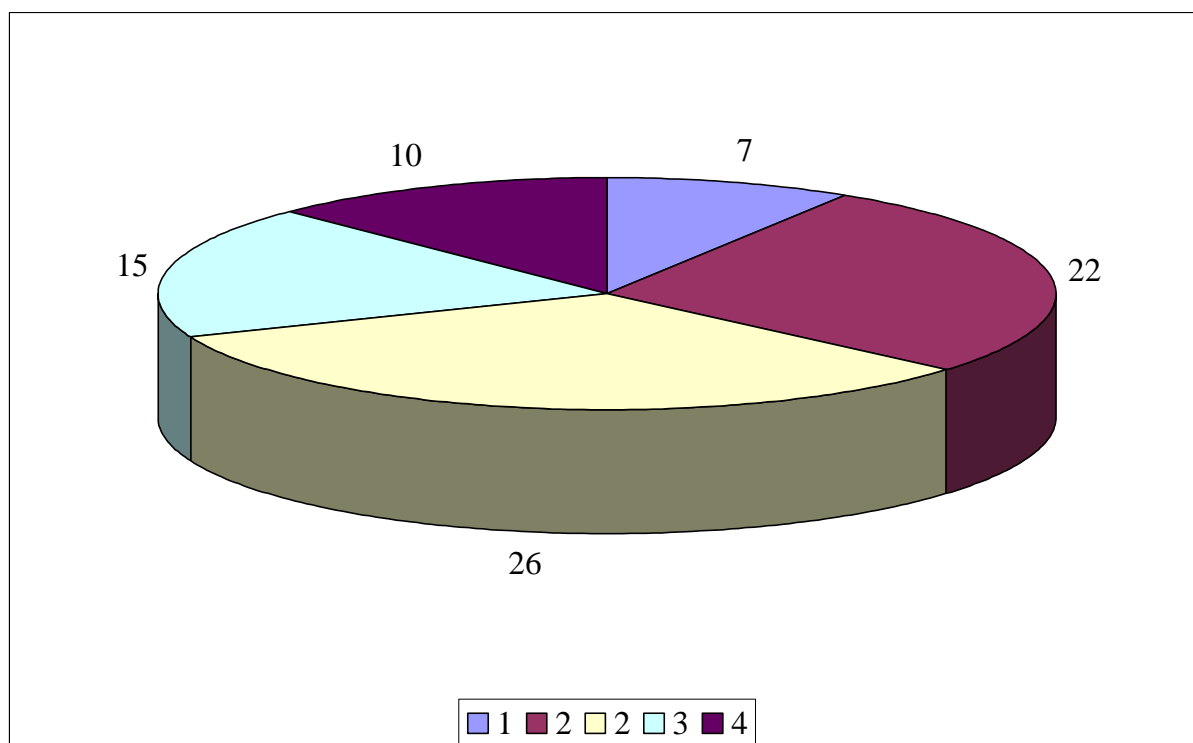
Tabulka 28 - Hodnocení

Počet procent	Známka
100% - 80%	1
80% - 60%	2
60% - 40%	3
40% - 20%	4
Méně jak 20%	5

Výsledky šetření

Tabulka 29 - Výsledky šetření

Počet získaných bodů	Počet respondentů	Známka
7 bodů	7	1
6 bodů	22	2
5 bodů	26	2
4 body	15	3
Méně jak 3 body	10	4

Graf 28 - Hodnocení znalostí

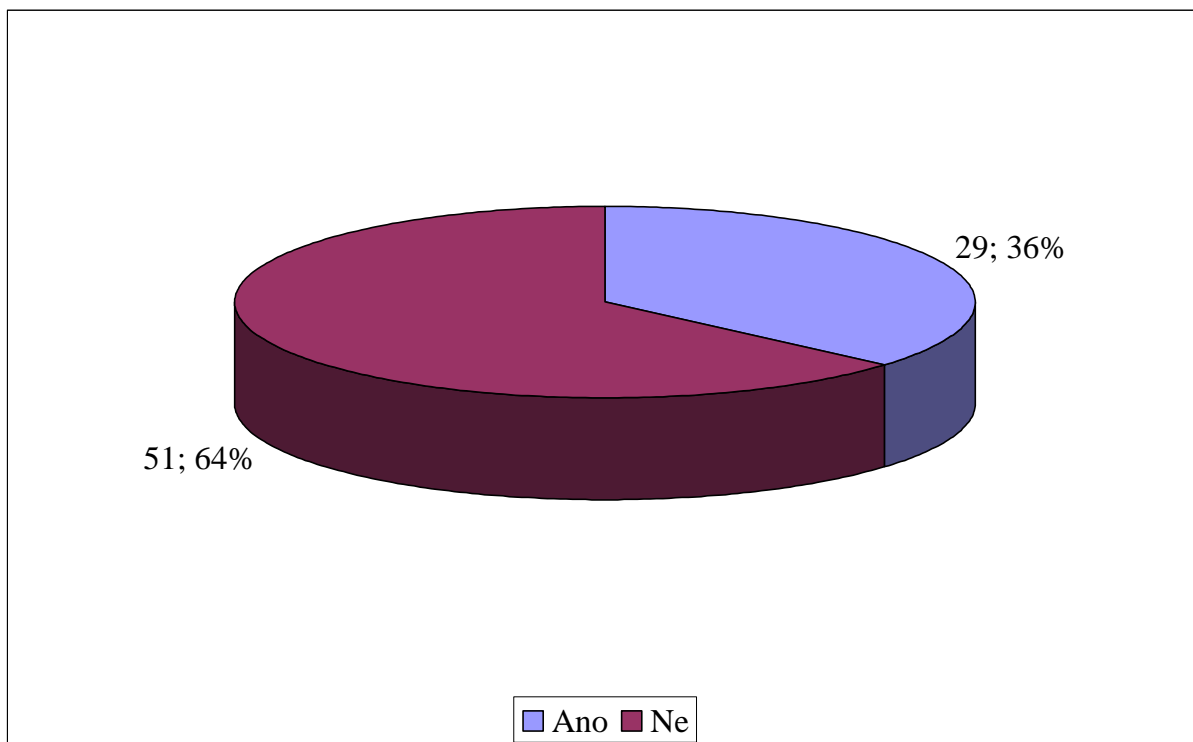
Z grafu č. 28 vyplývá, že pouze 7 respondentů by bylo ohodnoceno známkou 1.

Otázka č. 9

Poskytovali jste někdy PP

Tabulka 30 - Poskytování PP

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Ano	29	36%
Ne	51	64%

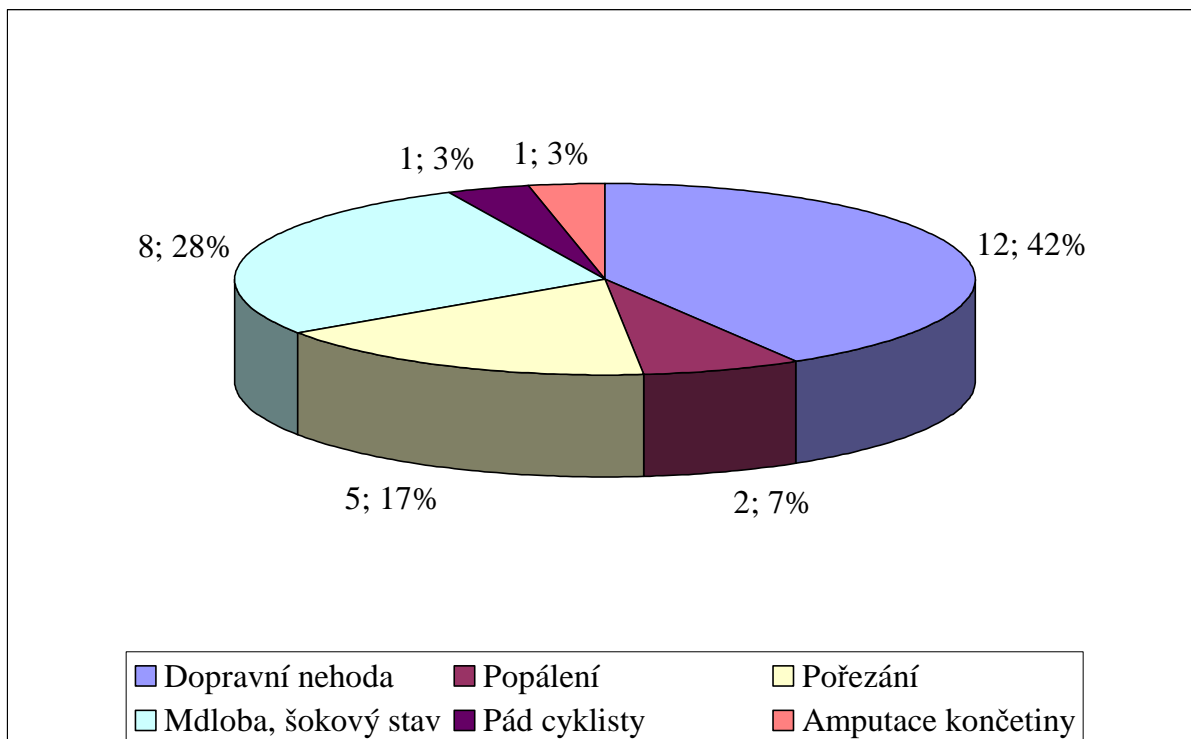
Graf 29 - Poskytování PP

Na grafu č. 29 je zajímavé, že pouze 36% respondentů poskytovalo první pomoc a 64% první pomoc nikdy neposkytlo.

Pokud ano, za jakých podmínek

Tabulka 31 - Příklady PP

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Dopravní nehoda	12	42%
Popálení	2	7%
Požezání	5	17%
Mdloba, šokový stav	8	28%
Pád cyklisty	1	3%
Amputace končetiny	1	3%

Graf 30 - Příklady PP

Z grafu č. 30 nejvíce respondentů, což je celých 42%, poskytovalo PP u dopravní nehody a překvapující je i to, že 3% respondentů poskytovalo první pomoc při amputaci končetiny.

5.9 Shrnutí

5.9.1 Zhodnocení hypotéz

Č. 1 Domnívám se, že méně jak 50% řidičů neví, že neposkytnutí PP je trestný čin.

Tato hypotéza se mi potvrdila. Důkazem toho jsou odpovědi na otázku č. 6 v dotazníku, kdy 85% respondentů odpovědělo že neposkytnutí PP je trestný čin a pouze 6 % dotazovaných respondentů odpovědělo, že neposkytnutí PP není trestný čin, tím se mi má hypotéza potvrdila.

Č. 2. Domnívám se, že u více než 50% respondentů budou znalosti první pomoci ohodnoceny 3 a lépe.

Tato hypotéza se mi potvrdila. Důkazem toho je tabulka č. 21, kde je zřejmé že více než polovina dotazovaných respondentů, bylo ohodnoceno známkou tři a lépe.

Č. 3 Domnívám se, že více jak 50% respondentů poskytovala PP v terénu.

Tato hypotéza se mi nepotvrdila. Vycházím z otázky č.10 v praktické části dotazníku. Kdy 36% respondentů odpovědělo že poskytovali PP 64% respondentů nikdy neposkytovalo PP. Z toho vyplývá, že se mi hypotéza nepotvrdila.

Č. 4 Domnívám se, že více než 75% respondentů vědí na jaké číslo zavolat záchranou službu.

Tato hypotéza se mi potvrdila. Jelikož pouze 3 respondenti ze 100 dotazovaných nevěděli jaké je číslo na RZS, což je určitě méně než 75%. Tím se mi má hypotéza potvrdila.

Č. 5 Domnívám se, že více než 50% respondentů budou starší 52 let.

Tato stanovená hypotéza se mi nepotvrdila. Vyplývá to z otázky č. 2 kdy jen pouze 42% dotazovaných řidičů je starších 52 let, tím se mi nepotvrzuje má hypotéza.

Č. 6 Domnívám se, že více než 50% respondentů budou dělat profesionální řidiče více jak 10 let.

Tato hypotéza se mi potvrdila. Důkazem toho jsou odpovědi na otázku č.3 kdy 70% všech dotazovaných řidičů, působí v oblasti profesionálního řidiče více než 10 let a tím se mi hypotéza potvrzuje.

5.9.2 Celkové zhodnocení

Při své práci jsem se zaměřila na skupinu profesionálních řidičů, kteří pracují hlavně v oblasti přeprav zboží a osob. Každý z daných řidičů nejméně jednou absolvoval povinné školení řidičů. Někteří z řidičů berou tohle školení jako povinnost a přiznali se, že při výkladu neposlouchají. Jsou ale také řidiči, kteří dané školení berou vážně a dělají si i poznámky.

Poskytnutí první pomoci v terénu není vůbec jednoduché. Člověk nesmí propadnout panice, při které by mohl způsobit více škody než užitku.

Z průzkumu vyplývá, že většina respondentů jsou muži. Největší zastoupení měli respondenti starší 50 let. Nejvíce oslovených řidičů pracují ve své profesi více jak deset let.

Byla jsem ráda, když více jak 75% všech respondentů vědělo, že neposkytnutí první pomoci je trestný čin. Dále mě ale překvapilo, jak mnoho z dotazovaných řidičů by se rádo vzdělávalo více v oblasti první pomoci.

Velkým překvapením pro mě bylo, jak velké množství z dotazovaných nikdy neposkytovalo první pomoc. Přišlo mi velice zajímavé, že i po 10 letech praxe řidiči neposkytovali první pomoc. A mnoho z dotazovaných nikdy nezažili ani nezpůsobili dopravní nehodu.

6 ANKETA

6.1 Cíl

Cílem ankety bylo zjistit, jaký mají školící se řidiči náhled na výuku první pomoci. Jak hodnotí výuku lektora.

6.2 Výběr respondentů

Anketa byla určena pro řidiče, kteří se školí v oblasti první pomoci v autoškolách. Věkové rozmezí respondentů, nebylo dříve dáno. Anketu vyplňovali řidiči ve 2 autoškolách Zlínského kraje. Počet respondentů bylo 40.

6.3 Metodika

K získání dat ohledně školení první pomoci v autoškole jsem si vybrala nejjednodušší metodu - anketu. Kde bylo stanoveno 10 otázek, ze kterých jsem chtěla zjistit, jak jsou respondenti spokojeni s výukou první pomoci přednášenou lektorem. Otázky byly uzavřené. Ve všech 10 otázkách mohli respondenti označit pouze jednu odpověď. Anketa byla zcela anonymní.

6.4 Organizace průzkumu

K získání dat, které jsem potřebovala pro svou práci jsem oslovila 6 autoškol, ale pouze 2 mě umožnily, abych při jejich výuce mohla anketu rozdat. Je velmi těžké získat povolení od majitelů autoškol, protože každá autoškola si provádí školení první pomoci sama a nechce, aby bylo zveřejňováno, jak u nich výuka probíhá. Jak už jsem se zmínila ve 2 nejmenovaných autoškolách mi toto šetření povolili.

Ankety jsem osobně rozdala řidičům v autoškole. Měli 15 minut na vyplnění a poté jsem si je posbírala zpátky.

Celkový počet anket je 40. Ankety byly taktéž řádně vyplněny, tudíž byly všechny hodnotitelné.

6.5 Pilotní studie

Před rozdáním anket jsem provedla pilotní studii. Kdy jsem připravené ankety rozdala mezi osm na sobě nezávislých osob. Měli za úkol si anketu projít a vyjádřit se k nesrovnalostem, nebo k otázkám, které nejsou srozumitelné. Velmi zajímavé bylo, že ani jedna z osob neměla žádné připomínky k anketě, tudíž jsem nemusela nic na anketě měnit.

6.6 Sběr dat

Jako další metodu šetření jsem zvolila anketu. Je to nejjednodušší výzkumná technika. Obsahuje 10 uzavřených otázek, kterými lze rychle zjistit potřebné data. Anketu jsem osobně rozdala v autoškole, kdy jsem si ji také vysbírala zpět. K vyhodnocení jsem použila čárkovací metodu, abych se dopátrala výsledků. Z veškerých informací jsem zhotovila tabulky, které jsem doplnila grafy. V další kapitole jsou zaznamenány výsledky mého šetření.

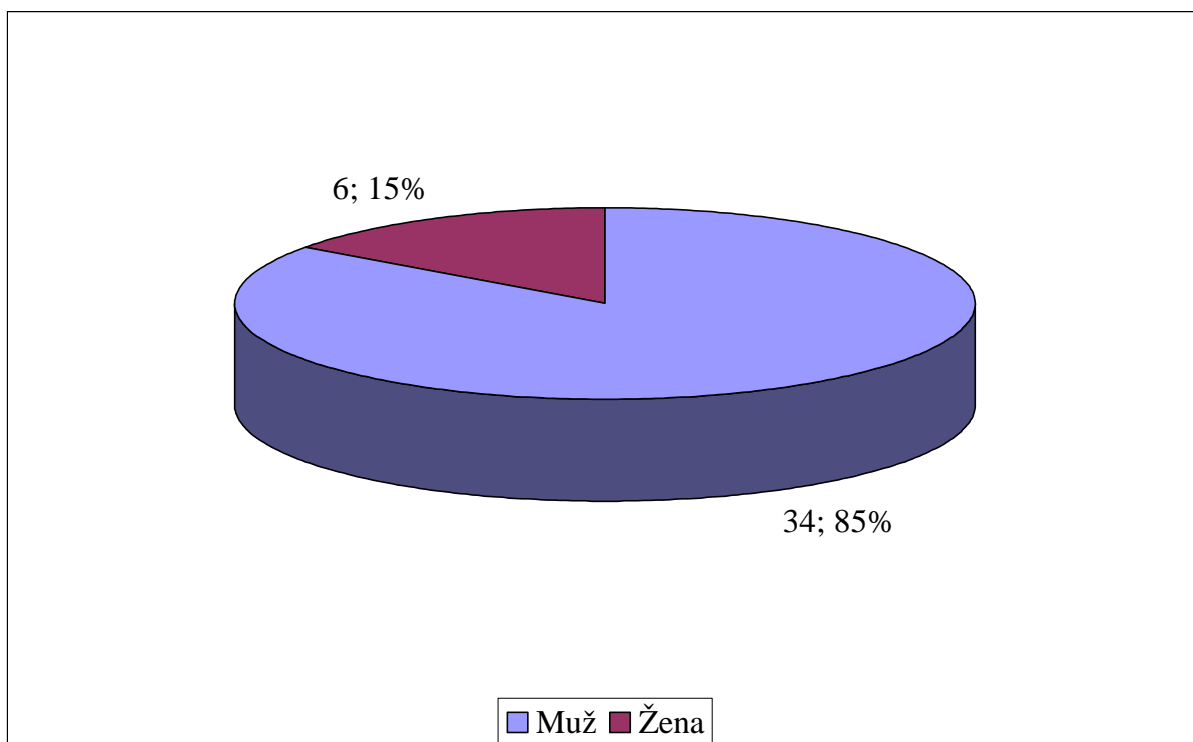
6.7 Výsledky šetření

Otázka č. 1

Pohlaví

Tabulka 32 - Vaše pohlaví

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Muž	34	85%
Žena	6	15%

Graf 31 - Vaše pohlaví

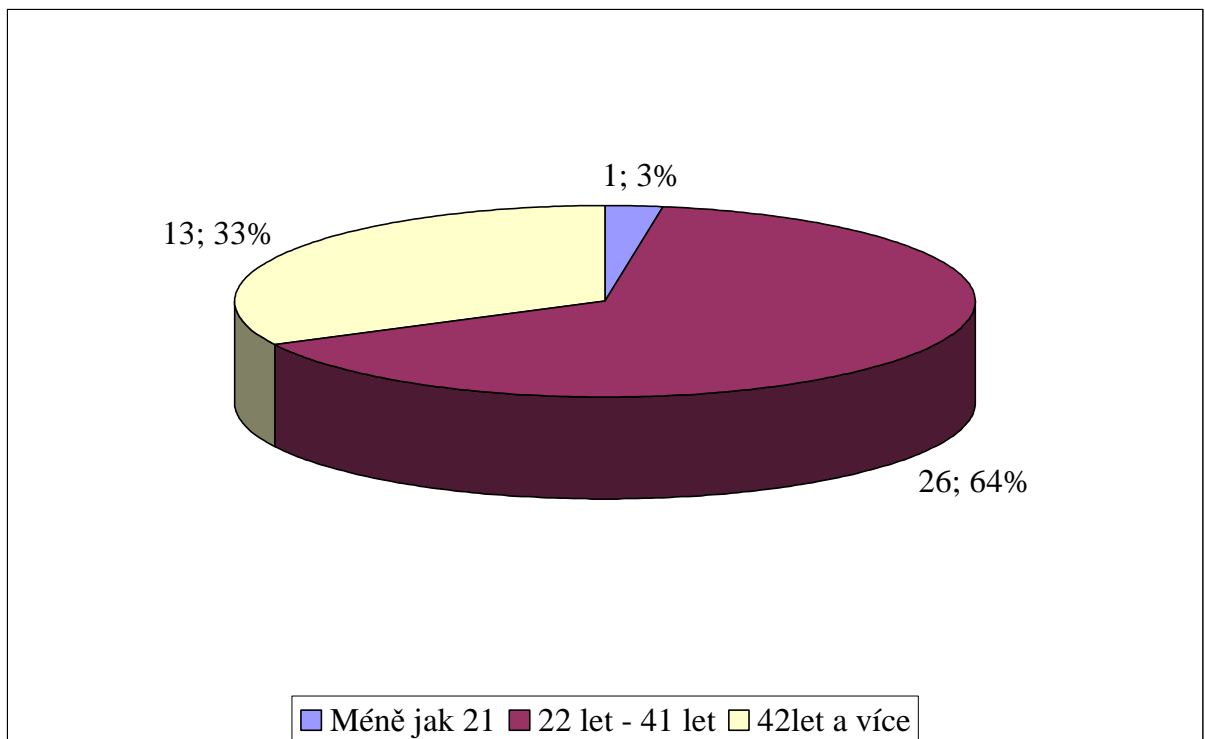
Z grafu č. 31 vyplývá, že 85% respondentů byli muži a 15% byly ženy. Většina řidičů, kteří absolvují školení první pomoci jsou muži.

Otázka č. 2

Váš věk

Tabulka 33 - Váš věk

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Méně jak 21	1	3%
22 let - 41 let	26	64%
42let a více	13	33%

Graf 32 - Váš věk

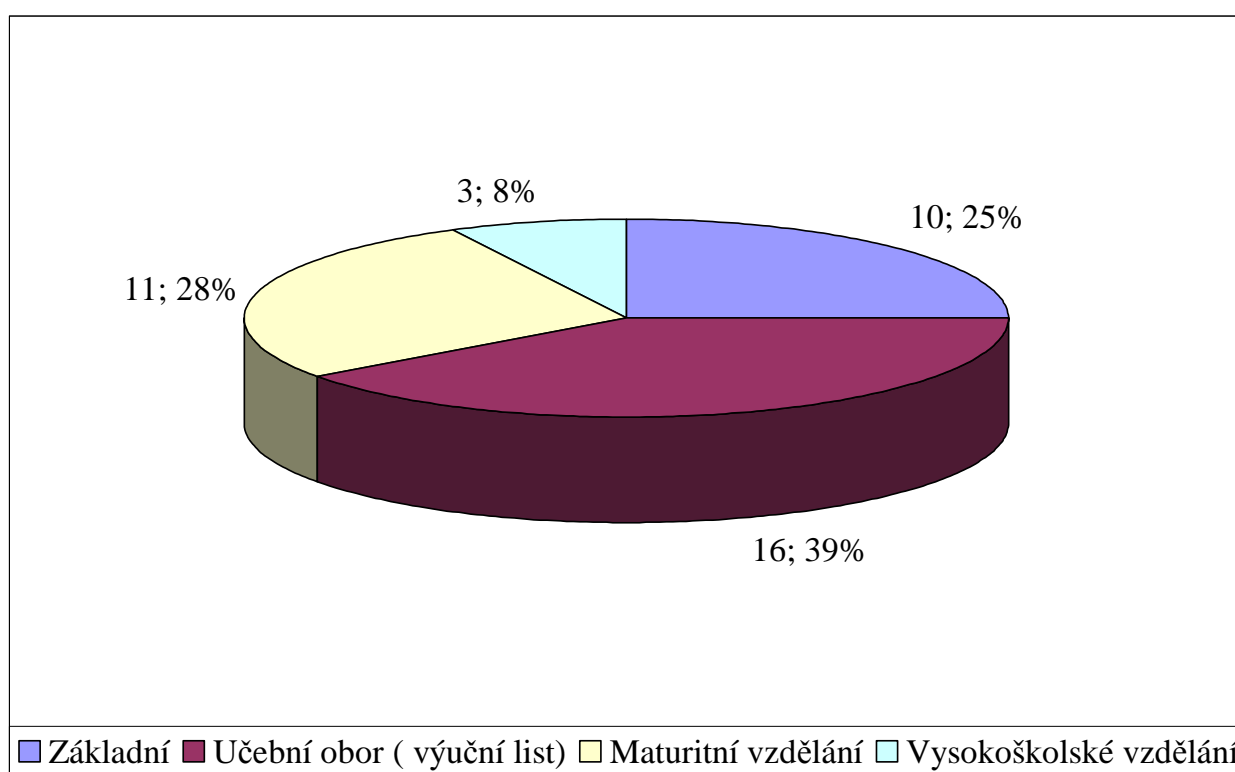
Z grafu č. 32 vyplývá, že nejvíce respondentů a to 64% bylo ve věku 22 let až 41 let.

Otázka č. 3

Vaše nejvyšší dosažené vzdělání

Tabulka 34 - Vaše nejvyšší dosažené vzdělání

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Základní	10	25%
Učební obor (výuční list)	16	39%
Maturitní vzdělání	11	28%
Vysokoškolské vzdělání	3	8%

Graf 33 - Vaše nejvyšší dosažené vzdělání

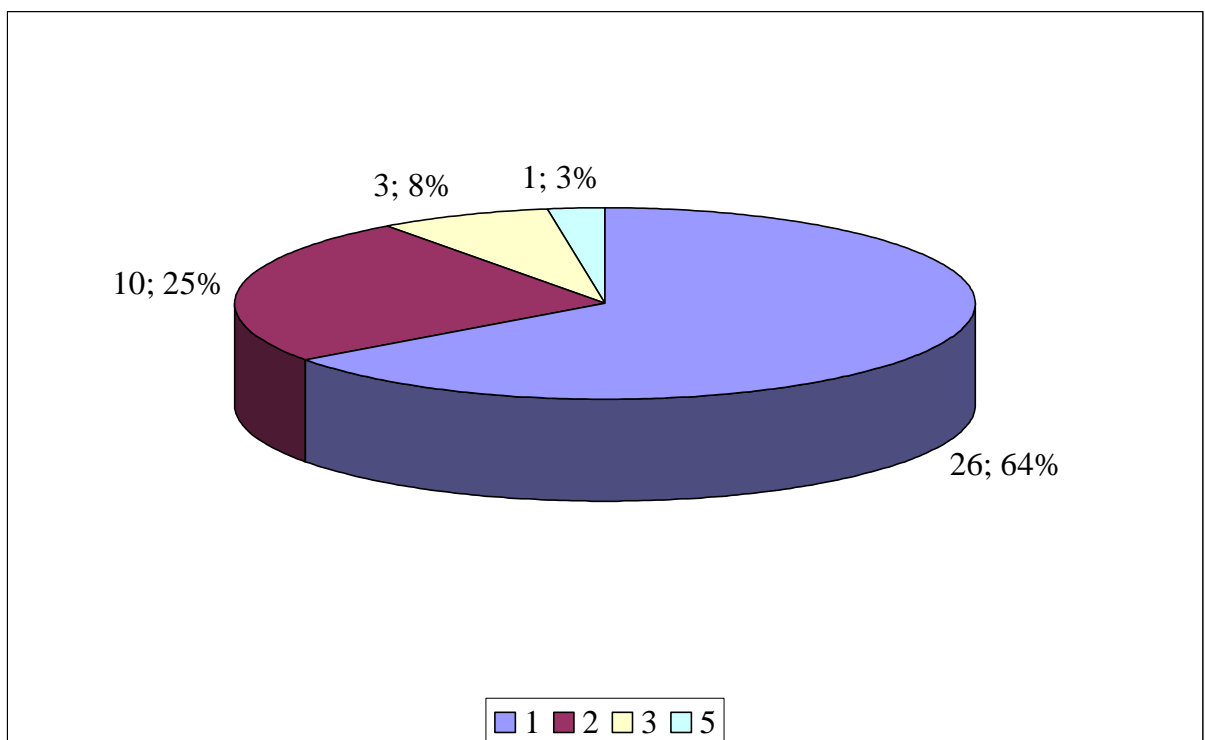
Na grafu č. 33 je zajímavé, že nejčastějším nejvyšším dosaženým vzděláním respondentů byl učební obor, 25% respondentů mělo základní vzdělání a pouze 8% respondentů mělo vysokoškolské vzdělání.

Otázka č. 4

Odborná úroveň lektora školící v oblasti PP

Tabulka 35 - Odborná úroveň lektora

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
1 výborný	26	64%
2 chvalitebný	10	25%
3 dobrý	3	8%
5 nedostatečný	1	3%

Graf 34 - Odborná úroveň lektora

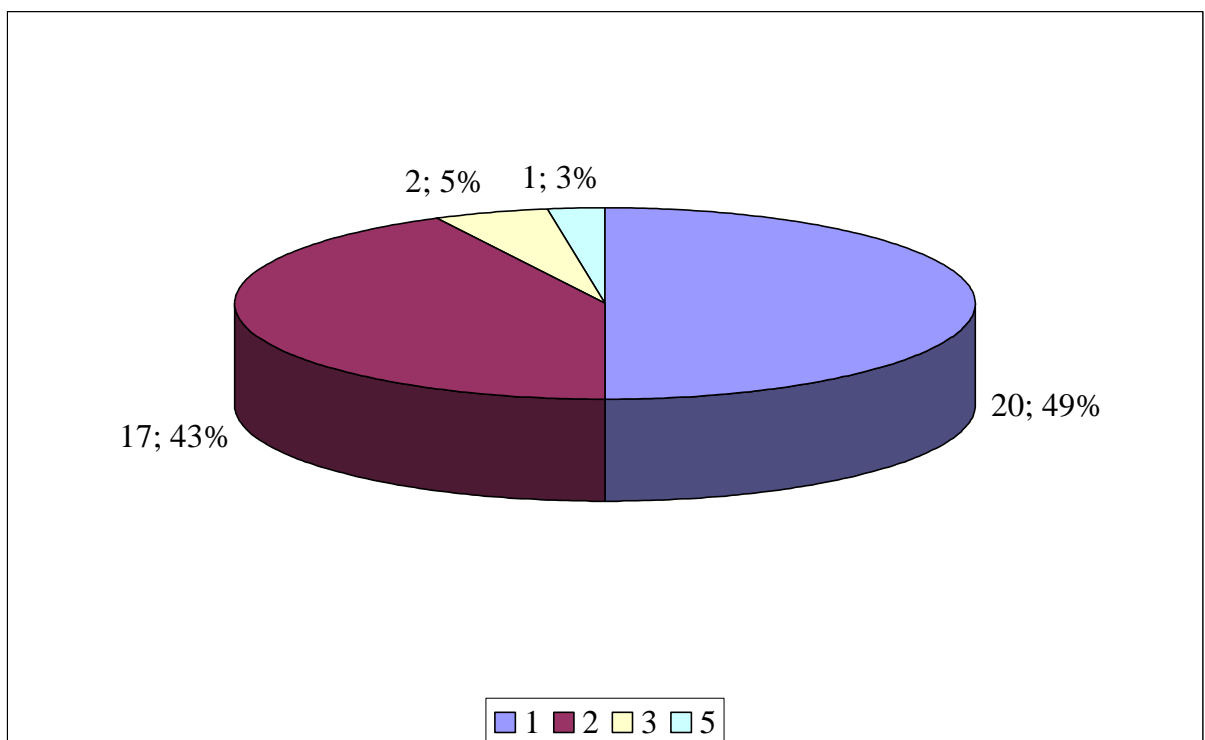
Z grafu č. 34 je velmi překvapující, že 64% respondentů ohodnotilo úroveň lektora známkou 1 což je výborná.

Otázka č. 5

Přehlednost a srozumitelnost výkladu

Tabulka 36 - Přehlednost a srozumitelnost

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
1 výborný	20	49%
2 chvalitebný	17	43%
3 dobrý	2	5%
5 nedostatečný	1	3%

Graf 35 - Přehlednost a srozumitelnost

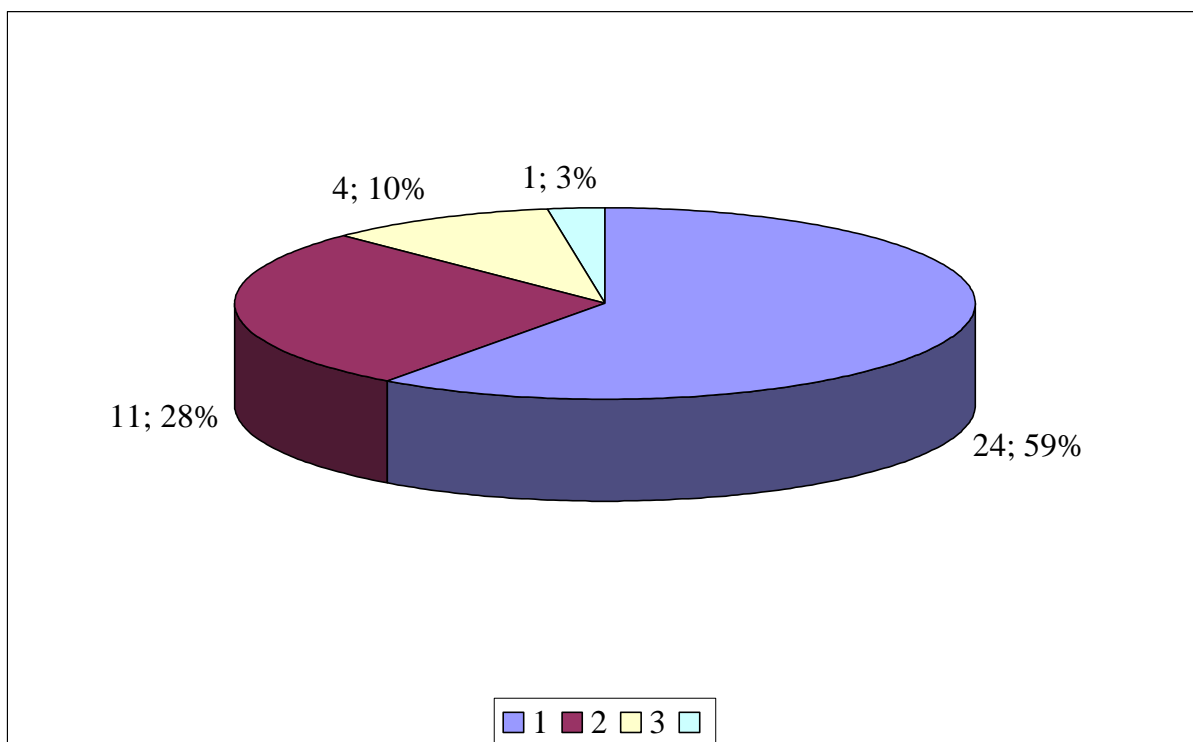
Z grafu č. 35 je překvapující, že 3% respondentů ohodnotilo přehlednost a srozumitelnost známkou 5, což je nedostatečná.

Otázka č. 6

Připravenost lektora

Tabulka 37 - Připravenost lektora

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
1 výborný	24	59%
2 chvalitebný	11	28%
3 dobrý	4	10%
5 nedostatečný	1	3%

Graf 36 - Připravenost lektora

Z grafu č. 36 vyplývá, že 59% respondentů ohodnotilo připravenost lektora známkou výbornou a pouze 3% ohodnotilo známkou nedostatečnou.

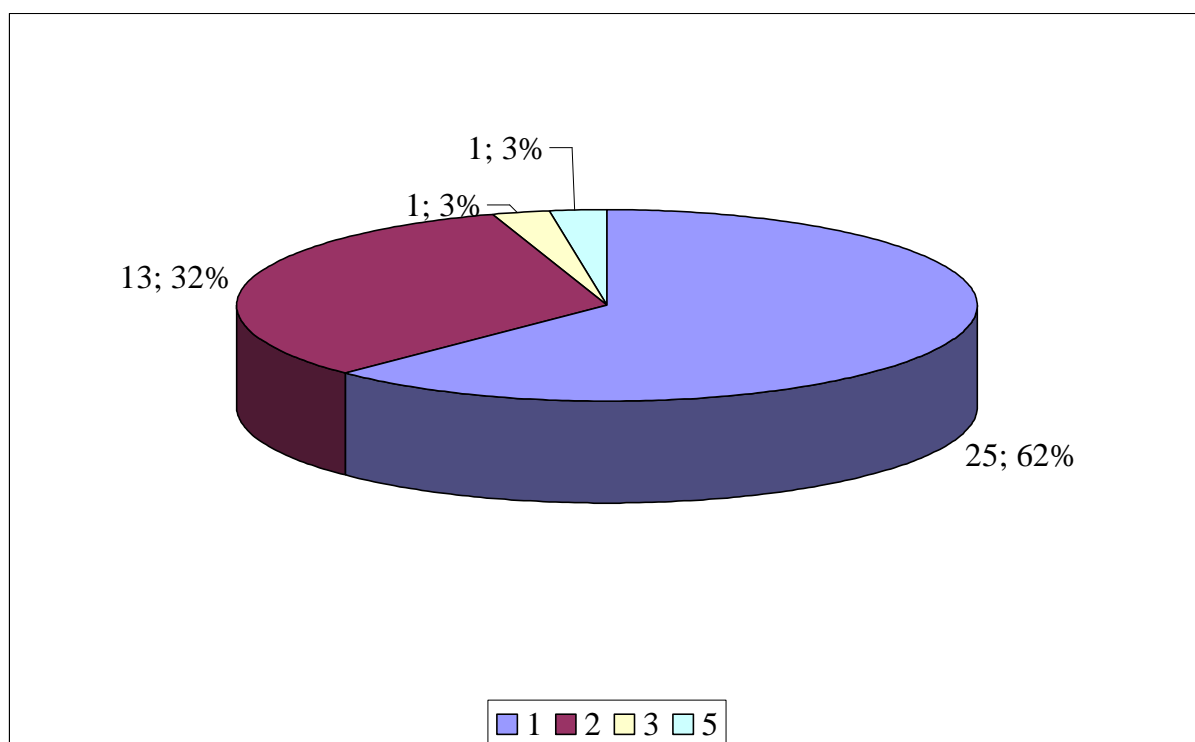

Otázka č. 7

Organizace výuky lektora

Tabulka 38 - Organizace výuky lektora

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
1 výborný	25	62%
2 chvalitebný	13	32%
3 dobrý	1	3%
5 nedostatečný	1	3%

Graf 37 - Organizace výuky lektora

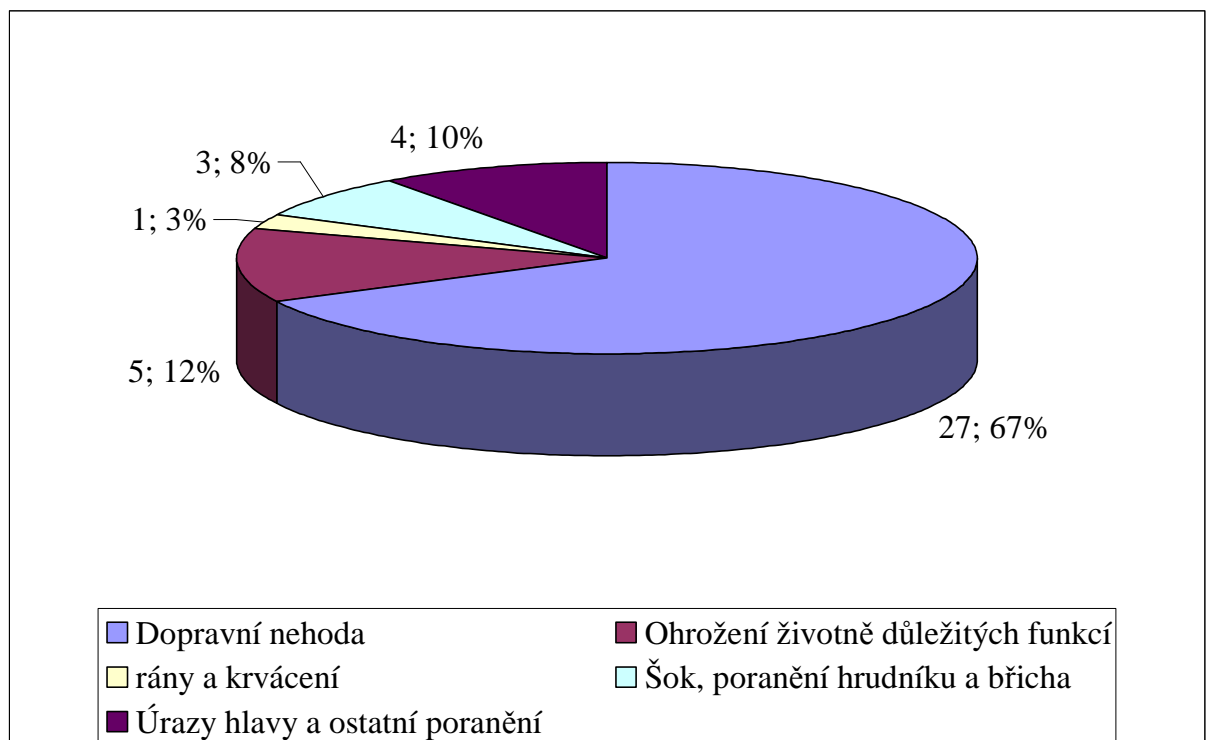
Z grafu č. 37 vyplývá, že stejný počet respondentů ohodnotilo organizaci výuky lektora dobrou a nedostatečnou známkou.

Otázka č. 8

Nejzajímavější téma

Tabulka 39 - Nejzajímavější téma

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Dopravní nehoda	27	67%
Ohrožení životně důležitých funkcí	5	12%
Rány a krvácení	1	3%
Šok, poranění hrudníku a břicha	3	8%
Úrazy hlavy a ostatní poranění	4	10%

Graf 38 - Nejzajímavější téma

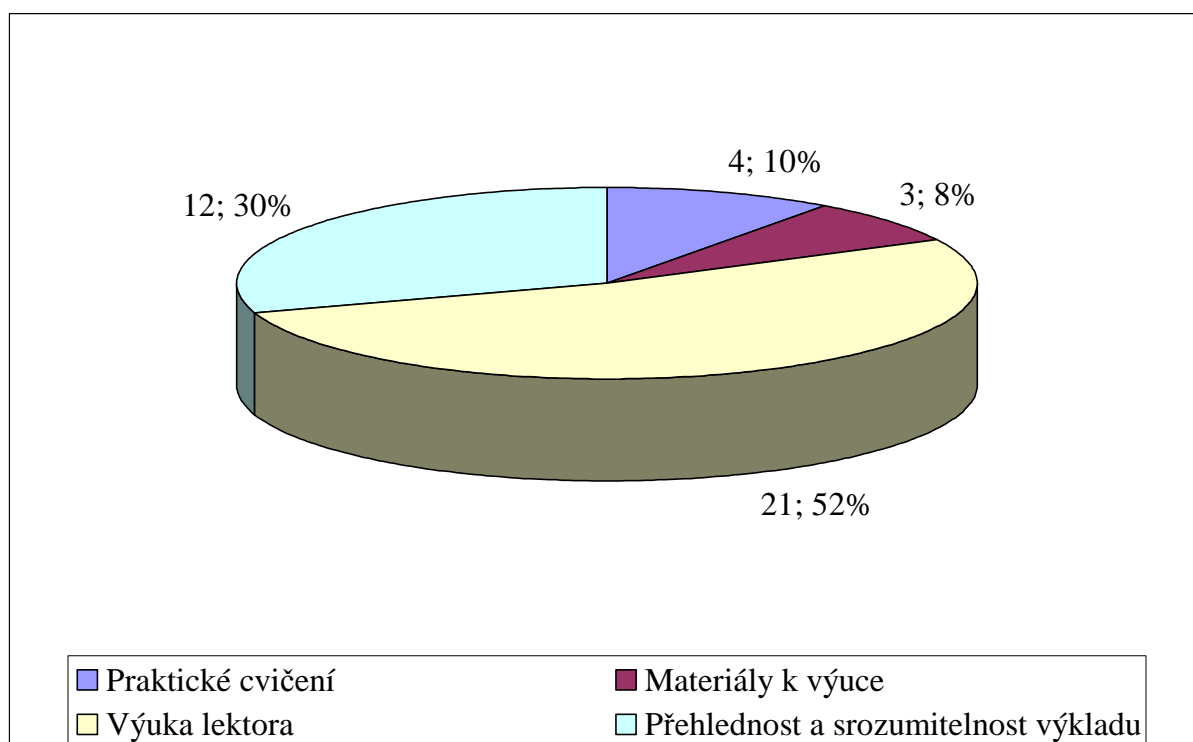
Na grafu č. 38 je vidět, že jako nejzajímavější téma respondenti zvolili dopravní nehodu.

Otázka č. 9

Co se Vám na výuce PP nejvíce líbilo

Tabulka 40 - Co se Vám na výuce PP líbilo

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Praktické cvičení	4	10%
Materiály k výuce	3	8%
Výuka lektora	21	52%
Přehlednost a srozumitelnost výkladu	12	30%

Graf 39 - Co se Vám na výuce PP líbilo

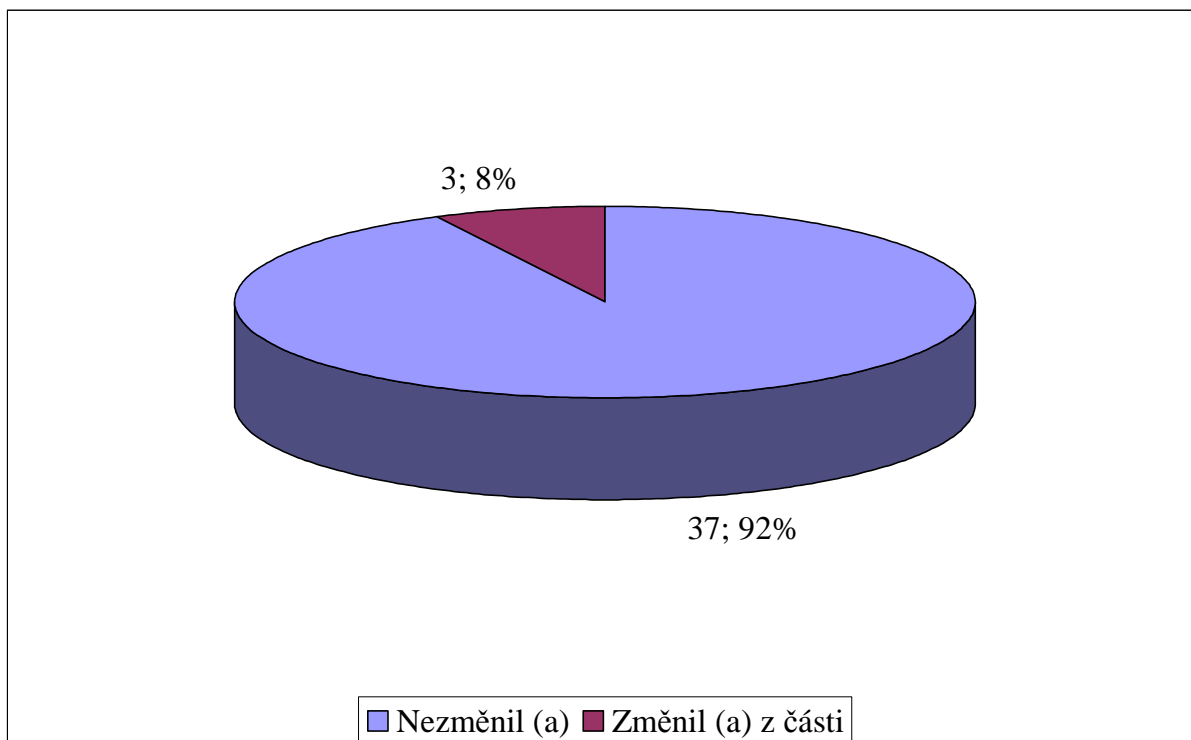
Na grafu č. 39 je vyjádřeno, že se nejvíce respondentům líbila výuka lektora, srozumitelnost a přehlednost výkladu byla hned na druhém místě.

Otázka č. 10

Školení, které jste absolvoval (a) byste

Tabulka 41 - Školení, které jste absolvoval

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Nezměnil (a)	37	92%
Změnil (a) z části	3	8%

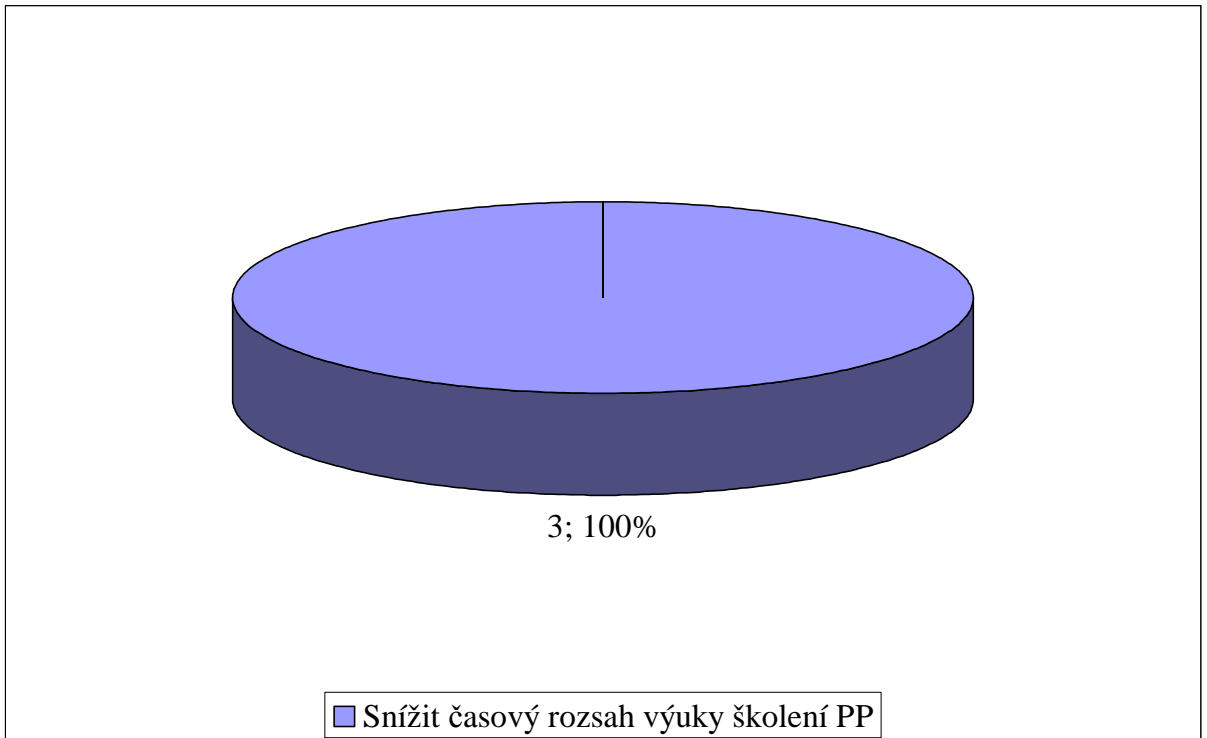
Graf 40 - Školení, které jste absolvoval

Z grafu č. 40 vyplývá, že 92% respondentů by školení nezměnilo a jen 8% by školení z části změnilo.

Změnili z části proč

Tabulka 42 - Změna z části proč

Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Snížit časový rozsah výuky školení PP	3	100%

Graf 41 - Změna z části proč

Z grafu č. 41 vyplývá, že 100% respondentů, kteří by školení změnili z části, by snížili časový rozsah výuky PP.

6.8 Shrnutí

Cílem bylo získat co nejvíce informací od řidičů školících se v autoškole, jaký mají názor na hodnocení lektora, jeho srozumitelnost při výkladu a jeho připravenost na hodinu první pomoci.

Z ankety usuzují, že většina řidičů je spokojena s výukou i s lektorem.

Nejvíce respondenty zajímalo téma dopravní nehoda, jak se při ní zachovat a jak správně poskytnout první pomoc.

Lektora řidiči hodnotili ve velké většině pozitivně. Pouze jeden z respondentů jej ohodnotil nedostatečně, z čehož vyplývá, že výuka byla nedostačující, lektor nebyl připraven na hodinu.

7 POZOROVÁNÍ

7.1 Cíl

Cílem pozorování bylo, zjistit jaká je připravenost lektora školící řidiče v oblasti první pomoci, jaká je jeho srozumitelnost při výkladu. Zajímalo mě, jaká bývá atmosféra při školení, zda jsou při výuce používány i pomůcky k praktickým ukázkám.

7.2 Výběr skupiny

Ke své práci jsem si vybrala 2 autoškoly, které mi umožnily být ve výuce první pomoci, kde jsem pozorovala výuku lektorem první pomoci. Snažila jsem se absolvovat více takových pozorování, ale pouze 2 autoškoly ze Zlínského kraje mi to umožnily.

7.3 Metodika a organizace pozorování

Jako metodu jsem využila zjevné pozorování, kdy lektor věděl, že ho pozoruji výuku, ale sám nevěděl že pozoruji i ho. Bylo to přímé pozorování, kdy jsem se zaměřila hlavně na lektora na jeho výuku. Dále jsem pozorovala celé dění při výuce např. zda se řidiči zapojovali do výuky, jaká byla atmosféra na školení. Hlavně jsem se zaměřila na lektora vyučující první pomoc. Zda má pomůcky potřebné pro výuku, jestli je jeho výklad srozumitelný a dosti odborný. Absolventi školení vůbec nevěděli, že je pozoruji, mysleli si že jsem také řidič z povolání. Při svém pozorování jsem pozorně sledovala jejich reakce a podrobně jsem si vše zapisovala, abych mohla zpracovat tabulku, kde srovnávám dvě autoškoly. V další kapitole mám zpracovanou tabulku, kde jsou autoškoly vyhodnoceny a je zde také připsané slovní hodnocení každé autoškoly.

7.4 Výsledky pozorování

Tabulka 43 - Hodnocení pozorování

	Autoškola 1	Autoškola 2
Přípravenost lektora	2	3
Srozumitelnost výuky	1	3
Atmosféra na školení	2	5
Organizace výuky	1	3
Reakce řidičů na výuku	1	5
Dochvilnost lektora	0 min	20 min
Praktické cvičení	1	3
Hodnotící škály		
1	Výborný	
2	Velmi dobrý	
3	Dobrý	
4	Dostatečný	
5	Nedostatečný	

Autoškola 1

Přednášení bylo jednoduché na pochopení, velmi jasné a srozumitelné. Lektor byl na výuku připraven včetně pomůcek k výuce praktického cvičení. Školící se řidiči se zapojovali do výuky. Lektor přišel přesně na výuku. Atmosféra v místnosti byla výborná.

Autoškola 2

Praktické cvičení bylo velmi rychlé, dle mého názoru nedostačující. Školící se řidiči lektora neposlouchali, v místnosti byl šum a zmatek. Lektor přišel o 20 minut později na výuku. Při výuce teorie jen četl z knížky, neměl žádné doplňující informace vztahující se k poskytování první pomoci.

7.5 Shrnutí

Jak už bylo řečeno, absolvovala jsem školení první pomoci ve dvou autoškolách. Školení bylo velmi různé. Ono každá autoškola školící řidiče, si osnovy připravuje sama, náplň je sice stejná, ale podání lektorem je různé. V první autoškolě jsem byla začátkem ledna. Lektor přišel na výuku připravený, mluvil srozumitelně a jasně, atmosféra byla velmi dobrá. Řidiči se zapojovali do výuky. Druhé školení jsem absolvovala v dubnu v další autoškolě. Z probíhajícího školení jsem byla zklamaná. Lektor přišel na výuku pozdě. Jeho výklad byl nesrozumitelný, plný odborných termínů, kterým řidiči nerozuměli.

Závěrem bych chtěla říci, že každé školení má svoje klady i zápory.

8 PLAKÁT

8.1 Cíl

Cílem plakátu bylo seznámit řidiče, jak se zachovat při dopravní nehodě. Je zde dáno několik základních bodů jak se zachovat v krizové situaci.

8.2 Metodika

Pro výběr plakátu jsem si vybrala větší formát papíru, aby se mi lépe malovalo. Na plakátu je uvedeno motto, které nabádá řidiče poskytující pomoc, aby se nebáli poskytnout první pomoc, protože tím mohou zachránit život. V další části plakátu je uvedeno pár bodů jak se zachovat v takovéhle situaci. Je důležité, aby poskytovatel nepodleh panice, v které by mohl spíše uškodit zraněnému, než mu pomoci (plakát je přidán k mé práci jako příloha ve formě fotografie).

8.3 Shrnutí- využití v praxi

A na závěr. Proč jsem se vůbec rozhodla namalovat plakát? Plakát je vyhotovený k tomu, aby mohl řidičům pomoci při překonávání sami sebe. Je na něm uvedeno několik zásad jak se zachovat při dopravní nehodě. Věřím tomu, že když uvidí řidiči plakát, zapamatují si dané body a budou do budoucna moci pomoci při dopravních nehodách. Plakát bych chtěla věnovat do autoškol, jako výukový materiál.

ZÁVĚR

Cílem mé práce bylo zmapovat zákony vztahující se ke školení profesionálních řidičů a zjistit úroveň znalostí v oblasti poskytování první pomoci u profesionálních řidičů.

Při své práci jsem se zaměřila na řidiče, kteří pracují hlavně v oblasti přepravy zboží a osob. Každý z daných řidičů nejméně jednou absolvoval povinné školení řidičů.

Ve své práci jsem se zabývala i statistikou dopravních nehod na našich silnicích. Není den, kdy by na našich silnicích nedošlo k dopravní nehodě. Výsledky statistiky jsou velmi smutné.

Mnoho z řidičů, kteří pracují v oblasti přepravy osob ale uvedlo, že jezdí opatrně, jelikož v autobuse vezou mnoho lidí a nechtěli by jim, nebo jejich rodinám způsobit nepříjemnosti. Vědí, že za dané cestující a za jejich životy nesou zodpovědnost.

V praktické části své práce jsem hodnotila znalosti řidičů, jejich názor na pravidelné školení i jejich zájem se dále vzdělávat v této oblasti.

Cíle práce se mi v rámci možností podařilo splnit. Byla jsem ráda, že jsem vytvořila ucelený text, který lze využít i při výuce.

Při psaní své práce jsem měla mnoho úskalí, jelikož sehnat literaturu vztahující se ke školení řidičů je velice náročné. Musela jsem obejít několik knihoven, abych získala danou literaturu. Napsala jsem spoustu mailů do firem zabývajících se školením řidičů s prosbou, zda by byli ochotni mi poskytnout nějaké informace. Velkou spoustu úsilí jsem vynaložila při obvolávání autoškol, jestli bych u nich mohla provést anketní šetření. Ne v každé autošcole byli na mě zrovna milí. Spousta autoškol si nepřeje, aby někdo cizí navštívil její výuku. Mají k tomu své důvody, podle mého je to také tím, že nedělají vše lege artis.

Jsem ráda, že jsem si právě tohle téma vybrala. Bylo pro mě velkým zážitkem a velkou životní zkušeností. Například jsem netušila, že řidiči absolvují pravidelné školení, byla to pro mě novinka.

V závěru také doufám, že i můj informační plakát obsahující návod jak se chovat při dopravní nehodě, pomůže mnoha řidičům upevnit si své sebevědomí. Snad dokáží při dopravní nehodě správně zasáhnout a neohrozit tím život zraněných ani svůj vlastní život.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BÁRTLOVÁ, S., SADÍLEK, P., TÓTHOVÁ, V. Výzkum a ošetřovatelství. Brno: NCONZO, 2005. ISBN 80-7013-416-X
- [2] BERANOVÁ, M., FLEKOVÁ, A., HOLZHAUSEROVÁ, B. První pomoc. Praha: Informatorium, 2007. ISBN 978-80-7333-054-5
- [3] BYDŽOVSKÝ, J. První pomoc. Praha: Grada Publishing, 2004. ISBN 80-247-0680-0
- [4] CITOVÁ, I., CITA, S. Příručka první pomoci. Bratislava: Perfekt, 2007. ISBN 80-8046-224-0
- [5] KELNAROVÁ, J., SEDLÁČKOVÁ, J., TOUFAROVÁ, J., ČÍLKOVÁ, Z., KELNAROVÁ E. První pomoc II. Praha: Grada Publishing, 2007. ISBN 978-80-247-2183-5
- [6] KOLEKTIV AUTORŮ. Pravidla do kapsy. Praha: Springer Media CZ, 2007. ISBN 978-80-86411-65-1
- [7] KROUPA, M., ŘÍHA, M. Integrovaný záchranný systém. Praha: Armex Publishing, 2006. ISBN 80-86795-35-7
- [8] PLINTOVIČ, M., BAŘINKA, A. První pomoc - Úvod do cestovní a horské medicíny. Olomouc: Univerzita Palackého, 2005. ISBN 80-244-0994-1
- [9] SMETANA, M., KRATOCHVÍLOVÁ, D. Integrovaný záchranný systém a jeho složky. Ostrava: Ostravská univerzita, Zdravotně sociální fakulta, 2007. ISBN 978-80-7368-337-5
- [10] SHEINAROVÁ, A. První pomoc. Olomouc: Univerzita Palackého, 2002. ISBN 80-244-0467-2
- [11] ŠEVČÍK, P., ČERNÝ, V., VÍTOVEC, J., et al. Intenzivní medicína. Praha: Galén, 2000. ISBN 80-7262-042-8
- [12] ZEMAN, M., MIKA, O. Integrovaný záchranný systém. Brno: Vysoké učení technické, Fakulta chemická, 2007. ISBN 978-80-214-3448-6
- [13] Stejnopisy sbírky zákonů [online]. [cit. 2009-5-5] Dostupný z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/sbirka-zakonu-stejnopisy-sbirky-zakonu.aspx>>
- [14] Sbírka zákonů [online]. [cit. 2009- 5-20] Dostupný z WWW: <<http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?zdroj=sb07374&cd=76&typ=r>>

- [15] Doprava [online]. [cit. 2009-5-7] Dostupný z WWW:
<http://www.czech.cz/cz/ceska-republika/doprava?i=?i>
- [16] Co dělat při dopravní nehodě [online]. [cit. 2009-5-7] Dostupný z WWW:
<<http://www.policie-cr.cz/154-co-delat-pri-dopravni-nehode-.html>>
- [17] Statistika nehod nákladních vozidel za rok 2008 [online]. [cit. 2009-5-6] Dostupný z WWW: <<http://www.ibesip.cz/Nakladni-vozidla> >
- [18] Informace o nehodovosti na pozemních komunikacích ČR za rok 2008 [online]. [cit. 2009-5-21] Dostupný z WWW:
http://www.theaction.eu/files/=6418/2008_12_Informace.pdf
- [19] Profesionální průkazy [online]. [cit. 2008 11-6] Dostupný z WWW:
<http://www.profesniprukazy.cz/index.html>
- [20] Školení odborné způsobilosti řidičů [online]. [cit. 2008-11-6] Dostupný z WWW:
<http://www.prodopravce.cz/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

HZS	Hasičský záchranný systém
IZS	Integrovaný záchranný systém
KPR	Kardiopulmonální resuscitace
MU	Mimořádná událost
PČR	Policie České Republiky
PP	První pomoc
ZLP	Záchranné a likvidační práce
ZZS	Zdravotnická záchranná služba
ZŽF	Základní životní funkce

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 - Pohlaví respondentů.....	33
Graf 2 - Věk respondentů.....	34
Graf 3 - Jak dlouho jste profesionální řidič	35
Graf 4 - Nejvyšší dosažené vzdělání	36
Graf 5 - Oblast působení	37
Graf 6 - Neposkytnutí první pomoci	38
Graf 7 - Forma školení	39
Graf 8 - Časový rozsah školení	40
Graf 9 - Materiály k výuce	41
Graf 10 - Příklady materiálů k výuce	42
Graf 11 - Organizace školení PP.....	43
Graf 12 - Obsahová náplň školení PP	44
Graf 13 - Časový rozsah školení PP	45
Graf 14 - Školení	46
Graf 15 - Školení změnil z části	47
Graf 16 - Školení změnil zcela.....	48
Graf 17 - Jaká forma školení by Vám nejvíce vyhovovala.....	49
Graf 18 - Nedostatky ve školení.....	50
Graf 19 - Jaké nedostatky	51
Graf 20 - Záchraná služba	52
Graf 21 - Poraněný motocyklista	53
Graf 22 - Kolapsový stav	54
Graf 23 - Dopravní nehoda	55
Graf 24 - Krvácení	56
Graf 25 - Stav vědomí	57
Graf 26 - Frekvence kompresí hrudní kosti	58
Graf 27 - Umělé dýchání.....	59
Graf 28 - Hodnocení znalostí	60
Graf 29 - Poskytování PP	61
Graf 30 - Příklady PP	62
Graf 31 - Vaše pohlaví	67
Graf 32 - Váš věk	68
Graf 33 - Vaše nejvyšší dosažené vzdělání.....	69
Graf 34 - Odborná úroveň lektora	70
Graf 35 - Přehlednost a srozumitelnost	71
Graf 36 - Připravenost lektora.....	72
Graf 37 - Organizace výuky lektora.....	73
Graf 38 - Nejzajímavější téma	74
Graf 39 - Co se Vám na výuce PP líbilo	75
Graf 40 - Školení, které jste absolvoval	76
Graf 41 - Změna z části proč.....	77

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 - Pohlaví respondentů	33
Tabulka 2 - Věk respondentů	34
Tabulka 3 - Jak dlouho jste profesionální řidič	35
Tabulka 4 - Nejvyšší dosažené vzdělání	36
Tabulka 5 - Oblast působení	37
Tabulka 6 - Neposkytnutí první pomoci	38
Tabulka 7 - Forma školení	39
Tabulka 8 - Časový rozsah školení	40
Tabulka 9 - Materiály k výuce	41
Tabulka 10 - Příklady materiálů k výuce	42
Tabulka 11 - Organizace školení PP	43
Tabulka 12 - Obsahová náplň školení PP	44
Tabulka 13 - Časový rozsah školení PP	45
Tabulka 14 - Školení	46
Tabulka 15 - Školení změnil z části	46
Tabulka 16 - Školení změnil zcela	47
Tabulka 17 - Jaká forma školení by Vám nejvíce vyhovovala	49
Tabulka 18 - Nedostatky ve školení	50
Tabulka 19 - Jaké nedostatky	50
Tabulka 20 - Záchraná služba	52
Tabulka 21 - Poraněný motocyklista	53
Tabulka 22 - Kolapsový stav	54
Tabulka 23 - Dopravní nehoda	55
Tabulka 24 - Krvácení	56
Tabulka 25 - Stav vědomí	57
Tabulka 26 - Frekvence kompresí hrudní kosti	58
Tabulka 27 - Umělé dýchání	59
Tabulka 28 - Hodnocení	60
Tabulka 29 - Výsledky šetření	60
Tabulka 30 - Poskytování PP	61
Tabulka 31 - Příklady PP	61
Tabulka 32 - Vaše pohlaví	67
Tabulka 33 - Váš věk	68
Tabulka 34 - Vaše nejvyšší dosažené vzdělání	69
Tabulka 35 - Odborná úroveň lektora	70
Tabulka 36 - Přehlednost a srozumitelnost	71
Tabulka 37 - Připravenost lektora	72
Tabulka 38 - Organizace výuky lektora	73
Tabulka 39 - Nejzajímavější téma	74
Tabulka 40 - Co se Vám na výuce PP líbilo	75
Tabulka 41 - Školení, které jste absolvoval	76
Tabulka 42 - Změna z části proč	76
Tabulka 43 - Hodnocení pozorování	79

SEZNAM PŘÍLOH

PI – Dotazník

PII – Anketa

PIII – Zákon 374/2007 Sb.

PIV – Trestní zákon 140/1961 Sb.

PV – Profesní průkaz

PVI – Zákon 239/200 Sb.

PVII – Učební materiály

PVIII – Plakát

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

Dotazník na téma: Úroveň připravenosti profesionálních řidičů k poskytování první pomoci v terénu

Dobrý den jmenuji se Lucie Krejčí a jsem studentkou třetího ročníku bakalářského studia v oboru všeobecná sestra na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Téma mé bakalářské práce je: Úroveň připravenosti profesionálních řidičů k poskytování první pomoci v terénu. Zabývám se, jak jsou řidiči připravováni na poskytnutí první pomoci v terénu. Tímto bych Vás chtěla poprosit o vyplnění krátkého dotazníku. Dotazník je anonymní a poskytnuté informace budou použity pouze pro mé studijní účely a nebudou nijak zneužity. Dotazník je rozdělen na dvě části, u každé otázky zakroužkujte prosím pouze jednu odpověď, pokud nebude uvedeno jinak. Předem děkuji za spolupráci a čas, který jste při vyplňování strávili.

Lucie Krejčí

I.část - teoretická

1. Jste:
  - a) Muž
  - b) Žena
2. Váš věk:
  - a) Méně jak 21 let
  - b) 22 let – 31 let
  - c) 32 let – 41 let
  - d) 42 let – 51 let
  - e) 52 let a více
3. Jak dlouho jste profesionálním řidičem?
  - a) 3 a méně let
  - b) 4 - 6 let
  - c) 7 – 9 let
  - d) 10 a více let
4. Vaše nejvyšší dosažené vzdělání je:
  - a) Základní
  - b) Učební obor (výuční list)
  - c) Maturitní vzdělání
  - d) Vyšší odborné vzdělání
  - e) Vysokoškolské vzdělání
5. Jako profesionální řidič působíte v oblasti:
  - a) Přeprava osob
  - b) Přeprava zboží
  - c) Jiné, jaké.....
6. Myslíte si, že neposkytnutí první pomoci je trestný čin?
  - a) Ano
  - b) Ne
  - c) Nevím
7. Jak probíhala forma školení?(možnost označit více odpovědí)
  - a) Výklad teorie lektorem
  - b) Praktická ukázka první pomoci lektorem
  - c) Shlédnutí videa
  - d) Práce ve skupině při modelových situacích
  - e) Další, jaké.....
8. Jaký byl časový rozsah školení:

- a) 1 až 3 hodiny
- b) 4 až 7 hodin
- c) 8 až 11 hodin
- d) 11 hodin a více

9. Měli jste k dispozici studijní materiály?

- a) Ano, Pokud ano, jaké: (možnost označit více odpovědí)
  - I. Knihy
  - II. Časopisy
  - III. Skripta
  - IV. Brožury
  - V. Materiály vypracované školící firmou
  - VI. Informační letáky
- b) Ne

Otázky 10. až 12.- zakroužkujte prosím jako známky ve škole (1- výborný, 2- chvalitebný, 3-dobry, 4- dostatečný, 5- nedostatečný)

10. Jak hodnotíte organizaci školení první pomoci v autoškole?

1 – 2 – 3 – 4 – 5

11. Jak hodnotíte obsahovou náplň školení první pomoci v autoškole?

1 – 2 – 3 – 4 – 5

12. Jak hodnotí časový rozsah školení první pomoci v autoškole?

1 – 2 – 3 – 4 – 5

13. Školení, které jste absolvoval(a) byste:

- a) Nezměnil(a)
- b) Změnil(a) z části
- c) Změnil(a) zcela

Pokud byste změnili z části nebo zcela v čem: (možnost označit více odpovědí)

- a) Zvýšit časový rozsah
- b) Snížit časový rozsah
- c) Více teorie
- d) Méně teorie
- e) Více praktických cvičení
- f) Více propracovat organizační průběh školení
- g) Zjednodušit rozsah výuky PP
- h) Více studijních materiálů
- i) Jiná odpověď:

14. Jaké formy školení by Vám nejvíce vyhovovaly? (možnost označit více odpovědí)

- a) Modelové situace
- b) Ukázky a praktická cvičení
- c) Ústní výklad
- d) Promítání videa
- e) Jiné, jaké.....

15. Myslíte si, že v průběhu, obsahu nebo rozsahu školení první pomoci v autoškole jsou nedostatky?

- a) Ano
- b) Ne

Pokud ano v které oblasti a jaké.....

II.část – praktická

9. Rychlou zdravotnickou pomoc přivoláme na čísle:

- a) 155
- b) 158
- c) 150

10. Při poranění motocyklisty, který je v bezvědomí a nedýchá:

- d) Mu nikdy nesmím sundat přilbu, protože bych mu mohl(a) způsobit vážná zranění

- e) Je nejlepší vyproštění hlavy ve dvou zachráncích, kdy jeden svírá hlavu poraněného a druhý opatrně sejme přilbu
  - f) Mohu sejmut přilbu jakýmkoliv způsobem, možnost dodatečného poškození tím nehrozí
11. Jak se zachováte při kolapsovém stavu, kdy zraněný ztrácí vědomí?
- d) Ihned zahájím resuscitaci zraněného (srdeční masáž, dýchání z úst do úst)
  - e) Zvednu nohy zraněnému a zajistím volné dýchací cesty
  - f) Posadím zraněného a zavolám záchrannou službu
12. Poraněný se po dopravní nehodě domáhá tekutin, jak se zachováte?
- d) Poskytnu mu tekutiny v malém množství
  - e) Nedám mu napít ani přes jeho naléhání
  - f) Mohu mu dát napít i najíst bez omezení
13. Pokud vidíte, že účastník nehody masivně krvácí:
- d) Vrátím se k vlastnímu vozu a začnu hledat v lékárnice obvazový materiál
  - e) Neprodleně krvácející místo stlačím prsty, dlaní nebo kusem oděvu
  - f) Krvácející místo nebudu ošetřovat, začnu poraněnému zajišťovat životní funkce, tj. dýchání z úst do úst, zevní srdeční masáž
14. Jak zjistíte stav vědomí zraněné osoby?
- d) Oslovím ho, zkusím bolestivý podnět (štípnutí do ušního lalůčku)
  - e) Zkusím jeho reakci na bolestivý podnět ostrým předmětem
  - f) Poraněného hlasitě oslovím a zkusím ho posadit
15. Správná frekvence kompresí hrudní kosti při nepřímé srdeční masáži je u dospělého:
- d) Přibližně 60 stlačení za minutu
  - e) Přibližně 100 stlačení za minutu
  - f) Přibližně 200 stlačení za minutu
16. Při umělém dýchání z plic do plic u dospělého:
- d) Dýchám frekvencí alespoň 20 vdechů za minutu a vždy se snažím o co největší vdech
  - e) Dýchám úplně normálně frekvencí 6 až 8 vdechů za minutu, bez extrémního nádechu a vdechu do poraněného
  - f) Vdechuji do plic poraněného jen obsah vzduchu ve svých ústech v počtu 10 až 12 vdechů za minutu
10. Poskytovali jste někdy první pomoc:
- a) Ano, pokud ano v jaké situaci (možnost více odpovědí)
    - I. Dopravní nehoda
    - II. Popálení
    - III. Pořezání
    - IV. Zlomeniny
    - V. Srdeční infarkt
    - VI. Mdloba, šokový stav
    - VII. Jiné, jaké.....
  - b) Ne
11. Prostor pro další důležitá sdělení:.....

Ještě jednou děkuji za poskytnuté informace a za strávený čas nad tímto dotazníkem.

Lucie Krejčí

PŘÍLOHA P II: ANKETA

Anketa pro školící se řidiče v oblasti první pomoci

Dobrý den jmenuji se Lucie Krejčí a jsem studentkou třetího ročníku bakalářského studia v oboru všeobecná sestra na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Téma mé bakalářské práce je: Úroveň připravenosti profesionálních řidičů k poskytování první pomoci v terénu. Zabývám se, jak jsou řidiči připravováni na poskytnutí první pomoci v terénu. Tímto bych Vás chtěla poprosit o vyplnění krátké ankety. Anketa je anonymní a poskytnuté informace budou použity pouze pro mé studijní účely a nebudou nijak zneužity. U každé otázky prosím zakroužkujte pouze jednu odpověď, pokud nebude uvedeno jinak. Předem děkuji za spolupráci a čas, který jste při vyplňování strávili.

Lucie Krejčí

1. Jste:
    - a) Muž
    - b) Žena
  2. Váš věk:
    - a) Méně jak 21 let
    - b) 22 let – 41 let
    - c) 42 let a více
  3. Vaše nejvyšší dosažené vzdělání je:
    - a) Základní
    - b) Učební obor (výuční list)
    - c) Maturitní vzdělání
    - d) Vyšší odborné vzdělání
    - e) Vysokoškolské vzdělání
- Otázky 4. až 7. zakroužkujte prosím jako známky ve škole (1- výborný, 2- chvalitebný, 3-dobrý, 4- dostatečný, 5- nedostatečný)
4. Odborná úroveň lektora školící v oblasti první pomoci
1 – 2 – 3 – 4 – 5
  5. Přehlednost a srozumitelnost výkladu
1 – 2 – 3 – 4 – 5
  6. Připravenost lektora na výuku
1 – 2 – 3 – 4 – 5
  7. Organizace výuky lektora
1 – 2 – 3 – 4 – 5
  8. Nejzajímavější téma:
    - a) Co dělat při dopravní nehodě
    - b) Ohrožení životně důležitých funkcí
    - c) Rány a krvácení
    - d) Šok, poranění hrudníku a břicha
    - e) Úrazy hlavy a ostatní poranění
  9. Co se Vám na výuce první pomoci nejvíce líbilo :
    - a) Praktické cvičení
    - b) Materiály k výuce
    - c) Výuka lektora
    - d) Přehlednost a srozumitelnost výkladu
  10. Školení, které jste absolvoval(a) byste:
    - a) Nezměnil(a)
    - b) Změnil(a) z části
    - c) Změnil(a) zcela

Pokud byste změnili z části nebo zcela v čem:

    - a) Zvýšit časový rozsah výuky školení PP
    - b) Snížit časový rozsah výuky školení PP
    - c) Nic, plně mi vyhovovalo

PŘÍLOHA P III: ZÁKON 374/2007 SB.

ZÁKON

ze dne 6. prosince 2007,

kterým se mění zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů

Část první

Změna zákona č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Čl. I.

Zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění zákona č. 478/2001 Sb., zákona č. 175/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 411/2005 Sb., se mění takto:

1. V § 1 úvodní části ustanovení se za slovo "zákon" vkládají slova "zapracovává příslušné předpisy Evropských společenství¹⁾ a".

Poznámka pod čarou č. 1 zní:

"¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/59/ES ze dne 15. července 2003 o výchozí kvalifikaci a pravidelném školení řidičů některých silničních vozidel pro nákladní nebo osobní dopravu a o změně nařízení Rady (EHS) č. 3820/85 a směrnice Rady 91/439/EHS a zrušení směrnice Rady 76/914/EHS.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/66/ES ze dne 26. dubna 2004, kterou se z důvodu přistoupení České republiky, Estonska, Kypru, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malty, Polska, Slovinska a Slovenska upravují směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/45/ES, 2002/83/ES, 2003/37/ES a 2003/59/ES a směrnice Rady 77/388/EHS, 91/414/EHS, 96/26/ES, 2003/48/ES a 2003/49/ES v oblastech volného pohybu zboží, volného pohybu služeb, zemědělství, dopravní politiky a daní."

Dosavadní poznámka pod čarou č. 1 se označuje jako poznámka pod čarou č. 1a, a to včetně odkazů na poznámku pod čarou.

2. V § 1 písmeno f) zní:

"f) způsob provádění výuky a výcviku řidičů v rámci zdokonalování odborné způsobilosti řidičů,".

3. V § 1 se za písmeno f) vkládají nová písmena g) a h), která znějí:

"g) požadavky na fyzickou nebo právnickou osobu, která provádí výuku a výcvik v rámci zdokonalování odborné způsobilosti řidičů, a její práva a povinnosti,

h) vydávání průkazu profesní způsobilosti řidiče,".

Dosavadní písmena g) a h) se označují jako písmena i) a j).

4. V § 13 odst. 1 písmeno e) zní:

"e) má na území České republiky trvalý pobyt nebo přechodný pobyt,".

5. V § 13 odst. 2 se slova "rok a půl" nahrazují slovy "dva roky".

6. V § 13 odst. 3 písmeno b) zní:

"b) adresu trvalého nebo přechodného pobytu na území České republiky,".

7. V § 13 odstavce 5 zní:

"(5) Skutečnosti uvedené v odstavci 1 písm. g) dokládá žadatel čestným prohlášením."

8. V § 19 se odstavec 2 zrušuje a zároveň se zrušuje označení odstavce 1.

9. V § 25 se věta druhá zrušuje.

10. V § 43 odst. 1 se číslo "30" nahrazuje číslem "35".

11. V § 43 odst. 5 se slova "skupin AM a A nebo podskupiny A1" nahrazují slovy "prováděné s výcvikovým vozidlem, které je pouze dvoumístné,".

12. Část pátá včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 5 až 6b zní:

"ČÁST PÁTÁ

Zdokonalování odborné způsobilosti řidičů

HLAVA PRVNÍ

Zdokonalování odborné způsobilosti řidičů pro účely profesní způsobilosti řidičů

§ 46

(1) Zdokonalování odborné způsobilosti řidičů zahrnuje vstupní školení a následná pravidelná školení.

(2) Zdokonalování odborné způsobilosti řidičů je povinen se účastnit řidič, který

- a) je občanem členského státu Evropské unie a má na území České republiky trvalý pobyt,
- b) je občanem členského státu Evropské unie a má na území České republiky přechodný pobyt, který trvá alespoň 185 dnů v kalendářním roce, nebo
- c) je občanem jiného než členského státu Evropské unie a vykonává závislou práci⁵⁾ pro zaměstnavatele usazeného na území České republiky nebo podniká na území České republiky,

pokud řídí motorové vozidlo, k jehož řízení opravňuje řidičské oprávnění skupiny C, C+E, D a D+E nebo podskupiny C1, C1+E, D1 a D1+E nebo řidičské oprávnění uznávané jako rovnocenné.

(3) Povinnost podle odstavce 2 se nevztahuje na řidiče

- a) vozidel, jejichž nejvyšší povolená rychlost nepřesahuje 45 km . h-1,
- b) vozidel používaných ozbrojenými silami České republiky, Policií České republiky, Celní správou České republiky a zpravodajskými službami České republiky,
- c) vozidel Hasičského záchranného sboru České republiky a jednotek dobrovolných hasičů, zdravotnické záchranné služby a Správy státních hmotných rezerv,
- d) vozidel používaných při zabezpečování civilní ochrany a báňské záchranné služby,
- e) vozidel ve zkušebním provozu⁶⁾,
- f) vozidel používaných při výcviku podle částí třetí a páté tohoto zákona a při zkouškách podle částí třetí a čtvrté tohoto zákona,
- g) vozidel používaných při přepravě věcí, které řidič využije při výkonu své závislé práce nebo podnikání, pokud řízení není hlavním předmětem výkonu závislé práce nebo podnikání řidiče,
- h) vozidel používaných pro vlastní potřeby a
- i) zemědělských a lesnických traktorů.

(4) Pravidelné školení je prohlubováním kvalifikace podle zvláštního právního předpisu^{6a)}.

§ 47

Vstupní školení

(1) Vstupní školení se provádí formou výuky a výcviku a je zakončeno zkouškou z profesní způsobilosti řidičů. Předmětem výuky a výcviku je získání a prohloubení znalostí

- a) teorie pokročilého racionálního řízení a zásad bezpečné a defenzivní jízdy,
- b) uplatnění vnitrostátních a mezinárodních právních předpisů vztahujících se k silniční dopravě,
- c) bezpečnosti provozu a ekologického provozu vozidla,
- d) poskytování služeb a logistiky,
- e) hospodářského prostředí a organizace dopravního trhu,
- f) sociálně-právního prostředí v silniční dopravě,
- g) zdravotních rizik a jejich předcházení v provozu na pozemních komunikacích,
- h) prevence a řešení mimořádných událostí v provozu na pozemních komunikacích.

Výuka obsahuje společnou část pro všechny skupiny řidičských oprávnění uvedených v § 46 odst. 2, zvláštní část pro skupiny řidičských oprávnění C1, C1+E, C a C+E a zvláštní část pro skupiny řidičských oprávnění D1, D1+E, D a D+E.

(2) Výcvik pro příslušnou skupinu nebo podskupinu řidičského oprávnění se provádí řízením výcvikového vozidla podle přílohy č. 2 pod dohledem lektora. Výcviku se může podrobit pouze řidič, který již je držitelem řidičského oprávnění příslušné skupiny nebo podskupiny. Část výcviku v řízení vozidla může být nahrazena výcvikem na řidičském тренаžéru.

(3) Výuka a výcvik v rámci vstupního školení se provádí v základním rozsahu 140 hodin pro všechny řidiče uvedené v § 46 odst. 2.

(4) Řidiči, kteří jsou držiteli řidičského oprávnění skupiny C, C+E, D a D+E, se mohou podrobit výuce a výcviku v rámci vstupního školení v rozšířeném rozsahu 280 hodin.

(5) Řidič, který absolvoval vstupní školení pro skupiny a podskupiny řidičských oprávnění C1, C1+E, C a C+E a který hodlá řídit vozidlo, k jehož řízení opravňuje řidičské oprávnění skupiny a podskupiny D1, D1+E, D a D+E, a naopak, se podrobí pouze zvláštní části výuky pro novou skupinu a podskupinu řidičských oprávnění.

(6) Učební osnovu vstupního školení, podíl výuky a výcviku na celkovém rozsahu vstupního školení, obsah výuky a výcviku, rozsah společné části a zvláštních částí výuky, část výcviku v řízení vozidla, která může být nahrazena výcvikem na řidičském тренаžéru, a nejvyšší počet účastníků kurzu vstupního školení stanoví prováděcí právní předpis.

§ 48

Pravidelné školení

(1) Předmětem pravidelného školení je prohloubení znalostí získaných při vstupním školení. Pravidelné školení se provádí formou výuky.

(2) Řidič se zúčastní pravidelného školení v celkovém rozsahu 35 hodin do konce pátého roku od data vydání průkazu podle § 52c. Pravidelné školení je rozděleno do ročních kurzů v rozsahu 7 hodin.

(3) Držitel platného dokladu osvědčujícího profesní způsobilost řidiče, vydaného jiným členským státem Evropské unie podle předpisu Evropských společenství (6b), kterému byl povolen na území České republiky trvalý nebo přechodný pobyt, nebo který začal vykonávat závislou práci nebo podnikat podle § 46 odst. 2, se zúčastní pravidelného školení v rozsahu 35 hodin do data uplynutí platnosti tohoto dokladu. Pokud do tohoto data uplyne méně než 5 let, neuplatní se rozsah ročního kurzu podle odstavce 2.

(4) Řidič, který se zúčastnil pravidelného školení pro skupiny a podskupiny řidičských oprávnění C1, C1+E, C a C+E a který řídí vozidlo, k jehož řízení opravňuje řidičské oprávnění skupiny a podskupiny D1, D1+E, D nebo D+E, a naopak, nemusí absolvovat nové pravidelné školení pro tyto další skupiny nebo podskupiny.

(5) Učební osnovu pravidelného školení, obsah výuky a nejvyšší počet účastníků kurzu pravidelného školení stanoví prováděcí právní předpis.

§ 49

Provozovatel školicího střediska

(1) Výuku a výcvik provádí fyzická nebo právnická osoba, které je udělena akreditace k provozování této činnosti krajským úřadem příslušným podle jejího místa podnikání nebo sídla (dále jen "provozovatel školicího střediska").

(2) Krajský úřad udělí žadateli akreditaci k provozování výuky a výcviku na základě písemné žádosti, prokáže-li žadatel, že

- a) je držitelem živnostenského oprávnění,
- b) splňuje další požadavky podle tohoto zákona a
- c) zaplatil správní poplatek.

(3) Akreditace k provozování výuky a výcviku je nepřevoditelná a nepřechází na právního nástupce.

§ 50

Další požadavky pro udělení akreditace

(1) Žadatel o udělení akreditace k provozování výuky a výcviku musí

mít vytvořen písemný plán pro zajištění výuky a výcviku, ve kterém vymeze organizaci a rozsah výuky a

- a) výcviku, včetně nejvyššího počtu účastníků v jednotlivých kurzech, jednotlivé výukové předměty a způsob provádění výuky a výcviku, včetně odpovídajících učebních materiálů,

- b) mít seznam lektorů, jejichž prostřednictvím zajistí po zahájení provozování školicího střediska výuku a výcvik, s uvedením jejich jmen, příjmení a odborných předpokladů pro výuku a výcvik, kteří

- 1. jsou uvedeni v § 22 písm. a), b), c) a e), jedná-li se o předměty spadající do zdravotních rizik a jejich předcházení, nebo

- 2. mají střední vzdělání s maturitní zkouškou v oborech souvisejících se silniční dopravou a 5 let praxe v oblasti silniční dopravy, nebo vyšší odborné vzdělání v oborech souvisejících se silniční dopravou a 4 roky praxe v oblasti silniční dopravy, nebo vysokoškolské vzdělání a 3 roky praxe v oblasti silniční dopravy, jedná-li se o ostatní předměty,

- 3. splňují podmínky podle § 21 odst. 3, jedná-li se o provádění výcviku,

- (dále jen "odborně způsobilé osoby"),

- c) mít právo k užívání nebytových prostor a vybavení nezbytného pro poskytování výuky,

- d) mít právo k užívání výcvikových vozidel nezbytných pro poskytování výcviku a

- e) mít vytvořen kontrolní systém pro sledování souladu poskytování výuky a výcviku s plánem podle písmene a).

(2) Na použití výcvikového vozidla při výcviku se obdobně použijí § 9 a 10.

(3) Obory související se silniční dopravou v rámci středního vzdělání s maturitní zkouškou a vyššího odborného vzdělání stanoví prováděcí právní předpis.

§ 51

Povinnosti provozovatele školicího střediska

(1) Provozovatel školicího střediska je povinen

- a) provádět výuku a výcvik podle plánu pro zajištění výuky a výcviku,
- b) zajistit provádění výuky a výcviku prostřednictvím odborně způsobilých osob,
- c) zajistit provádění výuky a výcviku prostřednictvím výcvikových vozidel podle § 9 a 10,
- d) po celou dobu provozování své činnosti mít právo k užívání nebytových prostor a vybavení nezbytného pro poskytování výuky a mít tyto prostory a vybavení po celou dobu k dispozici,
- e) po celou dobu provozování své činnosti mít právo k užívání výcvikových vozidel nezbytných pro poskytování výcviku a mít tato vozidla po celou dobu k dispozici,
- f) postupovat v souladu s kontrolním systémem pro sledování souladu poskytování výuky a výcviku s plánem pro zajištění výuky a výcviku,
- g) vést evidenci o uskutečněné výuce a výcviku, včetně seznamu účastníků, a
  - zaslat nejpozději 5 pracovních dnů před zahájením výuky nebo výcviku v rámci vstupního a pravidelného
- h) školení seznam přihlášených účastníků, místo, datum a čas zahájení výuky nebo výcviku obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému podle jeho místa podnikání nebo sídla.

(2) Provozovatel školicího střediska je povinen oznámit krajskému úřadu změny údajů rozhodných pro udělení akreditace a předložit o nich doklady do 15 dnů ode dne, kdy k nim došlo.

(3) Provozovatel školicího střediska je povinen vydat bez zbytečného prodlení řidiči, který ukončil výuku a výcvik v tomto středisku, potvrzení o rozsahu a obsahu absolvované výuky a výcviku a datu ukončení výuky a výcviku.

(4) Provozovatel školicího střediska je povinen uznat výuku a výcvik v rozsahu uvedeném v potvrzení podle předchozího odstavce, kterému se řidič podrobil u jiného provozovatele školicího střediska. U vstupního školení provozovatel školicího střediska uzná výuku a výcvik podle věty první, pouze pokud od ukončení předcházející výuky a výcviku neuplynuly více než 3 měsíce.

(5) Vzor potvrzení o absolvované výuce a výcviku a datu ukončení výuky a výcviku ve školicím středisku stanoví prováděcí právní předpis. § 52

Odnětí akreditace k provozování výuky a výcviku

(1) Krajský úřad rozhodne o odejmutí akreditace k provozování výuky a výcviku, jestliže provozovatel školicího střediska

- a) opakovaně nebo hrubým způsobem porušil povinnosti stanovené tímto zákonem,
- b) přestal splňovat podmínku k udělení akreditace podle § 49 odst. 2 písm. a), nebo

c) požádal o odnětí akreditace.

(2) O udělení akreditace k provozování výuky a výcviku může provozovatel, kterému byla akreditace k provozování výuky a výcviku odňata podle odstavce 1 písm. a), znovu požádat krajský úřad nejdříve po uplynutí 3 let od nabytí právní moci rozhodnutí o odnětí akreditace k provozování výuky a výcviku.

§ 52a

Podmínky přijetí k výuce a výcviku

(1) Provozovatel školicího střediska může přijmout k výuce a výcviku v rámci vstupního školení pouze osobu, která

- a) podá písemnou přihlášku,
- b) je držitelem řidičského oprávnění příslušné skupiny nebo podskupiny nebo se účastní výuky a výcviku k získání řidičského oprávnění příslušné skupiny nebo podskupiny.

(2) Pro přijetí osoby k výuce v rámci pravidelného školení platí podmínky uvedené v odstavci 1 písm. a). Žadatel o přijetí k výuce v rámci pravidelného školení dále musí být držitelem řidičského oprávnění příslušné skupiny nebo podskupiny a průkazu profesní způsobilosti řidiče.

§ 52b

Zkouška

(1) Písemnou žádost o vykonání zkoušky podává řidič u obecního úřadu obce s rozšířenou působností příslušného podle místa podnikání nebo sídla provozovatele školicího střediska, u něhož ukončil výuku a výcvik v rámci zdokonalování odborné způsobilosti řidičů.

(2) Žadatel o vykonání zkoušky musí doložit, že

a) absolvoval výuku a výcvik v rámci vstupního školení v plném rozsahu a doplňující výuku, stanoví-li tak tento zákon,

b) zaplatil správní poplatek,

c) je občanem

1. členského státu Evropské unie a má na území České republiky trvalý pobyt, nebo

2. členského státu Evropské unie a má na území České republiky přechodný pobyt, který trvá alespoň 185 dnů, nebo

3. jiného než členského státu Evropské unie a vykonává závislou práci⁵⁾ pro zaměstnavatele usazeného na území České republiky nebo podniká na území České republiky a

d) je držitelem řidičského oprávnění příslušné skupiny nebo podskupiny.

(3) Obecní úřad obce s rozšířenou působností bez zbytečného odkladu písemně sdělí žadateli místo, datum a čas konání zkoušky. Zkouška se musí konat nejpozději do 30 dnů po doručení žádosti o vykonání zkoušky a doložení všech skutečností podle odstavce 2 obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, nejdříve však pátý pracovní den ode dne sdělení místa, data a času konání zkoušky podle věty první.

(4) Zkouška se provádí písemnou formou a ověřuje znalosti ve všech oblastech výuky uvedených v § 47 odst. 1.

(5) Zkoušku provádí obecní úřad obce s rozšířenou působností prostřednictvím zkušební komisaře podle § 33 odst. 2. Na zkušební komisaře se vztahuje ustanovení § 33 odst. 4 a 5 a § 34 až 37 obdobně.

(6) Jestliže řidič při zkoušce neuspěl, může zkoušku opakovat nejvýše třikrát. Opakovaná zkouška může být provedena nejdříve za 5 pracovních dnů ode dne konání předchozí zkoušky. Neuspěje-li řidič při druhé opakované zkoušce, musí se podrobit opakované výuce z předmětu, ve kterém neprospěl, a zkoušce. Neuspěje-li řidič ani při zkoušce podle věty třetí, je povinen se zúčastnit nového vstupního školení v plném rozsahu. Zkoušky podle věty druhé a třetí musí řidič složit nejpozději do 1 roku ode dne konání první zkoušky, jinak se musí podrobit novému vstupnímu školení v plném rozsahu.

(7) Obecní úřad obce s rozšířenou působností, který provedl zkoušku, vydá žadateli bez zbytečného odkladu po vyhodnocení výsledků zkoušky písemné potvrzení o vykonání zkoušky a vyznačí v něm její výsledek.

(8) Obsah, rozsah a způsob provádění zkoušky a hodnocení jejích výsledků a vzor potvrzení o vykonání zkoušky stanoví prováděcí právní předpis.

§ 52c

Průkaz profesní způsobilosti řidiče

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností příslušný podle trvalého nebo přechodného pobytu řidiče na území České republiky, nebo nemá-li řidič trvalý nebo přechodný pobyt na území České republiky, podle sídla nebo místa podnikání řidiče nebo jeho zaměstnavatele vydá řidiči na písemnou žádost průkaz profesní způsobilosti řidiče.

(2) Žadatel o vydání průkazu profesní způsobilosti řidiče musí doložit, že je držitelem řidičského oprávnění příslušné skupiny nebo podskupiny a zaplatil správní poplatek. Žadatel musí dále doložit, že

a) úspěšně vykonal zkoušku v období 6 měsíců před podáním žádosti, nebo

b) se podrobil výuce v rámci pravidelného školení v plném rozsahu a je občanem

1. členského státu Evropské unie a má na území České republiky trvalý pobyt, nebo

2. členského státu Evropské unie a má na území České republiky přechodný pobyt, který trvá alespoň 185 dnů v kalendářním roce, nebo

3. jiného než členského státu Evropské unie a vykonává závislou práci⁵⁾ pro zaměstnavatele usazeného na území České republiky nebo podniká na území České republiky.

(3) Úspěšné vykonání zkoušky podle odstavce 2 žadatel nedokládá, pokud zkoušku provedl obecní úřad obce s rozšířenou působností uvedený v odstavci 1.

(4) Platnost průkazu profesní způsobilosti řidiče je 5 let.

(5) Ztrátu, odcizení, poškození nebo zničení průkazu profesní způsobilosti řidiče je jeho držitel povinen bez zbytečného odkladu ohlásit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností. Bez zbytečného odkladu po ohlášení vydá obecní úřad obce s rozšířenou působností řidiči potvrzení o ztrátě, odcizení, poškození nebo zničení průkazu profesní způsobilosti řidiče. Potvrzení nahrazuje ztracený, odcizený, poškozený nebo zničený průkaz profesní způsobilosti řidiče a jeho platnost je 30 dnů od jeho vydání.

(6) Za ztracený, odcizený, poškozený nebo zničený průkaz profesní způsobilosti řidiče vyhotoví řidiči na základě písemné žádosti a po zaplacení správního poplatku obecní úřad obce s rozšířenou působností do 20 dnů ode dne podání žádosti duplikát průkazu.

(7) Dojde-li ke změně údajů v průkazu profesní způsobilosti řidiče, vydá obecní úřad obce s rozšířenou působností řidiči na písemnou žádost nový průkaz profesní způsobilosti řidiče. Žadatel musí doložit změnu údajů a zaplacení správního poplatku. Datum ukončení platnosti nového průkazu se musí shodovat s datem ukončení platnosti průkazu, který je novým průkazem nahrazován. Pro držitele platného dokladu, osvědčujícího profesní způsobilost řidiče, vydaného jiným členským státem Evropské unie podle předpisu Evropských společenství^{6a)}, kterému byl na území České republiky povolen trvalý nebo přechodný pobyt, nebo který začal vykonávat závislou práci nebo podnikat podle § 46 odst. 2, se použije toto ustanovení obdobně.

(8) Držitel průkazu profesní způsobilosti řidiče je povinen při převzetí nového průkazu profesní způsobilosti řidiče odevzdat obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností dosavadní průkaz nebo potvrzení o ztrátě, odcizení, poškození nebo zničení průkazu profesní způsobilosti řidiče, pokud mu byly vydány.

(9) Vzor průkazu profesní způsobilosti řidiče a vzor potvrzení o ztrátě, odcizení, poškození nebo zničení průkazu profesní způsobilosti řidiče stanoví prováděcí právní předpis.

HLAVA DRUHÁ

Zdokonalování odborné způsobilosti řidičů, kteří mají zaznamenány v registru řidičů body za jednání zařazené do bodového hodnocení

§ 52d

Základní ustanovení

Zdokonalování odborné způsobilosti řidičů, kteří mají zaznamenány v registru řidičů body za jednání zařazené do bodového hodnocení porušení povinností podle zvláštního právního předpisu^{2a)}, se rozumí dobrovolná účast řidiče, který nemá v registru řidičů zaznamenáno více než 10 bodů za porušení právních předpisů ohodnocená podle zvláštního právního předpisu^{2a)} méně než 6 body, na školení bezpečné jízdy.

Středisko bezpečné jízdy

§ 52e

Oprávnění ke zdokonalování odborné způsobilosti řidičů, kteří mají v registru řidičů zaznamenány body

(1) Zdokonalování odborné způsobilosti řidičů, kteří mají v registru řidičů zaznamenány body, provádí provozovatel školicího střediska, kterému udělil krajský úřad vyšší akreditaci k provozování školení bezpečné jízdy (dále jen "provozovatel střediska bezpečné jízdy").

(2) Krajský úřad udělí vyšší akreditaci k provozování školení bezpečné jízdy žadateli na základě písemné žádosti, prokáže-li žadatel, že

- a) má udělenou akreditaci k provozování výuky a výcviku podle tohoto zákona,
- b) splňuje další požadavky podle tohoto zákona a
- c) zaplatil správní poplatek.

(3) Vyšší akreditace k provozování školení bezpečné jízdy je nepřevoditelná a nepřechází na právního nástupce.

§ 52f

Další požadavky pro udělení vyšší akreditace k provozování školení bezpečné jízdy

(1) Žadatel o udělení vyšší akreditace k provozování školení bezpečné jízdy musí

mít vytvořen písemný plán pro zajištění školení bezpečné jízdy, ve kterém vymezí organizaci a rozsah

- a) školení, včetně nejvyššího počtu účastníků školení, jednotlivé výukové předměty a způsob provádění školení,
- b) mít seznam lektorů bezpečné jízdy, jejichž prostřednictvím zajistí po zahájení školení bezpečné jízdy výuku a výcvik, s uvedením jejich jmen, příjmení a odborných předpokladů pro výuku a výcvik, kteří
  1. jsou držiteli profesního osvědčení alespoň na skupiny řidičského oprávnění A, B, B+E, C, C+E a D,
  2. mají praxi v poskytování výuky a výcviku podle tohoto zákona po dobu nejméně 5 let a
  3. mají vyšší odborné nebo vysokoškolské vzdělání,
- c) prokázat, že má právo k užívání nebytových prostor a vybavení nezbytné pro poskytování školení bezpečné jízdy,
- d) prokázat, že má vytvořen kontrolní systém pro sledování souladu poskytování školení bezpečné jízdy s plánem podle písmene a), a
- e) prokázat, že má zajištěnou výcvikovou plochu, která není veřejně přístupnou pozemní komunikací, na které lze při výcviku technicky navodit různé dopravní situace a klimatické a povětrnostní podmínky.

(2) Základní technické požadavky na nebytové prostory a vybavení podle odstavce 1 písm. c) a na výcvikovou plochu podle odstavce 1 písm. e), její vybavení a technické zajištění výcviku na ní stanoví prováděcí právní předpis.

§ 52g

Povinnosti provozovatele střediska bezpečné jízdy

(1) Provozovatel střediska bezpečné jízdy je povinen

- a) provádět školení bezpečné jízdy podle plánu pro zajištění školení bezpečné jízdy,
- b) zajistit provádění školení bezpečné jízdy prostřednictvím lektorů bezpečné jízdy,
- c) po celou dobu provozování své činnosti mít právo k užívání nebytových prostor a vybavení nezbytného pro poskytování kurzu bezpečné jízdy a mít tyto prostory a vybavení po celou dobu k dispozici,
- d) vést evidenci o uskutečněném školení bezpečné jízdy, včetně seznamu účastníků, a

zaslat nejpozději 5 pracovních dnů před zahájením školení bezpečné jízdy seznam přihlášených účastníků, místo, datum a čas zahájení školení bezpečné jízdy obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému podle jeho místa podnikání nebo sídla.

(2) Provozovatel střediska bezpečné jízdy může přijmout na školení bezpečné jízdy řidiče, který se hodlá zúčastnit školení bezpečné jízdy za účelem odečtení bodů v registru řidičů, prokáže-li řidič, že má ke dni podání písemné žádosti o přijetí na školení nejvýše 10 bodů v registru řidičů za porušení právních předpisů ohodnocená podle zvláštního právního předpisu 2a) méně než 6 body.

(3) Provozovatel střediska bezpečné jízdy je povinen oznámit příslušnému krajskému úřadu změny údajů rozhodných pro vydání vyšší akreditace k provozování školení bezpečné jízdy a předložit o nich doklady do 15 dnů od jejich vzniku.

(4) Provozovatel střediska bezpečné jízdy vydá řidiči, který ukončil školení bezpečné jízdy, ke dni ukončení školení bezpečné jízdy potvrzení o ukončeném školení bezpečné jízdy.

(5) Vzor potvrzení podle odstavce 4 stanoví prováděcí právní předpis.

§ 52h

Odnětí vyšší akreditace k provozování školení bezpečné jízdy

(1) Krajský úřad rozhodne o odnětí vyšší akreditace k provozování školení bezpečné jízdy, jestliže provozovatel střediska bezpečné jízdy

a) opakovaně nebo hrubým způsobem porušil povinnosti stanovené tímto zákonem,

b) přestal splňovat podmínku k udělení vyšší akreditace podle § 52e odst. 2 písm. a), nebo

c) požádal o odnětí vyšší akreditace.

(2) O udělení vyšší akreditace k provozování školení bezpečné jízdy může provozovatel, kterému byla vyšší akreditace odejmuta podle odstavce 1 písm. a), znovu požádat krajský úřad nejdříve po uplynutí 3 let od nabytí právní moci rozhodnutí o odnětí vyšší akreditace k provozování školení bezpečné jízdy.

§ 52i

Školení bezpečné jízdy

(1) Předmětem výuky v rámci školení bezpečné jízdy je získání a prohloubení znalostí

a) teorie řízení a zásad bezpečné a defenzivní jízdy,

b) nejčastějších příčin dopravních nehod a jejich předcházení,

c) důsledků protiprávního jednání řidičů motorových vozidel,

d) prevence a řešení mimořádných událostí v provozu na pozemních komunikacích.

(2) Předmětem výcviku v rámci školení bezpečné jízdy je praktická jízda s motorovým vozidlem pod dohledem lektora bezpečné jízdy na výcvikové ploše podle § 52f odst. 1 písm. e), zaměřená na předcházení a řešení situací, při kterých je značně ztížena možnost ovládat vozidlo, formou bezpečné a defenzivní jízdy. V průběhu a po ukončení výcviku provádí lektor bezpečné jízdy vyhodnocení chování řidiče při výcviku. K výcviku může dojít až po ukončení výuky.

(3) Učební osnovu školení bezpečné jízdy, obsah a rozsah výuky a výcviku a nejvyšší počet účastníků školení bezpečné jízdy stanoví prováděcí právní předpis.

---

5) § 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce.

6) § 36 zákona č. 56/2001 Sb.

6a) § 230 zákona č. 262/2006 Sb.

6b) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/59/ES ze dne 15. července 2003 o výchozí kvalifikaci a pravidelném školení řidičů některých silničních vozidel pro nákladní nebo osobní dopravu a o změně nařízení Rady (EHS) č. 3820/85 a směrnice Rady 91/439/EHS a zrušení směrnice Rady 76/914/EHS."

13. V § 53 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno e), které zní:

"e) projednává v prvním stupni správní delikty v rozsahu své působnosti podle tohoto odstavce."

14. V § 53 se na konci odstavce 3 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena c) a d), která znějí:

"c) rozhoduje o udělení akreditace k provozování výuky a výcviku v rámci zdokonalování odborné způsobilosti řidičů pro účely profesní způsobilosti řidičů a o udělení vyšší akreditace k provozování školení bezpečné jízdy a o odnětí akreditace nebo vyšší akreditace,

d) projednává v prvním stupni správní delikty v rozsahu své působnosti podle tohoto odstavce."

15. V § 53 se na konci odstavce 4 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno d), které zní:

"d) projednává v prvním stupni správní delikty v rozsahu své působnosti podle tohoto odstavce."

16. V § 54 odst. 2 se na konci doplňuje věta "Při výkonu vrchního státního dozoru může ministerstvo vykonávat činnosti náležející státnímu dozoru."

17. § 56 a 57 včetně nadpisu znějí:

"§

56

Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako provozovatel autoškoly dopustí správního deliktu tím, že

a) v rozporu s § 2 provozuje autoškolu bez registrace k provozování,

b) v rozporu s § 3 provádí výuku a výcvik osobami, které nejsou držiteli platného profesního osvědčení,

c) v rozporu s § 5 nenahlásí změny údajů a dokladů stanovených jako náležitosti žádosti o vydání registrace k provozování autoškoly,

d) v rozporu s § 9 provádí výcvik neschváleným výcvikovým vozidlem,

e) přijme jako žadatele o řidičské oprávnění osobu, která nesplňuje podmínky podle § 13,

f) opakovaně nebo závažným způsobem nedodrží obsah a rozsah výuky a výcviku stanovený v § 20,

g) v rozporu s § 25 nepředá příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností seznamy žadatelů k získání řidičského oprávnění,

h) v rozporu s § 32 nepřihlásí písemně žadatele k získání řidičského oprávnění ke zkoušce.

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako provozovatel školicího střediska dopustí správního deliktu tím, že

a) v rozporu s § 49 provozuje školicí středisko bez udělené akreditace k provozování výuky a výcviku,

b) v rozporu s § 51 neprovádí výuku a výcvik prostřednictvím odborně způsobilých osob,

c) v rozporu s § 51 provádí výcvik neschváleným výcvikovým vozidlem,

- d) v rozporu s § 51 neprovádí výuku a výcvik podle plánu pro zajištění výuky a výcviku,
  - e) v rozporu s § 51 nevede evidenci o uskutečněné výuce a výcviku včetně seznamu účastníků,
    - v rozporu s § 51 nezašle do 5 pracovních dnů před zahájením výuky nebo výcviku v rámci vstupního a
  - f) pravidelného školení seznam přihlášených účastníků, místo, datum a čas zahájení výuky nebo výcviku obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností,
  - g) v rozporu s § 51 neoznámí krajskému úřadu změny údajů rozhodných pro udělení akreditace k provozování výuky a výcviku a nepředloží o nich doklady,
  - h) v rozporu s § 51 nevydá bez zbytečného prodlení řidiči, který ukončil výuku a výcvik, potvrzení o rozsahu a obsahu výuky a výcviku a datu jejich ukončení,
  - i) přijme k výuce a výcviku osobu, která nesplňuje podmínky podle § 52a.
- (3) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako provozovatel střediska bezpečné jízdy dopustí správního deliktu tím, že
- a) v rozporu s § 52e provozuje středisko bezpečné jízdy bez udělení vyšší akreditace k provozování výuky bezpečné jízdy,
  - b) v rozporu s § 52g neprovádí výuku a výcvik bezpečné jízdy prostřednictvím lektorů bezpečné jízdy,
  - c) v rozporu s § 52g neprovádí školení bezpečné jízdy podle plánu pro zajištění školení bezpečné jízdy,
  - d) v rozporu s § 52g nevede evidenci o uskutečněném školení bezpečné jízdy, včetně seznamu účastníků,
    - v rozporu s § 52g nezašle nejpozději 5 pracovních dnů před zahájením školení bezpečné jízdy seznam
  - e) přihlášených účastníků, místo, datum a čas zahájení školení bezpečné jízdy příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností,
  - f) v rozporu s § 52g neoznámí příslušnému krajskému úřadu změny údajů rozhodných pro udělení vyšší akreditace k provozování školení bezpečné jízdy a nepředloží o nich doklady,
  - g) v rozporu s § 52g nevydá bez zbytečného prodlení řidiči, který ukončil školení bezpečné jízdy, potvrzení o rozsahu a obsahu absolvovaného školení bezpečné jízdy a datu ukončení školení bezpečné jízdy,
  - h) přijme na školení bezpečné jízdy osobu, která nesplňuje podmínky podle § 52g.
- (4) Za správní delikt se uloží pokuta
- a) do 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a), b), d), e) a f), odstavce 2 písm. a), b), c), d) a i) a odstavce 3 písm. a), b) a c),
  - b) do 100 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. c), g) a h), odstavce 2 písm. e), f) a g) a odstavce 3 písm. d), e) a f),
  - c) do 10 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2 písm. h) a odstavce 3 písm. g).

§ 57

- (1) Právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.
- (2) Při stanovení výše pokuty právnické osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán.
- (3) Odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 5 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s tím, se vztahují ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

(5) Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který rozhodl o správním deliktu v prvním stupni. Příjem z pokut je příjmem rozpočtu, ze kterého je hrazena činnost orgánu, který pokutu uložil.

(6) Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne, kdy rozhodnutí o jejím uložení nabylo právní moci."

18. § 58 se zrušuje.

19. V § 62 se slova "§ 48 odst. 4, § 50 odst. 3 a § 51 odst. 4" nahrazují slovy "§ 47 odst. 6, § 48 odst. 5, § 50 odst. 3, § 51 odst. 5, § 52b odst. 8, § 52c odst. 9, § 52f odst. 2, § 52g odst. 5, § 52i odst. 3".

20. Příloha č. 2 včetně poznámek pod čarou č. 10 a 11 zní:

"Příloha č. 2 k zákonu č. 247/2000 Sb.

(Příloha je dostupná na adrese:

<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2007/sb114-07.pdf>.)

21. Příloha č. 6 se zrušuje.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Řidiči, kteří jsou držiteli platného osvědčení profesní způsobilosti řidiče ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, jsou povinni do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nejpozději však v den ukončení platnosti osvědčení profesní způsobilosti řidiče, podat obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností písemnou žádost o vydání průkazu profesní způsobilosti řidiče. Obecní úřad obce s rozšířenou působností vydá na základě této žádosti řidiči průkaz profesní způsobilosti řidiče podle zákona č. 247/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Platnost dosavadních osvědčení profesní způsobilosti řidiče končí uplynutím 12 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nejpozději však v den ukončení jejich platnosti.

3. Řidičům, kteří se úspěšně podrobili přezkoušení podle dosavadní úpravy v době před nabytím účinnosti tohoto zákona a ke dni nabytí jeho účinnosti jim obecní úřad obce s rozšířenou působností nevydal osvědčení profesní způsobilosti řidiče, vydá obecní úřad obce s rozšířenou působností průkaz profesní způsobilosti řidiče podle zákona č. 247/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Řidičům, kteří získají řidičská oprávnění pro podskupinu C1 do 10. září 2009, vydá obecní úřad obce s rozšířenou působností na základě písemné žádosti průkaz profesní způsobilosti řidiče podle zákona č. 247/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

5. Řidičům, kteří získají řidičská oprávnění v období ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona do 10. září 2008 pro skupiny a podskupiny D1, D1+E, D nebo D+E a do 10. září 2009 pro skupiny a podskupiny C1+E, C nebo C+E, vydá obecní úřad obce s rozšířenou působností na základě písemné žádosti průkaz profesní způsobilosti řidiče podle zákona č. 247/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Toto ustanovení se vztahuje i na řidiče, kteří získali řidičská oprávnění pro skupiny a podskupiny uvedené ve větě první do 6 měsíců přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a nejsou držiteli platného osvědčení profesní způsobilosti řidiče ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

6. Osoby, které prováděly zdokonalování odborné způsobilosti podle dosavadní úpravy, jsou povinny, chtějí-li provozovat zdokonalování odborné způsobilosti řidičů podle zákona č. 247/2000 Sb., ve znění účinném ode dne účinnosti tohoto zákona, do jednoho měsíce ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona požádat o udělení akreditace k provozování výuky a výcviku podle § 49 a 50. Do doby udělení akreditace nebo rozhodnutí o neudělení akreditace se osoby podle věty první považují za provozovatele školicího střediska, kterým byla udělena akreditace k provozování této činnosti krajským úřadem.

7. Řidiči, kterým bude vydán průkaz profesní způsobilosti řidiče podle bodů 1, 3, 4 a 5, se podrobí pravidelnému školení podle zákona č. 247/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Povinnost podrobit se vstupnímu školení podle tohoto zákona se na ně nevztahuje.

8. Výcviková vozidla schválená pro výuku a výcvik k získání jednotlivých skupin řidičských oprávnění podle dosavadních právních předpisů, která nesplňují technické podmínky podle zákona č. 247/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze k výuce a výcviku používat do 11. října 2010, s výjim-

kou výcvikových vozidel pro skupiny a podskupiny AM, A1, A, B1, B a B+E, které lze k výuce a výcviku používat do 1. ledna 2009.

Čl. III

Zmocnění k vyhlášení úplného znění zákona

Předseda vlády se zmocňuje, aby ve Sbírce zákonů vyhlásil úplné znění zákona č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, jak vyplývá ze zákonů jej měnících.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů

Čl. IV

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění zákona č. 60/2001 Sb., zákona č. 478/2001 Sb., zákona č. 62/2002 Sb., zákona č. 311/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 436/2003 Sb., zákona č. 53/2004 Sb., zákona č. 229/2005 Sb., zákona č. 411/2005 Sb., zákona č. 76/2006 Sb., zákona č. 226/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb. a zákona č. 215/2007 Sb., se mění takto:

1. V § 5 se doplňuje odstavec 3, který zní:

"(3) Povinnost podle odstavce 1 písm. a) neplatí pro řidiče soupravy, tvořené záchranným vozidlem Horské služby, které splňuje podmínky stanovené zvláštním právním předpisem a je určeno především pro pohyb v jinak nepřístupném terénu (sněžný skútr, čtyřkolka), s přípojným podvozkem (vozidlem), určeným k odsunu zraněné osoby, nebo k přepravě záchrannářského vybavení, pokud je užití takové soupravy k řešení mimořádných událostí nebo jejich prevenci i na pozemní komunikaci nezbytné."

2. V § 6 odst. 2 písm. c) se za slova "řidiče vozidla jednotky požární ochrany" vkládají slova "a záchranného vozidla Horské služby".

3. V § 6 odst. 3 písm. b) se za slova "ve vozidle zdravotnické záchranné služby" vkládají slova "a Horské služby".

4. V § 6 odst. 8 se písmeno d) včetně poznámky pod čarou č. 2a zrušuje. Dosavadní písmeno e) se označuje jako písmeno d).

5. V § 6 se za odstavec 8 vkládají nové odstavce 9 až 11, které včetně poznámek pod čarou č. 9a až 9c znějí:

"(9) Řidič motorového vozidla, k jehož řízení opravňuje řidičské oprávnění skupiny C, C+E, D nebo D+E nebo podskupiny C1, C1+E, D1 nebo D1+E nebo řidičské oprávnění uznávané jako rovnocenné, je dále povinen mít při řízení u sebe průkaz profesní způsobilosti řidiče pro příslušnou skupinu nebo podskupinu nebo obdobný doklad vydaný jiným členským státem Evropské unie, s výjimkou vozidel stanovených zvláštním právním předpisem^{9a}). Držitel průkazu profesní způsobilosti řidiče, který se podrobil vstupnímu školení v základním rozsahu podle zvláštního právního předpisu^{9b}), je oprávněn řídit motorové vozidlo skupiny C a C+E až od 21 let a motorové vozidlo skupiny D a D+E až od 23 let, s výjimkou motorového vozidla linkové osobní dopravy, pokud trasa linky nepřesahuje 50 km. Držitel průkazu profesní způsobilosti řidiče, který se podrobil vstupnímu školení v rozšířeném rozsahu podle zvláštního právního předpisu^{9b}), je oprávněn řídit motorové vozidlo skupiny C a C+E od 18 let a motorové vozidlo skupiny D a D+E od 21 let.

(10) Průkaz profesní způsobilosti řidiče pro některou ze skupin nebo podskupin C1, C1+E, C nebo C+E platí pro všechny tyto skupiny a podskupiny. Průkaz profesní způsobilosti řidiče pro některou ze skupin nebo podskupin D1, D1+E, D nebo D+E platí pro všechny tyto skupiny a podskupiny. Věkové hranice podle odstavce 9 tím nejsou dotčeny.

(11) Povinnost podle odstavce 9 se nevztahuje na řidiče, který je občanem jiného než členského státu Evropské unie a nevykonává závislou práci^{9c}) pro zaměstnavatele usazeného na území členského státu Evropské unie ani nepodniká na území členského státu Evropské unie.

9a) § 46 odst. 3 zákona č. 247/2000 Sb.

9b) § 47 odst. 3 a 4 zákona č. 247/2000 Sb.

9c) § 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce." Dosavadní odstavce 9 až 11 se označují jako odstavce 12 až 14.

Dosavadní poznámka pod čarou č. 9b se označuje jako poznámka pod čarou č. 9d, a to včetně odkazů na poznámku pod čarou.

6. V § 7 odst. 5 se za slova "při řešení mimořádných událostí" vkládají slova "a Horské služby při řešení mimořádných událostí".

7. V § 9 odstavec 3 zní:

"(3) Povinnosti podle odstavce 1 písm. a) dále neplatí pro bezpečnostní sbory, ozbrojené síly a vojenské zpravodajství při plnění jejich služebních povinností, hasiče ve vozidle požární ochrany a záchranáře v záchranném vozidle Horské služby při řešení mimořádných událostí^{8a}), kdy použití bezpečnostního pásu brání v rychlém opuštění vozidla, učitele jízdy při výcviku, jakož i pro zdravotnického pracovníka zdravotnické záchranné služby, záchranáře nebo zdravotnického pracovníka Horské služby, který v době přepravy poskytuje pacientovi zdravotní péči."

8. V § 10 odst. 1 písm. a) se za slova "zvláštním právním předpisem,²⁾" doplňují slova "pokud nejde o přípojný podvozek (vozidlo) k záchrannému vozidlu Horské služby podle § 5 odst. 3,".

9. V § 83 odst. 2 se první slovo "nebo" za slovy "25 kW" zrušuje.

10. V § 87a se na konci odstavce 7 doplňují slova "a řidičů vozidel ozbrojených sil České republiky."

11. V § 91 odst. 3 písmeno b) zní:

"b) absolvovat výcvik k získání řídičského oprávnění a zkoušku z odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu⁴⁾ na motocyklu bez postranního vozíku o výkonu nejméně 35 kW."

12. V § 119 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena n) a o), která znějí:

"n) evidenci vydaných průkazů profesní způsobilosti řidiče podle zvláštního právního předpisu⁴⁾,

o) evidenci vydaných osvědčení pro učitele výuky a výcviku podle zvláštního právního předpisu⁴⁾).".

13. V § 123e se za odstavce 3 vkládají nové odstavce 4 a 5, které znějí:

"(4) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností rovněž provede záznam v registru řidičů o odečtení 3 bodů z dosaženého počtu bodů řidiči, který podal písemnou žádost o odečtení bodů a

a) doložil žádost potvrzením o ukončeném školení bezpečné jízdy ve středisku bezpečné jízdy podle zvláštního právního předpisu⁴⁾, které není starší než 1 měsíc od podání žádosti, a

b) neměl ke dni ukončení školení bezpečné jízdy ve středisku bezpečné jízdy v registru řidičů zaznamenáno více než 10 bodů za porušení právních předpisů ohodnocená méně než 6 body.

(5) Příslušný úřad obce s rozšířenou působností provede záznam o odečtení bodů ke dni ukončení školení ve středisku bezpečné jízdy, a to nejpozději do 3 pracovních dnů od podání žádosti. Příslušný úřad obce s rozšířenou působností může provést záznam o odečtení bodů řidiči na základě potvrzení o ukončeném školení bezpečné jízdy pouze jednou za kalendářní rok." Dosavadní odstavce 4 se označuje jako odstavec 6.

14. V § 129 se odstavec 1 zrušuje a dosavadní odstavce 2 až 4 se označují jako odstavce 1 až 3.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Čl. V

Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 228/2005 Sb., zákona č. 357/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 553/2005 Sb., zákona č. 48/2006 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 81/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 130/2006 Sb., zákona č. 136/2006 Sb., zákona č. 138/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 215/2006

Sb., zákona č. 226/2006 Sb., zákona č. 227/2006 Sb., zákona č. 235/2006 Sb., zákona č. 312/2006 Sb., zákona č. 575/2006 Sb., zákona č. 106/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb. a zákona č. 269/2007 Sb., se mění takto:

Položka č. 28 přílohy zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, se mění takto:

1. Písmena g) a h) včetně poznámek pod čarou č. 30a a 30b znějí:

"g)	Vydání průkazu profesní způsobilosti řidiče30a)	Kč 200
h)	Přijetí žádosti o vykonání zkoušky na závěr vstupního školení30b)	Kč 700

30a) § 52c odst. 1, 6 a 7 zákona č. 247/2000 Sb.

30b) § 52b odst. 1 zákona č. 247/2000 Sb."

2. Za písmeno h) se doplňují písmena i) a j), která včetně poznámek pod čarou č. 30c a 30d znějí:

"i)	Udělení akreditace k provozování výuky a výcviku v rámci zdokonalování odborné způsobilosti řidičů pro účely profesní způsobilosti řidičů30c)	Kč 3 000
j)	Udělení vyšší akreditace k provozování školení bezpečné jízdy30d)	Kč 3 000

30c) § 49 odst. 2 zákona č. 247/2000 Sb.

30d) § 52e odst. 2 zákona č. 247/2000 Sb."

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů

Čl. VI

V § 9 odst. 2 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění zákona č. 304/1997 Sb. a zákona č. 150/2000 Sb., písmeno d) zní:

práce řidiče v mezinárodní nákladní dopravě, pokud se provozuje nákladním vozidlem o celkové hmotnosti vyšší než 7,5 tuny, vykonávala pouze osoba bezúhonná⁵⁾, která před prvním nastoupením výkonu činnosti řidiče pracovala nejméně dva roky jako řidič nákladního vozidla o celkové hmotnosti vyšší než 3,5 tuny nebo jako řidič autobusu."

ČÁST PÁTÁ

Účinnost

Čl. VII

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. dubna 2008, s výjimkou ustanovení § 52d až 52i, § 56 odst. 3 zákona č. 247/2000 Sb. a § 123e odst. 4 a 5 zákona č. 361/2000 Sb., která nabývají účinnosti dnem 1. září 2008.

PŘÍLOHA P IV: ZÁKON Č. 140/1961 SB., TRESTNÍ ZÁKON

Neposkytnutí pomoci

§ 207

(1) Kdo osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky vážné poruchy zdraví, neposkytne potřebnou pomoc, ač tak může učinit bez nebezpečí pro sebe nebo jiného, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Kdo osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky vážné poruchy zdraví, neposkytne potřebnou pomoc, ač je podle povahy svého zaměstnání povinen takovou pomoc poskytnout, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

§ 208

Řidič dopravního prostředku, který po dopravní nehodě, na níž měl účast, neposkytne osobě, která při nehodě utrpěla újmu na zdraví, potřebnou pomoc, ač tak může učinit bez nebezpečí pro sebe nebo jiného, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

PŘÍLOHA P V: PROFESNÍ PRŮKAZ

Průkaz profesní způsobilosti řidiče

přední strana

zadní strana

PŘÍLOHA P VI: ZÁKON 239/2000 SB.

239/2000 Sb.

ZÁKON

ze dne 28. června 2000

o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů

Změna: 320/2002 Sb.

Změna: 20/2004 Sb.

Změna: 186/2006 Sb.

Změna: 267/2006 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

HLAVA I

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon vymezuje integrovaný záchranný systém, stanoví složky integrovaného záchranného systému a jejich působnost, pokud tak nestanoví zvláštní právní předpis, působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu (dále jen "krizové stavy").

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) integrovaným záchranným systémem koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací,
- b) mimořádnou událostí škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činnostmi člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací,
- c) záchrannými pracemi činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin,
- d) likvidačními pracemi činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí,
- e) ochranou obyvatelstva plnění úkolů civilní ochrany, 1) zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku,
- f) zařízením civilní ochrany bez právní subjektivity (dále jen "zařízení civilní ochrany") součástí právnické osoby nebo obce určené k ochraně obyvatelstva; tvoří je zaměstnanci nebo jiné osoby na základě dohody a věcné prostředky,
- g) věcnou pomocí je poskytnutí věcných prostředků při provádění záchranných a likvidačních prací a při cvičení na výzvu velitele zásahu, hejtmána kraje nebo starosty obce; věcnou pomocí se rozumí i pomoc poskytnutá dobrovolně bez výzvy, ale se souhlasem nebo s vědomím velitele zásahu, hejtmána kraje nebo starosty obce,

h) osobní pomocí je činnost nebo služba při provádění záchranných a likvidačních prací a při cvičení na výzvu velitele zásahu, hejtmána kraje nebo starosty obce; osobní pomocí se rozumí i pomoc poskytnutá dobrovolně bez výzvy, ale se souhlasem nebo s vědomím velitele zásahu, hejtmána kraje nebo starosty obce.

HLAVA II INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM

§ 3

Použití integrovaného záchranného systému

Integrovaný záchranný systém se použije v přípravě na vznik mimořádné události a při potřebě provádět současně záchranné a likvidační práce dvěma anebo více složkami integrovaného záchranného systému.

§ 4

Složky integrovaného záchranného systému

- (1) Základními složkami integrovaného záchranného systému jsou Hasičský záchranný sbor České republiky 2) (dále jen "hasičský záchranný sbor"), jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, 3) zdravotnická záchranná služba a Policie České republiky.
- (2) Ostatními složkami integrovaného záchranného systému jsou vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, ostatní záchranné sbory, orgány ochrany veřejného zdraví, 4) havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, zařízení civilní ochrany, neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím. Ostatní složky integrovaného záchranného systému poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání (§ 21).
- (3) V době krizových stavů se stávají ostatními složkami integrovaného záchranného systému také odborná zdravotnická zařízení na úrovni fakultních nemocnic pro poskytování specializované péče obyvatelstvu.
- (4) Základní složky integrovaného záchranného systému zajišťují nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události, její vyhodnocení a neodkladný zásah v místě mimořádné události. Za tímto účelem rozmísťují své síly a prostředky po celém území České republiky.
- (5) Působením základních a ostatních složek v integrovaném záchranném systému není dotčeno jejich postavení a úkoly stanovené zvláštními právními předpisy. 5)
- (6) Složky integrovaného záchranného systému jsou při zásahu povinny se řídit příkazy velitele zásahu, popřípadě pokyny starosty obce s rozšířenou působností, hejtmána kraje, v Praze primátora hlavního města Prahy (dále jen "hejtman") nebo Ministerstva vnitra, pokud provádějí koordinaci záchranných a likvidačních prací.
- (7) Složka integrovaného záchranného systému zařazená v příslušném poplachovém plánu integrovaného záchranného systému kraje je povinna při poskytnutí pomoci jinému kraji nebo kraje o tom informovat své místně příslušné operační a informační středisko integrovaného záchranného systému; poplachovým plánem integrovaného záchranného systému okresu se rozumí požární poplachový plán okresu vydaný podle zvláštního právního předpisu. 3)

(8) Při provádění záchranných a likvidačních prací za nouzového stavu, stavu ohrožení

státu nebo válečného stavu se složky integrovaného záchranného systému řídí pokyny Ministerstva vnitra. Za stavu nebezpečí se složky integrovaného záchranného systému na území příslušného kraje řídí pokyny toho, kdo vyhlásil stav nebezpečí podle zvláštního právního předpisu. 6)

(9) Personál a prostředky základních a ostatních složek jsou za válečného stavu označeny

mezinárodně platnými rozpoznávacími znaky pro zdravotnickou službu, duchovní personál a civilní ochranu. 7)

§ 5

Stálé orgány pro koordinaci složek integrovaného záchranného systému

(1) Stálými orgány pro koordinaci složek integrovaného záchranného systému jsou operační a informační střediska integrovaného záchranného systému, kterými jsou operační střediska hasičského záchranného sboru kraje a operační a informační středisko generálního ředitelství hasičského záchranného sboru.

(2) Operační a informační střediska integrovaného záchranného systému jsou povinna

a) přijímat a vyhodnocovat informace o mimořádných událostech,

b) zprostředkovávat organizaci plnění úkolů ukládaných velitelem zásahu podle § 19 odst. 3,

c) plnit úkoly uložené orgány oprávněnými koordinovat záchranné a likvidační práce,

d) zabezpečovat v případě potřeby vyzoomění základních i ostatních složek integrovaného

záchranného systému a vyzoomění státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků podle dokumentace integrovaného záchranného systému.

(3) Operační a informační střediska integrovaného záchranného systému jsou oprávněna

a) povolávat a nasazovat síly a prostředky hasičského záchranného sboru a jednotek požární

ochrany, dalších složek integrovaného záchranného systému podle poplachového plánu integrovaného záchranného systému nebo podle požadavků velitele zásahu; při tom dbají, aby uvedené požadavky nebyly v rozporu s rozhodnutím příslušného funkcionáře hasičského záchranného sboru, hejtmana nebo Ministerstva vnitra při jejich koordinaci záchranných a likvidačních prací,

b) vyžadovat a organizovat pomoc (§ 20), osobní a věcnou pomoc podle požadavků velitele zásahu (§ 19),

c) provést při nebezpečí z prodlení varování obyvatelstva na ohroženém území, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak. 8)

(4) Prováděcí právní předpis stanoví

a) zásady koordinace složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu, spolupráce operačních středisek základních složek integrovaného záchranného systému a podrobnosti o úkolech operačních a informačních středisek integrovaného záchranného systému,

b) obsah dokumentace integrovaného záchranného systému, způsob jejího zpracování a podrobnosti o stupních poplachů poplachového plánu integrovaného záchranného systému.

HLAVA III

POSTAVENÍ A ÚKOLY STÁTNÍCH ORGÁNŮ A ORGÁNŮ ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ PŘI PŘÍPRAVĚ NA

MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI A PŘI PROVÁDĚNÍ ZÁCHRANNÝCH A LIKVIDAČNÍCH PRACÍ

DÍL 1

Ministerstva a jiné ústřední správní úřady

§ 6

Ministerstva a jiné ústřední správní úřady (dále jen "ministerstvo") při přípravě na mimořádné události, při provádění záchranných a likvidačních prací a při ochraně obyvatelstva v oboru své působnosti

- a) vedou přehled možných zdrojů rizik, provádějí analýzy ohrožení a v rámci prevence podle zvláštních právních předpisů 9) sjednávají nápravu skutečností a stavů, které by mohly způsobit vznik mimořádné situace,
- b) rozhodují o činnostech k provádění záchranných a likvidačních prací a ke zmírnění jejich následků, pokud zvláštní právní předpis 10) nestanoví jinak,
- c) organizují okamžité opravy nezbytných veřejných zařízení pro ochranu obyvatelstva.

§ 7

Ministerstvo vnitra

(1) Ministerstvo vnitra plní úkoly v oblasti 11)

- a) přípravy na mimořádné události, integrovaného záchranného systému a ochrany obyvatelstva,
- b) zapojení České republiky do mezinárodních záchranných operací při mimořádných událostech v zahraničí a poskytování humanitární pomoci do zahraničí v součinnosti s Ministerstvem zahraničních věcí; humanitární pomocí se pro účely tohoto zákona rozumí opatření prováděná za účelem pomoci obyvatelstvu postiženému mimořádnou událostí, v jejichž rámci se využívají lidské a materiální zdroje.

(2) Ministerstvo vnitra při plnění úkolů uvedených v odstavci 1

- a) sjednocuje postupy ministerstev, krajských úřadů, obecních úřadů, právnických osob a fyzických osob vykonávajících podnikatelskou činnost podle zvláštních právních předpisů 12) (dále jen "podnikající fyzické osoby"),
- b) usměřňuje integrovaný záchranný systém,
- c) provádí kontrolu a koordinaci poplachových plánů integrovaného záchranného systému krajů a zpracovává ústřední poplachový plán integrovaného záchranného systému, který schvaluje ministr vnitra,
- d) řídí výstavbu a provoz informačních a komunikačních sítí a služeb integrovaného záchranného systému,
- e) zpracovává koncepci ochrany obyvatelstva,
- f) zajišťuje a provozuje jednotný systém varování a vyrozumění, stanoví způsob informování právnických a fyzických osob o charakteru možného ohrožení, připravovaných opatřeních, způsobu a době jejich provedení,
- g) organizuje instruktáže a školení v oblasti ochrany obyvatelstva a pro přípravu složek integrovaného záchranného systému zaměřené na jejich vzájemnou součinnost; k tomuto účelu zřizuje vzdělávací zařízení,
- h) uplatňuje stanovisko k politice územního rozvoje z hlediska ochrany obyvatelstva a civilního nouzového plánování při přípravě na mimořádné události,
- i) stanoví, po projednání s Ministerstvem pro místní rozvoj, stavebně technické požadavky na stavby určené k ochraně obyvatelstva při mimořádných událostech, k zabezpečení záchranných prací, ke skladování materiálu civilní ochrany a k ochraně a ukrytí obsluh důležitých provozů (dále jen "stavby civilní ochrany nebo stavby dotčené požadavky civilní ochrany"),
- j) rozhoduje v dohodě s Ministerstvem zahraničních věcí o humanitární pomoci poskytované státem do zahraničí a zapojování do mezinárodních záchranných operací,

k) usměrňuje postup při zřizování zařízení civilní ochrany.

(3) Ministerstvo vnitra zabezpečuje ústřední koordinaci záchranných a likvidačních prací, jestliže

a) mimořádná událost přesahuje státní hranice České republiky a je nutná koordinace záchranných a likvidačních prací nad rámec příhraničních styků, nebo

b) mimořádná událost přesahuje území kraje a velitel zásahu (§ 19) vyhlásil nejvyšší stupeň poplachu, anebo

c) o tuto koordinaci požádá velitel zásahu (§ 19), starosta obce s rozšířenou působností nebo hejtman.

(4) Úkoly Ministerstva vnitra uvedené v odstavcích 2 a 3 plní generální ředitelství hasičského záchranného sboru zřízené podle zvláštního zákona. 2)

(5) Ministerstvo vnitra je oprávněno vyžádat si účast zástupců ostatních ministerstev a zástupců složek uvedených v § 4 odst. 2 a popřípadě jiných odborníků při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.

(6) Ministerstvo vnitra určí způsob zajištění nepřetržité obsluhy telefonní linky jednotného evropského čísla tísňového volání.

(7) Prováděcí právní předpis stanoví

a) pravidla pro zapojování do mezinárodních záchranných operací,

b) pravidla poskytování a přijímání humanitární pomoci,

c) postup při zřizování zařízení civilní ochrany a při odborné přípravě jejich personálu,

d) způsob informování právnických a fyzických osob o charakteru možného ohrožení, připravovaných opatřeních a způsobu jejich provedení,

e) technické, provozní a organizační zabezpečení jednotného systému varování a vyrozumění a způsob poskytování tísňových informací,

f) způsob provádění evakuace a jejího všestranného zabezpečení,

g) zásady postupu při poskytování úkrytů a způsob a rozsah kolektivní a individuální ochrany obyvatel,

h) požadavky ochrany obyvatelstva v územním plánování a stavebně technické požadavky na stavby civilní ochrany nebo stavby dotčené požadavky civilní ochrany.

§ 8

Ministerstvo zdravotnictví

(1) Přesahuje-li mimořádná událost územní obvod kraje, pro který bylo zařízení

zdravotnické záchranné služby zřízeno, nebo je-li to nutné z odborných nebo z kapacitních důvodů, a nedohodnou-li se kraje na řešení situace, koordinuje činnost zařízení zdravotnické záchranné služby a zařízení zdravotnické dopravní služby na vyžádání kraje Ministerstvo zdravotnictví. Bližší podmínky o organizaci, činnosti a úkolech zařízení zdravotnické záchranné služby může stanovit Ministerstvo zdravotnictví vyhláškou.

(2) Při koordinaci podle odstavce 1 jsou střediska zdravotnické záchranné služby povinna

uposlechnout pokynů Ministerstva zdravotnictví a územních středisek zdravotnické záchranné služby ve správních obvodech obecních úřadů obcí s rozšířenou působností.

§ 9

Ministerstvo dopravy a spojů

(1) Ministerstvo dopravy a spojů zabezpečuje pro potřeby správních úřadů a základních

složek integrovaného záchranného systému celostátní informační systém pro záchranné a likvidační práce v oblasti mobilních zdrojů nebezpečí v dopravě (dále jen "dopravní informační systém").

(2) Správní úřady a dopravci jsou povinni Ministerstvu dopravy a spojů poskytnout potřebné podklady a údaje pro účely dopravního informačního systému před každým provedením přepravy nebezpečných věcí v silniční, železniční, letecké a vnitrozemské vodní dopravě. Údaje z dopravního informačního systému se použijí jen pro účely stanovené tímto zákonem.

(3) Provozovatel dopravního informačního systému zabezpečí ochranu poskytnutých informací a údajů, jejichž případné zneužití by mohlo vést k ohrožení zdraví, života, majetku, životního prostředí nebo podnikatelských zájmů právnických osob nebo podnikajících fyzických osob.

(4) Prováděcí právní předpis stanoví způsob zřízení a vedení dopravního informačního systému a obsah a rozsah podkladů a údajů poskytovaných pro účely dopravního informačního systému.

DÍL 2

Orgány kraje

§ 10

(1) Orgány kraje zajišťují přípravu na mimořádné události, provádění záchranných a likvidačních prací a ochranu obyvatelstva.

(2) Krajský úřad při výkonu státní správy za účelem uvedeným v odstavci 1

a) organizuje součinnost mezi obecními úřady obcí s rozšířenou působností a dalšími správními úřady a obcemi v kraji, zejména při zpracování poplachového plánu integrovaného záchranného systému, zajišťuje havarijní připravenost a ověřuje ji cvičeními (§ 17),

b) usměrňuje integrovaný záchranný systém na úrovni kraje,

c) sjednocuje postupy obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a územních správních úřadů s krajskou působností v oblasti ochrany obyvatelstva,

d) zpracovává plán k provádění záchranných a likvidačních prací na území kraje (dále jen "havarijní plán kraje"),

e) zpracovává poplachový plán integrovaného záchranného systému kraje,

f) spolupracuje při zpracování a aktualizaci povodňového plánu kraje podle zvláštního právního předpisu, 13)

g) uzavírá dohody s příslušným územním celkem sousedního státu, pokud mezinárodní smlouva schválená Parlamentem České republiky a vyhlášená ve Sbírce zákonů nebo ve Sbírce mezinárodních smluv nestanoví jinak.

(3) Pokud zóna havarijního plánování 8) zasahuje území více než jednoho správního obvodu obce s rozšířenou působností vlastního kraje nebo zasahuje na území kraje z území jiného kraje, zpracovává krajský úřad ve spolupráci s dotčenými obecními úřady obcí s rozšířenou působností plán k provádění záchranných a likvidačních prací v okolí zdroje nebezpečí (dále jen "vnější havarijní plán"). V případě, že zóna havarijního plánování zasahuje území více krajů, zabezpečuje koordinaci zpracování vnějšího havarijního plánu a společné řešení mimořádné události krajský úřad, na jehož území se zdroj nebezpečí nachází.

(4) Pro zpracování havarijního plánu kraje a vnějších havarijních plánů je krajský úřad

oprávněn za podmínek ochrany údajů využívat, shromažďovat a evidovat údaje z krizového plánu kraje podle zvláštního právního předpisu. 6)

(5) Úkoly orgánů kraje uvedené v odstavcích 1 až 4 plní hasičský záchranný sbor kraje

zřízený podle zvláštního zákona. 2) Ten pro zabezpečení záchranných a likvidačních prací dále

a) řídí výstavbu a provoz informačních a komunikačních sítí integrovaného záchranného systému,

b) organizuje instruktáže a školení v oblasti ochrany obyvatelstva a v přípravě složek

integrovaného záchranného systému zaměřené na jejich vzájemnou součinnost; k tomuto účelu zřizuje vzdělávací zařízení,

c) zabezpečuje varování a vyrozumění,

d) koordinuje záchranné a likvidační práce a plní úkoly při provádění záchranných a likvidačních prací stanovené Ministerstvem vnitra,

e) organizuje zjišťování a označování nebezpečných oblastí, provádění dekontaminace a dalších ochranných opatření,

f) organizuje a koordinuje evakuaci, nouzové ubytování, nouzové zásobování pitnou vodou, potravinami a dalšími nezbytnými prostředky k přežití obyvatelstva,

g) organizuje a koordinuje humanitární pomoc,

h) organizuje hospodaření s materiálem civilní ochrany,

i) vede evidenci a provádí kontrolu staveb civilní ochrany a staveb dotčených požadavky civilní ochrany v kraji,

j) uplatňuje stanovisko k zásadám územního rozvoje z hlediska ochrany obyvatelstva a civilního nouzového plánování při přípravě na mimořádné události.

(6) Hasičský záchranný sbor kraje je dotčeným orgánem v územním a stavebním řízení 14) z hlediska ochrany obyvatelstva.

(7) Krajský úřad vykonává činnosti uvedené v odstavcích 1 až 5 tak, aby byly přiměřené a svým obsahem a rozsahem odpovídaly účelu a podmínkám konkrétní mimořádné události.

§ 11

Hejtman

a) organizuje integrovaný záchranný systém na úrovni kraje,

b) koordinuje a kontroluje přípravu na mimořádné události prováděnou orgány kraje, územními správními úřady s krajskou působností, právníckými a fyzickými osobami,

c) koordinuje záchranné a likvidační práce při řešení mimořádné události vzniklé na území kraje, pokud přesahuje území jednoho správního obvodu obce s rozšířenou působností a velitel zásahu vyhlásil nejvyšší stupeň poplachu nebo jej o to požádal anebo jej o koordinaci požádal starosta obce s rozšířenou působností. Pro koordinaci záchranných a likvidačních prací může hejtman použít krizový štáb kraje zřízený podle zvláštního právního předpisu, 6)

d) schvaluje havarijní plán kraje, vnější havarijní plán a poplachový plán integrovaného záchranného systému kraje.

DÍL 3

Orgány obce s rozšířenou působností

§ 12

Obecní úřad obce s rozšířenou působností

- (1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností při výkonu státní správy kromě úkolů uvedených v § 15 zajišťuje připravenost správního obvodu obecního úřadu obce s rozšířenou působností na mimořádné události, provádění záchranných a likvidačních prací a ochranu obyvatelstva.
- (2) Úkoly obecního úřadu obce s rozšířenou působností uvedené v odstavci 1 plní hasičský záchranný sbor kraje, který pro potřebu správních obvodů obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a přípravu záchranných a likvidačních prací dále
- a) plní úkoly při provádění záchranných a likvidačních prací stanovené Ministerstvem vnitra,
  - b) organizuje součinnost mezi obecním úřadem obce s rozšířenou působností a územními správními úřady s působností v jeho správním obvodu a ostatními obcemi,
  - c) pro zabezpečení záchranných a likvidačních prací vykonává obdobně činnosti uvedené v § 10 odst. 5 za podmínek stanovených v § 10 odst. 7,
  - d) za podmínek stanovených v § 10 odst. 4 shromažďuje a používá pro zpracování vnějších havarijních plánů a havarijního plánu kraje potřebné údaje,
  - e) seznamuje ostatní obce, právnické a fyzické osoby ve svém správním obvodu s charakterem možného ohrožení obyvatel s připravenými záchrannými a likvidačními pracemi,
  - f) zpracovává vnější havarijní plán, pokud to vyplývá ze zvláštního právního předpisu 8) a zóna havarijního plánování nepřesahuje správní obvod obecního úřadu obce s rozšířenou působností,
  - g) spolupracuje při zpracování vnějšího havarijního plánu a při koordinovaném řešení mimořádné události s krajským úřadem, pokud zóna havarijního plánování přesahuje území správního obvodu obecního úřadu obce s rozšířenou působností,
  - h) zajišťuje havarijní připravenost stanovenou havarijním plánem kraje a vnějšími havarijními plány a ověřuje ji cvičeními (§ 17),
  - i) uplatňuje stanoviska k územním plánům a regulačním plánům z hlediska své působnosti v požární ochraně, integrovaném záchranném systému a ochraně obyvatelstva při přípravě na mimořádné události.
- (3) Prováděcí právní předpis stanoví zásady a způsob zpracování, schvalování a používání havarijního plánu kraje a vnějšího havarijního plánu.

§ 13

Starosta obce s rozšířenou působností

Starosta obce s rozšířenou působností

- a) koordinuje záchranné a likvidační práce při řešení mimořádné události vzniklé ve správním obvodu obecního úřadu obce s rozšířenou působností, pokud jej velitel zásahu o koordinaci požádal. Pro koordinaci záchranných a likvidačních prací může starosta obce s rozšířenou působností použít krizový štáb své obce,
- b) schvaluje vnější havarijní plány.

§ 14

Hejtman a starosta obce s rozšířenou působností jsou při své koordinaci záchranných a likvidačních prací povinni předávat Ministerstvu vnitra zprávy o jejich průběhu prostřednictvím operačních a informačních středisek integrovaného záchranného systému (§ 5).

DÍL 4

Orgány obce

§ 15

- (1) Orgány obce zajišťují připravenost obce na mimořádné události a podílejí se na provádění záchranných a likvidačních prací a na ochraně obyvatelstva.
- (2) Obecní úřad při výkonu státní správy za účelem uvedeným v odstavci 1
- organizuje přípravu obce na mimořádné události,
  - podílí se na provádění záchranných a likvidačních prací s integrovaným záchranným systémem,
  - zajišťuje varování, evakuaci a ukrytí osob před hrozícím nebezpečím, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, 8)
  - hospodaří s materiálem civilní ochrany,
  - poskytuje hasičskému záchrannému sboru kraje podklady a informace potřebné ke zpracování havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu,
  - podílí se na zajištění nouzového přežití obyvatel obce,
  - vede evidenci a provádí kontrolu staveb civilní ochrany nebo staveb dotčených požadavky civilní ochrany v obci.
- (3) K plnění úkolů uvedených v odstavci 2 je obec oprávněna zřizovat zařízení civilní ochrany. Při zřizování těchto zařízení a plnění úkolů ochrany obyvatel jsou orgány obce povinny postupovat podle tohoto zákona a zvláštního právního předpisu. 3)
- (4) Obecní úřad seznamuje právnické a fyzické osoby v obci s charakterem možného ohrožení, s připravenými záchrannými a likvidačními pracemi a ochranou obyvatelstva. Za tímto účelem organizuje jejich školení.
- (5) Obecní úřad je dotčeným orgánem z hlediska ochrany obyvatelstva při rozhodování o umístování a povolování staveb, změnách staveb a změnách v užívání staveb, odstraňování staveb a při rozhodování o povolení a odstraňování terénních úprav a zařízení.

§ 16

Starosta obce při provádění záchranných a likvidačních prací

- zajišťuje varování osob nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím,
- organizuje v dohodě s velitelem zásahu nebo se starostou obce s rozšířenou působností evakuaci osob z ohroženého území obce,
- organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatel obce,
- je oprávněn vyzvat právnické a fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci.

DÍL 5

Cvičení a komunikace složek integrovaného záchranného systému

§ 17

Prověřovací cvičení a taktické cvičení

- (1) Prověřovací cvičení se provádí za účelem ověření přípravy složek integrovaného záchranného systému k provádění záchranných a likvidačních prací. Součástí cvičení může být i vyhlášení cvičného poplachu pro složky integrovaného záchranného systému.
- (2) Taktické cvičení se provádí za účelem přípravy složek integrovaného záchranného

systemu a orgánů podléjících se na provedení a koordinaci záchranných a likvidačních prací při mimořádné události. Konání taktického cvičení se předem projedná se zúčastněnými složkami a orgány.

(3) Prověřovací cvičení nebo taktické cvičení je oprávněn nařídit ministr vnitra, generální ředitel hasičského záchranného sboru, hejtman kraje nebo ředitel hasičského záchranného sboru kraje.

§ 18

Komunikace složek integrovaného záchranného systému

(1) Při přípravě na mimořádnou událost a při provádění záchranných a likvidačních prací se použije krizová komunikace; krizovou komunikací se pro účely tohoto zákona rozumí přenos informací mezi státními orgány, územními samosprávnými orgány a mezi složkami integrovaného záchranného systému za využití prostředků hlasového a datového přenosu informací veřejné telekomunikační sítě i vybrané části neveřejných telekomunikačních sítí.

(2) Ministerstvo vnitra je povinno umožnit orgánům a složkám uvedeným v odstavci 1 krizovou komunikaci v účelové telekomunikační síti Ministerstva vnitra.

(3) Poskytovatelé služeb v oblasti komunikací jsou povinni spolupracovat s Ministerstvem vnitra při přípravě a řešení způsobu krizové komunikace a jednotného evropského čísla tísňového volání (§ 7 odst. 6).

(4) Prováděcí právní předpis stanoví

a) zásady způsobu krizové komunikace a spojení v integrovaném záchranném systému a strukturu sdílených dat,

b) způsob využívání telekomunikačních sítí složkami integrovaného záchranného systému.

HLAVA IV

ORGANIZACE ZÁCHRANNÝCH A LIKVIDAČNÍCH PRACÍ V MÍSTĚ ZÁSAHU

DÍL 1

Velitel zásahu

§ 19

(1) Koordinování záchranných a likvidačních prací v místě nasazení složek integrovaného záchranného systému a v prostoru předpokládaných účinků mimořádné události (dále jen "místo zásahu") a řízení součinnosti těchto složek provádí velitel zásahu, který vyhlásí podle závažnosti mimořádné události odpovídající stupeň poplachu podle příslušného poplachového plánu integrovaného záchranného systému. Pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, 5) je velitelem zásahu velitel jednotky požární ochrany 3) nebo příslušný funkcionář hasičského záchranného sboru s právem přednostního velení. 15)

(2) Pokud na místě zásahu není ustanoven velitel zásahu podle odstavce 1, řídí součinnost těchto složek velitel nebo vedoucí zasahujících sil a prostředků složky integrovaného záchranného systému, která v místě zásahu provádí převažující činnost.

(3) Velitel zásahu je při provádění záchranných a likvidačních prací oprávněn

a) zakázat nebo omezit vstup osob na místo zásahu a nařídit, aby místo zásahu opustila osoba, jejíž přítomnost není potřebná, nařídit evakuaci osob, popřípadě stanovit i jiná dočasná omezení k ochraně života, zdraví, majetku a životního prostředí a vyzvat osobu, která se nepodřídí stanoveným omezením, aby prokázala svoji totožnost; tato osoba je povinna výzvě vyhovět,

- b) nařídit bezodkladné provádění nebo odstraňování staveb, terénních úprav za účelem zmírnění nebo odvrácení rizik vzniklých mimořádnou událostí,
- c) vyzvat právnické osoby nebo fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci,
- d) zřídit štáb velitele zásahu jako svůj výkonný orgán a určit náčelníka a členy štábu. Členy štábu jsou zejména velitelé a vedoucí složek integrovaného záchranného systému. Členy tohoto štábu mohou být dále fyzické osoby a zástupci právnických osob, se kterými složky integrovaného záchranného systému spolupracují nebo které poskytují osobní nebo věcnou pomoc,
- e) rozdělit místo zásahu na sektory, popřípadě úseky a stanovit jejich velitele, kterým je oprávněn ukládat úkoly a rozhodovat o přidělování sil a prostředků do podřízenosti velitelů sektorů a úseků.

DÍL 2

Vyžadování pomoci pro provádění záchranných a likvidačních prací

§ 20

Oprávnění vyžadovat pomoc

- (1) Ministerstvo vnitra vyžaduje pomoc podle ústředního poplachového plánu integrovaného záchranného systému prostřednictvím operačního a informačního střediska generálního ředitelství hasičského záchranného sboru; pomocí se pro účely tohoto zákona rozumí poskytnutí sil, věcných prostředků nebo činností složek integrovaného záchranného systému pro účely záchranných a likvidačních prací, v případě ostatních složek integrovaného záchranného systému se takto realizuje plánovaná pomoc na vyžádání (§ 21).
- (2) Hejtman a starosta obce s rozšířenou působností vyžadují pomoc podle příslušného poplachového plánu integrovaného záchranného systému. Tuto i další pomoc vyžadují prostřednictvím operačního a informačního střediska integrovaného záchranného systému kraje.
- (3) Velitel zásahu vyžaduje pomoc přímo u velitelů a vedoucích složek integrovaného záchranného systému na místě zásahu, v ostatních případech vyžaduje pomoc prostřednictvím místně příslušného operačního a informačního střediska integrovaného záchranného systému.
- (4) Pro provádění záchranných a likvidačních prací na území České republiky vyžaduje Ministerstvo vnitra zahraniční pomoc po dohodě s Ministerstvem zahraničních věcí a připravuje její využití, pokud mezinárodní smlouva schválená Parlamentem České republiky a vyhlášená ve Sbírce zákonů nebo ve Sbírce mezinárodních smluv nestanoví jinak.
- (5) Hejtman oprávněn vyžadovat pomoc z příslušného územního celku sousedního státu a připravovat její využití pro provádění záchranných a likvidačních prací, pokud mezinárodní smlouva schválená Parlamentem České republiky a vyhlášená ve Sbírce zákonů nebo ve Sbírce mezinárodních smluv nestanoví jinak.
- (6) Starosta obce při výzvě k poskytnutí věcné pomoci postupuje při evidenci poskytnutého věcného prostředku podle zvláštního právního předpisu. 6) Jde-li o poskytnutí věcné pomoci na základě výzvy velitele zásahu, zaznamenává velitel zásahu tuto skutečnost do dokumentace o vedení zásahu. Obsah záznamu tvoří údaje o osobě, která věcný prostředek poskytla, identifikační údaje tohoto prostředku a údaje o době a účelu využití vyžádaného prostředku.

§ 21

Plánovaná pomoc na vyžádání

- (1) Poskytování plánované pomoci na vyžádání se zahrnuje do poplachového plánu

integrovaného záchranného systému; plánovanou pomocí na vyžádání se pro účely tohoto zákona rozumí předem písemně dohodnutý způsob poskytnutí pomoci ostatními složkami integrovaného záchranného systému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, krajskému úřadu, Ministerstvu vnitra nebo základním složkám integrovaného záchranného systému při provádění záchranných a likvidačních prací.

(2) Plánovanou pomoc na vyžádání jsou povinny poskytnout

- a) ministerstva, územní správní úřady, orgány krajů a obcí v mezích své působnosti,
- b) právnické a fyzické osoby, které jsou vlastníkem nebo uživatelem stavby civilní ochrany nebo stavby dotčené požadavky civilní ochrany,
- c) zdravotnická zařízení,
- d) ostatní složky integrovaného záchranného systému uvedené v § 4 odst. 2,
- e) vojenské záchranné útvary, 16)
- f) ostatní osoby, které se k tomu smluvně zavázaly.

(3) Plánovanou pomoc na vyžádání není povinen poskytnout ten, kdo by poskytnutím této pomoci vážně ohrozil plnění vlastních závažnějších úkolů stanovených podle zvláštních právních předpisů. 5)

(4) Ostatní složky integrovaného záchranného systému jsou povinny při stanovení rozsahu plánované pomoci na vyžádání na základě žádosti operačního a informačního střediska integrovaného záchranného systému sdělit

- a) osoby pověřené pro zabezpečování pomoci a způsob jejich vyrozumění,
- b) síly a prostředky určené k poskytnutí pomoci,
- c) dobu potřebnou pro poskytnutí sil a prostředků v případě vyžádání pomoci.

§ 22

Ostatní pomoc

Na žádost hasičského záchranného sboru kraje, krajského úřadu nebo Ministerstva vnitra mohou být pro potřebu složek integrovaného záchranného systému při provádění záchranných a likvidačních prací využita hospodářská opatření, vojenské útvary a vojenská zařízení ozbrojených sil České republiky podle zvláštních právních předpisů. 17)

ČÁST DRUHÁ

PRÁVA A POVINNOSTI PRÁVNICKÝCH A FYZICKÝCH OSOB PŘI MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTECH

HLAVA I

PRÁVNICKÉ OSOBY A PODNIKAJÍCÍ FYZICKÉ OSOBY A FYZICKÉ OSOBY

§ 23

(1) Pokud krajský úřad zahrne do havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu

konkrétní právnickou osobu nebo podnikající fyzickou osobu, je tato povinna

- a) bezplatně poskytnout a aktualizovat požadované podklady,
- b) zajistit vůči svým zaměstnancům dotčeným předpokládanou mimořádnou událostí opatření uvedená v § 24 odst. 1 písm. b) tohoto zákona.

(2) Právnické osoby a podnikající fyzické osoby jsou v souvislosti se záchrannými a likvidačními pracemi a s jejich přípravou povinny

- a) poskytnout osobní nebo věcnou pomoc na přímou výzvu velitele zásahu (§ 19) nebo starosty obce (§ 16) nebo prostřednictvím operačního a informačního střediska integrovaného záchranného systému,
- b) strpět vstup osob provádějících záchranné nebo likvidační práce na pozemky a do staveb a použití nezbytné techniky, provedení terénních úprav, budování ochranných staveb, vyklizení pozemku a odstranění staveb, jejich částí a porostů, pokud jsou vlastníky nebo uživateli nemovitostí a pokud zvláštní právní předpis 9) nestanoví jinak,
- c) strpět umístění zařízení systému varování a vyrozumění na nemovitostech, které mají ve vlastnictví, a umožnit k nim přístup hasičskému záchrannému sboru kraje nebo jím zmocněným osobám za účelem používání, kontroly, údržby a oprav,
- d) pokud jsou vlastníky stavby civilní ochrany nebo stavby dotčené požadavky civilní ochrany, dbát při užívání těchto nemovitostí a veškerých činnostech s tím spojených, aby nedošlo ke změně charakteru této stavby ve vztahu k jejímu účelu, a umožnit její využití pro potřeby civilní ochrany a přístup orgánům hasičského záchranného sboru nebo jimi zmocněným osobám do těchto objektů za účelem používání, kontroly, údržby a oprav,
- e) pokud provozují školská, zdravotnická, sociální nebo obdobná zařízení, vytvořit v nich podmínky pro výdej ochranných masek, dětských ochranných vaků, dětských ochranných kazajek, ochranných oděvů, filtrů pro ochranu dýchacích cest a povrchu těla a dalších ochranných prostředků.
- (3) K plnění úkolů podle odstavce 1 mohou právnické osoby a podnikající fyzické osoby zřizovat zařízení civilní ochrany podle tohoto zákona a podle zvláštního právního předpisu. 3)
- (4) Prováděcí právní předpis stanoví náhrady výdajů vynakládaných právnickými osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva.

§ 24

- (1) Pokud dojde k mimořádné události v souvislosti s provozem technických zařízení a budov, při nakládání s nebezpečnými chemickými látkami 18) a při jejich přepravě nebo při nakládání s nebezpečnými odpady (dále jen "havárie"), je právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je vlastníkem, správcem nebo uživatelem uvedených zařízení, budov, látek nebo odpadů, povinna
- a) podílet se na přípravě záchranných a likvidačních prací a na zpracování havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu tím, že poskytne na vyžádání hasičskému záchrannému sboru kraje, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, 8) informace o
1. zdrojích rizik,
  2. pravděpodobných následcích havárií a možných způsobech jejich likvidace,
  3. možných účincích na obyvatele a životní prostředí,
  4. opatřeních připravených ve své působnosti pro zajištění nezbytných sil a prostředků k provedení záchranných a likvidačních prací ve svém objektu nebo zařízení,
- b) vůči svým zaměstnancům zajistit, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, 8)
1. informování o hrozících mimořádných událostech a plánovaných opatřeních,
  2. varování, evakuaci, popřípadě ukrytí,
  3. organizování záchranných prací,

4. organizování přípravy k sebeochraně a vzájemné pomoci.

(2) Právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba, u které došlo k havárii, je povinna

a) provádět neprodleně záchranné a likvidační práce,

b) ohlásit neprodleně havárii místně příslušnému operačnímu a informačnímu středisku

integrovaného záchranného systému a bezprostředně ohroženým obcím; tím není dotčena oznamovací povinnost stanovená podle zvláštních právních předpisů,

c) podílet se na varování osob ohrožených havárií v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem, 8)

d) poskytnout veliteli zásahu informace o skutečnostech, které by mohly ohrozit životy nebo zdraví osob provádějících zásah nebo ostatního obyvatelstva, zejména informace o výbušninách, nebezpečných chemických látkách, zdrojích ionizujícího záření, dravých či nebezpečných zvířatech,

e) spolupracovat při odstraňování havárie se složkami integrovaného záchranného systému, správními úřady a orgány krajů a obcí,

f) uhradit krajskému úřadu nebo složkám integrovaného záchranného systému náklady spojené s poskytnutím věcné a osobní pomoci, s likvidačními pracemi a se škodami prokazatelně vzniklými havárií,

g) zabezpečit asanační práce podle pokynů příslušných správních úřadů nebo obcí,

h) zabezpečit zneškodnění odpadů, které vznikly v důsledku havárie i v důsledku její likvidace,

i) spolupracovat při zpracování dokumentace o záchranných a likvidačních pracích.

§ 25

Fyzické osoby

(1) Fyzická osoba pobývající na území České republiky má právo na informace o opatřeních k zabezpečení ochrany obyvatelstva a na poskytnutí instruktáže a školení ke své činnosti při mimořádných událostech.

(2) Fyzická osoba je povinna

a) strpět omezení vyplývající z opatření stanovených při mimořádné události a omezení nařízená velitelem zásahu při provádění záchranných a likvidačních prací,

b) poskytnout na výzvu starosty obce nebo velitele zásahu osobní nebo věcnou pomoc,

c) strpět, pokud je to nutné k provádění záchranných a likvidačních prací a pokud je vlastníkem,

uživatelem nebo správcem nemovitosti, vstup osob provádějících záchranné nebo likvidační práce na pozemky nebo do objektů, použití nezbytné techniky, provedení terénních úprav, budování ochranných staveb, vyklizení pozemku a odstranění staveb, jejich částí, zařízení a porostů,

d) poskytnout veliteli zásahu informace o skutečnostech, které by mohly ohrozit životy nebo zdraví osob provádějících zásah nebo ostatního obyvatelstva, zejména informace o výbušninách, nebezpečných chemických látkách, zdrojích ionizujícího záření, dravých či nebezpečných zvířatech,

e) strpět umístění zařízení systému varování a vyrozumění na nemovitostech, které má ve

vlastnictví, a umožnit k nim přístup hasičskému záchrannému sboru kraje nebo jím zmocněným osobám za účelem používání, kontroly, údržby a oprav,

f) pokud je vlastníkem stavby civilní ochrany nebo stavby dotčené požadavky civilní ochrany, dbát při užívání těchto nemovitostí a veškerých činnostech s tím spojených, aby nedošlo ke změně charakteru této stavby ve vztahu k jejímu účelu, a umožnit její využití pro potřeby civilní

ochrany a přístup hasičskému záchrannému sboru kraje nebo jím zmocněným osobám do těchto staveb za účelem používání, kontroly, údržby a oprav.

(3) Plnění povinností uvedených v odstavci 2 může fyzická osoba odmítnout, pokud by tím ohrozila život nebo zdraví vlastní nebo jiných osob anebo pokud ji v tom brání důležité okolnosti, které by zjevně způsobily závažnější následek než ohrožení, kterému se má předcházet.

HLAVA II

VÝJIMKY

§ 26

(1) K poskytnutí věcné nebo osobní pomoci nelze vyzvat fyzické osoby, které požívají výsady a imunity podle mezinárodního práva.

(2) Od osobní pomoci jsou osvobozeny osoby ve věku do 18 let a od 62 let a osoby zdravotně nezpůsobilé k výkonu požadovaných činností, plně invalidní osoby, poslanci a senátoři Parlamentu České republiky a členové vlády a dále osoby, které by tím vystavily vážnému ohrožení sebe nebo osoby blízké.

(3) Ženám lze nařídit pouze takovou osobní pomoc, která není v rozporu se zvláštním právním předpisem. 19)

(4) Osoby osvobozené od osobní pomoci mohou poskytnout dobrovolnou pomoc.

HLAVA III

KONTROLA, POKUTY, NÁHRADA A FINANČNÍ ZABEZPEČENÍ

§ 27

Kontrola

(1) Ministerstvo, hasičský záchranný sbor kraje a orgány obcí, které zajišťují přípravu na mimořádné události, záchranné a likvidační práce a ochranu obyvatelstva, jsou oprávněny v mezích své působnosti kontrolovat dodržování tohoto zákona a předpisů vydaných k jeho provedení. Při vykonávání kontrolní činnosti se řídí základními pravidly stanovenými zvláštním právním předpisem. 20)

(2) Kontrolu uvedenou v odstavci 1 vykonává u obce krajský úřad, u krajského úřadu a hasičského záchranného sboru kraje Ministerstvo vnitřní.

§ 28

Pokuty

(1) Za nesplnění povinnosti podle tohoto zákona může orgán, který porušení povinnosti zjistil, uložit

a) fyzické osobě pokutu do výše 20 000 Kč,

b) právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě pokutu do výše 3 000 000 Kč.

(2) Nebyla-li povinnost splněna ani ve lhůtě stanovené při uložení pokuty, lze uložit pokutu opětovně.

(3) Řízení o uložení pokuty lze zahájit do 1 roku ode dne, kdy se o porušení povinnosti dozvěděl orgán, který pokutu ukládá, a musí být pravomocně skončeno do 3 let od porušení povinnosti. Pokuta je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí, jímž byla pokuta uložena.

(4) Pokutu vybírá a vymáhá orgán, který ji uložil.

(5) Výnos pokut je příjmem státního rozpočtu, pokud zvláštní právní předpis nestanoví

jinak.

§ 29

Náhrada za omezení vlastnického nebo užívacího práva, poskytnutí věcné a osobní pomoci

(1) Za omezení vlastnického nebo užívacího práva, poskytnutí věcné nebo osobní pomoci náleží právnické nebo fyzické osobě peněžní náhrada. Náhradu poskytuje krajský úřad, v jehož územním obvodu byla pomoc poskytována. Peněžní náhrada se vyplácí do 6 měsíců od ukončení záchranných nebo likvidačních prací.

(2) Pokud dojde k omezení výkonu vlastnického práva k nemovitosti, poskytne se jejímu vlastníkovi náhrada odpovídající míře omezení jeho majetkových práv podle zvláštního právního předpisu. 21)

(3) Jde-li o vykonání osobní pomoci, u níž nelze určit výši náhrady dohodou nebo postupem podle zvláštních právních předpisů, stanoví se náhrada ve výši, která odpovídá obvyklé mzdě za stejné či podobné práce nebo služby. Při stanovení náhrady za věcnou pomoc se vychází z výše výdajů vzniklých povinnému nebo z výše náhrady obvykle účtované za použití stejného nebo obdobného věcného prostředku v době jeho poskytnutí, zjištěné podle zvláštního právního předpisu.

(4) Poskytne-li podnikající fyzická osoba, která má příjmy pouze z podnikání nebo z jiné samostatné výdělečné činnosti 22) osobní pomoc na výzvu velitele zásahu nebo v rámci plánované pomoci na vyžádání, náleží jí náhrada ušlého výdělku za dobu, po kterou pomoc poskytne. Náhradu poskytuje krajský úřad, v jehož správním obvodu byla pomoc poskytována. Při výpočtu náhrady ušlého výdělku se postupuje přiměřeně podle zvláštního právního předpisu. 23)

(5) Obce, kraje, popřípadě základní složky integrovaného záchranného systému jsou oprávněny požadovat uhrazení nákladů, které vynaložily jako náhradu za poskytnutí věcné nebo osobní pomoci, za provedené likvidační práce a škody prokazatelně vzniklé havárií (§ 24), po původci havárie. Těmito úhradami se kompenzují vynaložené výdaje. 24)

§ 30

Náhrada škody

(1) Stát odpovídá za škodu způsobenou právnickým a fyzickým osobám vzniklou v příčinné souvislosti se záchrannými a likvidačními pracemi a cvičeními prováděnými podle tohoto zákona. Této odpovědnosti se může stát zprostit jen tehdy, pokud se prokáže, že poškozený si způsobil škodu sám nebo způsobil havárii.

(2) Peněžní náhrada se poskytne právnickým a fyzickým osobám, které utrpěly škodu na zdraví nebo věcnou škodu při

a) činnosti složek integrovaného záchranného systému nebo orgánů koordinujících záchranné a likvidační práce,

b) poskytnutí osobní nebo věcné pomoci.

(3) Škoda na zdraví se uhrazuje podle ustanovení občanského zákoníku o odpovědnosti za škodu na zdraví v některých zvláštních případech, pokud mu již nevznikl nárok na dávku úrazového pojištění podle zvláštního právního předpisu 25) . V případě úmrtí poškozeného se peněžní náhrada poskytne dědicům.

(4) Peněžní náhradu poskytne stát prostřednictvím krajského úřadu, v jehož správním obvodu při záchranných a likvidačních pracích nebo cvičení škoda či újma vznikla. Při poskytování této

náhrady za věcnou škodu se postupuje podle zvláštních právních předpisů platných v době vzniku škody.

(5) Právo na náhradu škody s uvedením důvodů je třeba uplatnit písemně u příslušného krajského úřadu do 6 měsíců od doby, kdy se právnická nebo fyzická osoba o škodě dozvěděla, nejdéle do 5 let od vzniku škody, jinak právo zaniká. Krajský úřad může v případech hodných zvláštního zřetele přiznat náhradu škody i po uplynutí termínu k podání žádosti, nebo i bez podání žádosti, ale nejdéle do 5 let od vzniku škody.

(6) Vznikne-li škoda složkám integrovaného záchranného systému nebo osobám v nich zařazeným při poskytování pomoci v zahraničí, hradí tuto škodu Ministerstvo vnitra, pokud ke škodě došlo při mezistátní pomoci schválené Ministerstvem vnitra. V případě poskytování pomoci v příhraničí hradí škodu kraj, z jehož území byla pomoc poskytnuta. Odškodnění se provádí tak, jako kdyby škoda vznikla na území České republiky.

(7) Náhrada škody se neposkytuje právnickým a fyzickým osobám, které zaviniily vznik havárie.

§ 31

Finanční zabezpečení integrovaného záchranného systému

(1) Finanční prostředky ke krytí výdajů potřebných pro zpracování dokumentace

integrovaného záchranného systému, ochranu obyvatelstva, společných výdajů při ověřování

přípravenosti k záchranným a likvidačním pracím a na budování a provozování společně užívaných zařízení pro potřeby integrovaného záchranného systému, zejména v oblasti telekomunikací a informačních systémů, uplatňuje Ministerstvo vnitra a kraj v návrhu svého rozpočtu.

(2) K úhradě mimořádných výdajů vzniklých v důsledku prováděných záchranných a

likvidačních prací může být použita rezerva finančních prostředků vyčleněná v rozpočtové kapitole Všeobecná pokladní správa.

(3) Vláda nebo orgány kraje hradí náklady vynaložené složkami integrovaného záchranného

systému ke krytí výdajů vzniklých při nasazení sil a prostředků složek integrovaného záchranného systému v případě, že neuhrazení těchto nákladů by mohlo ohrozit funkčnost složek integrovaného záchranného systému k provádění záchranných a likvidačních prací.

(4) Způsob finančního zabezpečení jednotlivých složek integrovaného záchranného systému

při výkonu činností stanovených těmito složkám zvláštními právními předpisy není tímto zákonem dotčen.

HLAVA IV

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 32

Hromadné informační prostředky

Každý, kdo provozuje hromadné informační prostředky, včetně televizního a rozhlasového vysílání, je povinen bez náhrady nákladů na základě žádosti operačního a informačního střediska integrovaného záchranného systému neprodleně a bez úpravy obsahu a smyslu uveřejnit tísňové informace potřebné pro záchranné a likvidační práce.

§ 33

Vztah k zvláštním právním předpisům

(1) Na rozhodování a ukládání povinností podle tohoto zákona, s výjimkou pokut podle § 28,

se nevztahuje správní řád. Stanoviska uplatněná k politice územního rozvoje a územně plánovací

dokumentaci nejsou správním rozhodnutím. Stanoviska vydávaná podle tohoto zákona jako podklad pro rozhodnutí podle zvláštního právního předpisu nebo územní souhlas anebo ohlášení stavby jsou závazným stanoviskem podle správního řádu 25a) a nejsou samostatným rozhodnutím ve správním řízení.

(2) Za stavu ohrožení státu vyhlášeného v souvislosti se zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením a za válečného stavu plní složky integrovaného záchranného systému i právnické a fyzické osoby úkoly stanovené tímto zákonem, pokud zvláštní právní předpis 26) nestanoví jinak.

§ 34

Zvláštní případy

Tento zákon se vztahuje i na případy, kdy jde o mimořádnou událost, kterou je ohroženo veřejné zdraví a orgán ochrany veřejného zdraví požádá hasičský záchranný sbor kraje, orgán kraje nebo Ministerstvo vnitra o společné řešení mimořádné události.

§ 35

Zmocňovací ustanovení

(1) Vláda vydá nařízení k provedení § 7 odst. 7 písm. a) a b) a § 23 odst. 4.

(2) Ministerstvo vnitra vydá vyhlášku k provedení § 5 odst. 4, § 7 odst. 7 písm. c) až g), § 12 odst. 3 a § 18 odst. 4 písm. a).

(3) Ministerstvo vnitra vydá po projednání s Ministerstvem pro místní rozvoj vyhlášku k provedení § 7 odst. 7 písm. h).

(4) Ministerstvo dopravy a spojů vydá po projednání s Ministerstvem vnitra vyhlášku k provedení § 9 odst. 4 a § 18 odst. 4 písm. b).

§ 35a

Působnosti stanovené krajskému úřadu nebo obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností podle tohoto zákona jsou výkonem státní správy v přenesené působnosti.

ČÁST TŘETÍ

HLAVA I

Změna zákona o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky

§ 36

Zákon č. 2/1969 Sb. , o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy

České republiky, ve znění zákona č. 34/1970 Sb. , zákona č. 125/1970 Sb. , zákona č. 147/1970 Sb. , zákona č. 60/1988 Sb. , zákona č. 173/1989 Sb. , zákonného opatření č. 9/1990 Sb. , zákona č. 126/1990 Sb. , zákona č. 203/1990 Sb. , zákona č. 288/1990 Sb. , zákonného opatření č. 305/1990 Sb. , zákona č. 575/1990 Sb. , zákona č. 173/1991 Sb. , zákona č. 283/1991 Sb. , zákona č. 19/1992 Sb. , zákona č. 23/1992 Sb. , zákona č. 103/1992 Sb. , zákona č. 167/1992 Sb. , zákona č. 239/1992 Sb. , zákonného opatření č. 350/1992 Sb. , zákona č. 358/1992 Sb. , zákona č. 359/1992 Sb. , zákona č. 474/1992 Sb. , zákona č. 548/1992 Sb. , zákona č. 21/1993 Sb. , zákona č. 166/1993 Sb. , zákona č. 285/1993 Sb. , zákona č. 47/1994 Sb. , zákona č. 89/1995 Sb. , zákona č. 289/1995 Sb. , zákona č. 135/1996 Sb. , zákona č. 272/1996 Sb. , zákona č. 152/1997 Sb. , zákona č. 15/1998 Sb. , zákona č. 148/1998 Sb. , zákona č. 63/2000 Sb. , zákona č. 130/2000 Sb. a zákona č. 154/2000 Sb. , se mění takto:

1. V § 12 odst. 1 se na konci písmene l) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno m),

které zní:

"m) krizové řízení, civilní nouzové plánování, ochranu obyvatelstva a integrovaný záchranný

system."

2. V § 12 odstavec 2 zní:

"(2) Ministerstvo vnitra zajišťuje komunikační síť pro Policii České republiky, složky integrovaného záchranného systému a územní orgány státní správy."

3. V § 16 odst. 1 písmeno c) zní:

"c) správu vojenských újezdů."

Dosavadní písmeno e) se zrušuje.

4. V § 16 se doplňuje odstavec 4, který zní:

"(4) Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů ve věcech státní správy na úseku civilní ochrany přecházejí z Ministerstva obrany na Ministerstvo vnitra dnem nabytí účinnosti zákona o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů."

HLAVA II

zrušena

§ 37

zrušen

ČÁST ČTVRTÁ

ÚČINNOST

§ 38

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2001.

---

1) Čl. 61 Dodatkového protokolu k Ženevským úmluvám z 12. srpna 1949 o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených

konfliktů (Protokol I), přijatého v Ženevě dne 8. června 1977 a publikovaného sdělením pod č. 168/1991 Sb.

2) Zákon č. 238/2000 Sb. , o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů.

3) Zákon č. 133/1985 Sb. , o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.

4) Zákon č. 20/1966 Sb. , o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů.

5) Například zákon č. 133/1985 Sb. , ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 283/1991 Sb. , o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 238/2000 Sb.

7) Například sdělení č. 168/1991 Sb. , zákon č. 126/1992 Sb. , o ochraně znaku a názvu Červeného kříže a o Československém červeném kříži.

8) Například zákon č. 18/1997 Sb. , o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády č. 11/1999 Sb. , o zóně

havarijního plánování, zákon č. 353/1999 Sb. , o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky a o změně zákona č. 425/1990 Sb. , o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií).

9) Například zákon č. 133/1985 Sb. , ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 18/1997 Sb. , ve znění pozdějších

předpisů, zákon č. 353/1999 Sb.

10) Například zákon č. 18/1997 Sb. , ve znění pozdějších předpisů.

11) § 12 odst. 2 písm. m) zákona č. 2/1969 Sb. , o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

12) Například zákon č. 455/1991 Sb. , o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 513/1991 Sb. , obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

13) Například zákon č. 138/1973 Sb. , o vodách (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

14) Zákon č. 50/1976 Sb. , o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

15) § 13 vyhlášky č. 22/1996 Sb. , kterou se upravují podrobnosti o úkolech jednotek požární ochrany, stanoví

se činnost osob zúčastněných na jejich plnění a zásady velení při zásahu.

16) § 19 zákona č. 219/1999 Sb. , o ozbrojených silách České republiky.

17) Například § 15 až 18 zákona č. 219/1999 Sb. , zákon č. 241/2000 Sb. , o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů.

18) § 3 až 5 zákona č. 157/1998 Sb. , o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých dalších

zákonů, ve znění zákona č. 352/1999 Sb.

19) Zákon č. 65/1965 Sb. , zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 261/1997 Sb. , kterou se stanoví práce a pracovní místa, které jsou zakázány všem ženám, těhotným ženám, matkám do konce devátého měsíce po porodu a mladistvým, a podmínky, za nichž mohou mladiství výjimečně

tyto práce konat z důvodu přípravy na povolání, ve znění vyhlášky č. 185/1998 Sb.

20) Zákon č. 552/1991 Sb. , o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

21) Například občanský zákoník , obchodní zákoník .

22) § 7 odst. 1 a 2 zákona č. 586/1992 Sb. , o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

23) § 2 odst. 1 vyhlášky č. 298/1993 Sb. , o stanovení výše nároku náhrady ušlého výdělku při správě daní.

24) § 49 odst. 9. zákona č. 218/2000 Sb. , o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů

(rozpočtová pravidla)

25) Zákon č. 266/2006 Sb. , o úrazovém pojištění zaměstnanců.

25a) § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb. , správní řád.

26) Zákon č. 222/1999 Sb. , o zajišťování obrany České republiky.

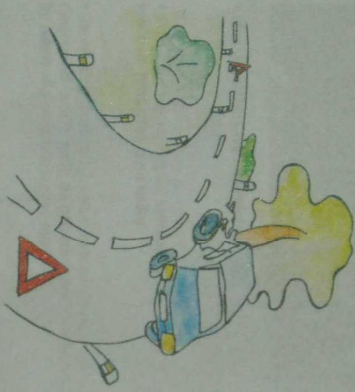

PŘÍLOHA P VII: UČEBNÍ MATERIÁLY

Čísła statistik se stále větší naléhavostí upozorňují na rostoucí počet raněných a mrtvých při nehodách na českých silnicích. Průzkumy zároveň ukazují, že rostle tlakostřepitost či bezradnost těch, kteří jsou při mo kontrolování s dopravní nehodou a zraněným člověkem. Ani sebeděle vyškolení pracovníci záchranné služby a lékařská péče nezmožu nic, pokud si člověk, který jako první dorazí na místo nehody, nevědí rady při poskytování první pomoci. Neposkytnutí potřebné pomoci osobě, která při dopravní nehodě, na níž jsme měli účasti, utrpěla újmu na zdraví, je právem kvalifikováno jako trestný čin se sankcí odnětí svobody až na tři roky nebo zákazu řízení motorových vozidel.

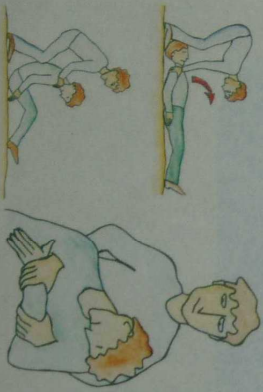
DOPRAVNÍ NEHODA – CO DĚLAT?

Pamatujte si:
První předlékařskou pomoc je povinen poskytnout každý, pokud tím neohrozí svůj život či zdraví.

Zajištění bezpečnosti zraněných

Odsun zraněného

Přijedeme-li jako první k dopravní nehodě, při níž došlo ke zranění osob, pak co nejrychleji získáme přehled o situaci nehody i stavu postížených, posoudíme možná nebezpečí, např. nebezpečí požáru, další nehody apod. a okamžitě jedneme: oznamíme místo nehody, zajištíme bezpečnost zraněných, zastavíme silné krvácení, provedeme protišoková opatření, jsou-li ohroženy životně důležité funkce, okamžitě začneme s resuscitací, poskytneme první pomoc a vyčkáme příjezdu Zdravotnické záchranné služby.

Je-li zachráncc více, organizuje základní první pomoc nejzávažnější z nich.

Hrozí-li zraněným na místě nehody další nebezpečí (např. leží-li na silnici nebo hrozí-li nebezpečí požáru vozidla), odsuneme je na bezpečné místo, popř. je vyprostíme z vozidla a vytvoříme podmínky k poskytnutí první pomoci. Jinak však platí zásada: **Pohybovat se zraněným co nejméně!**

- Zraněného posadíme a opeřme o svá kolena.
- Své ruce provlékneme pod pažemi zraněného (v podpaží) a uchopíme jej za zápěstí zkrácených předloktí, má-li jednu končetinu zraněnou, pak jej uchopíme za druhou ne-zraněnou.
- Lehce pokrčíme kolena, popř. poklekáme na jedno koleno nebo jedne do dřepu a zraněného přesuneme na své stěhno. Z pokleku nebo dřepu se zdviháme zásadně se vzpřímenými zády, nikdy ne z předklonu s napjatými nohama v kolennou.
- S poskytnutí kolony vědecke zraněného pozpátku z místa nebezpečí.

Vyproštění zraněného z vozidla

- Nejprve uvolníme prostor jak uvnitř vozidla, tak i kolem něj.
- Natocieme zraněného tak, abychom se částečně dostali za jeho záda.
- Své ruce provlékneme pod pažemi zraněného (v podpaží) a uchopíme jej za zápěstí zkrácených předloktí; má-li jednu končetinu zraněnou, uchopíme ho za druhou nezraněnou.
- Lehce se zakloníme a šetrně vytahujeme zraněného z vozidla na stěhno té strany pokřčené nohy, která je blíže k vozidlu.
- Je-li jedna noha zraněného postížena, položíme ji šetrně na nohu zdravou.

Při poranění páteře a některých mnohčetných zlomeninách postížena nevyprostujeme! Pouze hrozí-li bezprostředně další nebezpečí, postížena s poraněním krční páteře velmi opatrně vyprostíme z vozidla. Před vyproštěním mu zajištíme (fixujeme) krční páteř, nejprve svými rukama.

Se zraněným musíme vždy odtáčet tak, aby nedošlo k rotaci páteře, tzn. musí se odtáčet celým tělem.

Již při přípravě podmínek k poskytnutí první pomoci dbáme na to, aby zraněný neprochladl.

Posouzení závažnosti poranění

Je-li zraněných více, věnujeme se nejdříve těm, kteří nevykazují žádnou aktivitu. **Pozor na masivní krvácení u poraněných při vědomí** – zástava krvácení má přednost před ostatními úkony. Kontrolujeme životně důležité funkce (tj. stav vědomí, přítomnost dýchání a tepu na krcích tepnách).

Zjištěná zranění rozdělíme podle závažnosti.

- 1. Ohrožení životně důležitých funkcí** (bezvědomí, zástava dýchání, zástava srdeční činnosti)
  - Okamžitě provedeme úkony k bezprostřední zachráně života (stabilizaci poloha, umělé dýchání, zevní masáž srdce).
- 2. Silné krvácení, poranění spojená se šokem, pronikající poranění hrudníku**
  - Zastavíme silné krvácení.
  - Provedeme protišoková opatření.
- 3. Ostatní poranění**
  - Poskytneme první pomoc.

Stav zraněného sledujeme až do příjezdu Zdravotnické záchranné služby.

Privolání Zdravotnické záchranné služby

Na telefonní číslo 155 oznamujeme:

- Kde k nehodě došlo (např. obec, ulice, číslo domu, kilometr silnice)
- Co se stalo (např. dopravní nehoda, osobní auto, nákladní auto, je zablokována silnice, zranění nejlou vyproští, na silnici vyfouká benzín)
- Kolik je postižených (počet zraněných a jejich věk)
- Charakter zranění (závažnost postižení – bezvědomí, zastava dechu, silná krvácení, popáleniny apod.)
- Jaka první pomoc je poskytována
- Své jméno a telefonní číslo, z kterého voláme (případně čas, kdy se nehoda stala)

Vše oznamujeme v klidu, stručně a věcně. Musíme dát čas ořízákům dispečinku záchranné služby. Pokud sami nemáme možnost telefonovat pro zdravotnickou záchranou službu, pověříme tímto úkolem jinou osobu! Přimo ji oslovíme, např.: „Jděte (jďte) k nejbližšímu telefonu a zavolejte záchrannou službu, číslo 155.“ V případě potřeby lze přivolat na dislech tiskového volání rovněž hasiče (tel. číslo 150) a policii (tel. číslo 158).

OHROŽENÍ

ŽIVOTNĚ DŮLEŽITÝCH FUNKCÍ

K životně důležitým funkcím člověka patří vědomí, dy-
chtání a činnost srdce. Jejich ohrožení tedy znamená
bezprostřední ohrožení života, jejich obnovení (resus-
citace) přímo souvisí se záchranou života postiženého.

Kontrola životně důležitých funkcí

Zjistíme, zda je postižený při vědomí.

Postiženého oslovíme, klademe mu otázky.
Pokud nereaguje, stípneme jej (např. do
hrbete ruky nebo do ušního lalůčku), poplá-
cáme po tváři, popř. jím lehce zatřese-
me. Pokud nereaguje, je v bezvědomí.

Zjistíme, zda jsou postíženy dýchá.

Poslouchnáme dech, zjišťujeme proud vzdu-
chu, sledujeme pohyb hrudníku.

Pokud dýchá, uložíme jej do stabilizované
polohy.
Pokud nedýchá, zajistíme průchodost dý-
chačích cest: mírným zaklonem hlavy a
předsunutím dolní čelisti.

**Pokud se dýchání obnoví, postíženo-
ho uložíme do
stabilizované polohy.**

Bezvědomí

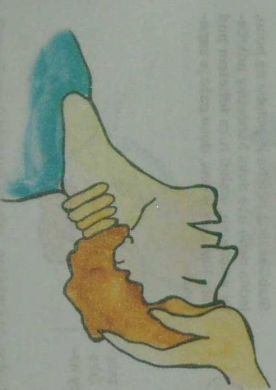
Vědomí je schopnost orientovat se v prostoru a čase,
reagovat na podněty, ml. i na bolesti. **Bezvědomí je po-
rucha vnímání, chtění, myšlení a chtění.** Bývá v rŕz-
ných stupních od mŕkavotných stavů nebo krŕtkých zá-
kalu vědomí až po zdánlivou smrt (tj. nehlubší
bezvědomí, kdy je utlumeno nebo zastaveno dýchání
a činnost srdce).

Hlavní příznaky:

- **zhroutená poloha na podložce**
- **postíženy nereaguje na oslovení a bolestivé podněty**
- **svaštko je ochablé, zapadá jazyk**

První pomoc při bezvědomí

Uvolníme oděv postiženého, zvláště u krku. Poku-
síme se navázat kontakt (oslovením, zatřesením, bo-
lestivým podnětem).

Zjistíme, zda postíženy dýchá.

Zjišťujeme proud vzduchu, sledujeme pohyb hrudníku.
Pokud postíženy dýchá, uložíme jej do stabilizované
polohy.

**Pokud se dýchání neobnoví a postíženy
je v bezvědomí, zahájíme umělé dýchání
a srdeční masáž.**

Příčinou bezvědomí může být úraz hlavy
(otřes mozku, pohmoždění mozku, krváče-
ní do mozku, rány pronikající do mozku) ne-
bo zásah elektrickým proudem.

**Uvolníme dýchací cesty tzv. trojitým ma-
něvem:**

- hluboký záklon hlavy,
- předsunout dolní čelist,
- otevřít ústa.

Prohlédneme ústní dutinu postiženého.

Je-li třeba, odstraníme (prsty, kapesníkem,
mluňou zvracky, hlenu, krev a cizí tělesa.
Je-li v dýchacích cestách cizí těleso, nato-
číme postiženého zády k sobě a úderem
mezi lopatky uvolníme cizí těleso; tento ma-
něv opakujeme, dokud dýchací cesty neu-
volníme.

Zjistíme, zda postíženy dýchá.

Zjišťujeme proud vzduchu, sledujeme pohyb hrudníku.
Pokud postíženy dýchá, uložíme jej do stabilizované
polohy.

Stabilizovaná poloha

Do stabilizované polohy ukládáme bezvědomého postíženého se zachovanými základními životními funkcemi, nejsou-li přítomny zjevné zlomeniny dolních končetin nebo poodeření na poranění páteře.

Proč je nutná stabilizovaná poloha? Je-li postížený v bezvědomí a přítom dýchání, není nebezpečí, že se jeho dýchací cesty ucpou a on se udusí. Totéž platí i pro případ obnovení činnosti plic a srdce.

Blížeji ruku postíženého podsuneme pod jeho pánev.

Blížeji nohu postíženého pokrčíme v kolenní.

Postíženého uchopíme za rameno a bok a přetáhneme směrem k sobě tak, aby měl spodní nohu pokrčenou v kolenní a druhou nohu nataženou.

Spodní ruku postíženého vytáhneme, pokrčíme v lokti a zapřeme o záda.

Hlavu postíženého co nejvíce zakloníme, aby se uvolnily dýchací cesty, a druhou ruku položíme pod hlavu.

Stabilizovaná poloha je poloha na boku, jedna nebo obě dolní končetiny pokrčeny v kolenní, vrchní ruka hřbetem pod ušný, hlava v záklonu, dolní paže je zapažena.

Pro uložení postíženého do stabilizované polohy zavědeme protiskoková opatření (viz dále) a přivoláme zdravotnickou záchrannou službu. **Postíženého nikdy ne necháme bez dozoru!**

Zastava dýchání

Priznaky:

- **promodralé rty, neslyšíte a necítíte dech na své tváři**
- **bezvědomí**

Zjistíme-li, že postížený nedýchá, provádíme umělé přetlakové dýchání „z plic do plic“ (vdechování vzduchu do plic při mírném záklonu hlavy).

Nejčastější příčinou zdanlivé smrti je např. úraz hlavy, otrava kofeinovými plyny, udušení, otrava léky atd.

Při vdechování pozorujeme pohyb hrudníku postíženého a ovlivníme si zda vzduch skutečně vniká do jeho plic. **Základní podmínkou pro výměnu vzduchu v plicích je volná průchodnost dýchacích cest.**

Nejčastější překážkou v dýchacích cestách postíženého je **zapadlý jazyk** při pokleslé dolní čelisti.

Dýchací cesty uvolníme mírným záklonem hlavy – dolní čelist se posune vpřed, zvedne kořen jazyka kupředu a uvolní dýchací cesty.

Postup při umělému dýchání

Uvolníme oděv postíženého, zvláště u krku.

Uvolníme dýchací cesty (mírný záklon hlavy, dolní čelist předsunutá, ústa otevřená). **Vyčistíme dutinu ústní.**

Nos postíženého ucpeme stiskem prstu.

Přiložíme svá ústa kolem úst postíženého tak těsně, aby žádný vzduch kolem neunikal.

Pokud se hrudník nezvedne, jsou dýchací cesty neprůchodné a musíme je uvolnit.

Provedeme 2 hluboké vdechy, počkáme na výdech a pozorujeme zřetelné rozepnutí hrudníku postíženého. **Zkontrolujeme, zda pulsují krční tepny.**

Dýcháme frekvencí 12 - 16 dechů za minutu. **Vdechujeme tak dlouho, dokud se postíženému neobnoví dýchání nebo dokud nás někdo nevystrídá.**

Někdy postižený křečovitě svírá ústa a není možné je rozepřít ani při značném záklonu hlavy. V takovém případě je výhodnější **vdechovat do nosu** postiženého.

Palcem své ruky přitiskneme k sobě rty postiženého, aby jimi neunikal vdechovaný vzduch.

Vdechujeme nosem postiženého a pozorujeme rozpnutí hrudníku postiženého. Vdechujeme tak dlouho, dokud se postizemmu neodborní dýchání.

Doba, která uběhla od nehody do začátku oživování (umělého dýchání), je nesmírně závažná. Jen výjimečně se podaří zachránit člověka, který nedýchá déle než pět minut! S umělým dýcháním „z plic do plic“ proto začneme ihned, nezávadíme čas jakýmkoli přípravami.

Zástava srdce (krevního oběhu)

Příznaky:

- bezvědomí
- bezdeší, tj. zástava dýchání
- nehmátný tep na krkavících a velkých tepnách
- mrtvolný vzhled

Je-li postižený v bezvědomí, nedýchá a nemá hmatný tep, musíme vždy provadět umělé dýchání a zároveň zevní (nepřímnou) masáž srdce (až do příjezdu rychlé zdravotnické pomoci).

Zevní (nepřímná) masáž srdce je zatím jediným opatřením při zástavě krevního oběhu.

V kontaktu s postiženým je pouze dlaněvo oval, nikoli prsty! Lokty jsou napjaty, ke stlačení užíváme hmotnost horní poloviny svého těla.

Jsem-li na záchranu sám, provádíme dýchání „z plic do plic“ neustále, nepřerušujeme je ve snaze přivolat pomoc. Je-li to nezbytné, pokračujeme v umělem dýchání i během transportu.

Postiženého položíme na záda na tvrdou podložku, podložíme mu dolní končetiny (ke zajištění žilního návratu krve do srdce).

Vlastní místo nepřímé srdeční masáže je na hrudní kosti, v její dolní třetině.

Přiložíme na toto místo dlani ruky a na její hrbet překřídíme druhou ruku, obě ruce jsou kolmo k tělu postiženého.

Rychlicky kolmo dolů stlačujeme hrudní kost do hloubky 4 - 5 cm, rychlostí 100 stlačení za minutu. Při uvolnění tlaku však naše ruce nesmí ztratit kontakt s tělem postiženého.

Oživování, tj. zevní (nepřímnou) masáž srdce provádíme tak dlouho, dokud postiženému nenahmátnáme tep.

Pokud stále nedýchá, pokračujeme v umělem dýchání „z plic do plic“ do té doby, než se postiženému obnoví dýchání a začne komunikovat, než se dostaví lékař a my postiženého přaidáme do jeho péče, případně do našeho totálního vyčerpání.

Hlavní zásady neodkladné resuscitace u dětí

- Umělé dýchání „z plic do plic“ provádíme vdechováním současně do nosu i do úst.
- Vdechvy jsou menší hluboké než u dospělého člověka (kapacita plic dítěte je menší).
- Masáž srdce provádíme pouze jednou rukou, tlak je třeba přizpůsobit věku a velikosti dítěte.

RÁNY A KRVÁCENÍ

Ranu označujeme každé porušení souvislosti kůže, sliznice nebo povrchu některého orgánu.

Nepředlétejší vlastnosti rány:

- krvácení
- ztráta tkání
- bolest

Máme-li ránu řádně osušit, zjistíme její rozsah a umístění. Postiženého rychle, ale šetrně svlékáme. Svlekat začínáme na zdravé straně. V případě, že je potřeba jednat rychle, oděv rozptáme nebo rozstříháme.

Je-li jeden zadržanec:

- 30x stlačení hrudníku,
- 2x vdechně.

Jsou-li dva zadržanci, jeden masíruje, druhý dýchá.

- 30x stlačení hrudníku

- 2x vdechně.

Tento rytmus se doporučuje pro všechny věkové kategorie.

Masírujeme do té doby, dokud se nezmění stav vědomí, neobnoví dýchání nebo do příjezdu Záchrané zdravotnické služby.

Některé příručky uvádějí jako jednu z možných hranic pro ukončení oživovacích pokusů 30 minut. **Názor členu Zdravotnické záchrané služby je však jednoznačný - oživování v žádném případě nezdávat již po 30 minutách!** Naděje, že se postižený podaří vrátit do života, se totiž minutami přesně odměří, nedá...

Podle hloubky rány rozeznáváme rány povrchové a hluboké.

Je-li postizena větší plocha těla, mluvíme o plošné rány.

Podle typu porušení kůže dělíme rány zejména na tržné, sečné, bodné a zhmotněné.

Základní principy ošetření rány

- Rány se nikdy nedotýkáme rukama!
- Krvácející poranění ošetřujeme s použitím ochranných rukavic.
- Rány nevysušujeme, nevyplachujeme.

Je-li zraněna končetina, podložíme ji.

Zraněného uklidníme, popř. zavědeme protišoková opatření a přivoláme lékaře. Pravidelně kontrolujeme obvaž a celkový stav zraněného.

Prostě odřeniny omyjeme čistou vodou, okolí desinfikujeme.

Čizí těleso z rány nikdy nevytahuje a neodstraňuje! mě!

Vnitřně plovoucí čizí těleso v oku odstraníme pomocí čistého kapesníku nebo je vyplachneme z oka čistou vodou či Ophialem.

Nejdůležitější složkou ošetřování ran je zastavení nebo omezení krváčení.

Zastavení krváčení

Při žilním krváčení dochází ke krváčení a hrozí možnost nasát vzduchu do krevního oběhu.

Rušili bychom tím procesy srážení krve.

Zastavíme krváčení – ránu stlačíme rukou přes tlakový polštářek, tj. nerozvinuť ob vazový balček.

Po zastavení krváčení zakryjeme ránu sterilním obvazem. V nouzi lze jako improvizovaný materiál ke krytí ran použít čisté kapesníky, pleny, ručníky, ubíračky.

Odřeninu, která nekrvácí, necháme zaschnout či překryjeme sterilním obvazem.

Obložíme je v raně sterilním materiálem, těleso zajistíme proti posunutí a postizeného předáme k ošetření lékařů.

Typy krváčení

Žilní: krev je tmavá, vytéká pomalu.

Tepenné: krev je světlá, síťka (pozor – i při tepenném krváčení může krev jen vytékat (pokud je bezvědomí, bezděšť a eni akce srdce!))

Vřesáčnicové: byvá mírné.

Stlačíme oba konce krvácející žily, tj. oba okraje rány.

Je-li postižena končetina, zvedneme ji do výše, abychom zmenšili přítok krve do končetiny, a uvolníme těsnici části oděvu.

Krváčení zastavíme tlakovým obvazem.

Zastavení krváčení

Při mírném krváčení, např. při ranách na prstech či na hlavě, vystačíme s pevným stlačením krvácející rány polštářkem z mluhy.

Bežně-li o masivní krváčení, musíme zasáhnout okamžitě a zastavit přítok krve do dané tepny, jinak hrozí vykrvácení.

Tlakové body na hlavě

Nejrychlejším způsobem je stisknutí na místě poranění.

Je nutné vědět, že stisknutí cévy může být účinné jen tehdy, dleje-li se proti kosti (tj. tvrdé podložce) určitou silou buď jedním nebo oběma palci, nebo současně ukazovákem a prsteníkem jedné ruky.

Krváčení na přední polovině hlavy a na krku – stiskneme společnou křkavicí na příslušné straně krku v místě, jež najdeme nad vnitřní čtvrtinou klíčku na vnitřní straně kyčlate. Tuto tepnu stiskneme směrem dovnitř a dolů proti krční páteři.

Krváčení z krční tepny zastavíme stlačením tepny přímo v raně. **Pozor** – nikdy nesmíme stlačit obě krční tepny najednou!

Krváčení z tepny spánkové (čelo, spánek) – tepnu stiskneme palcem proti kosti.

Krváčení z tepny lícní – tepnu stiskneme palcem mezi bradou a ušlem dolní čelisti.

Krváčení v oblasti ramena a lopatky – stiskneme tepnu podklíčkovou v jamce nadklíčkové nad rozhraním střední a vnitřní třetiny klíčku směrem dolů a dozadu proti prvnímu žeburu.

Krváčí-li rána po stisknutí dále, je to známka nedostatečného tlaku nebo nevhodného místa tlaku.

Tepenné krváčení z končetin

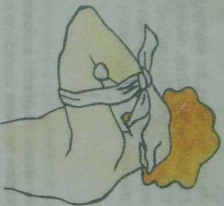
Končetinu zvedneme, stiskneme příslušný tlakový bod, na ránu přiložíme tlakový obvaz a končetinu znehybníme.

Nebo nad ránu přiložíme zaškrcovacího, na ránu dáme sterilní krytí a krycí obvaz.

Tlakový bod na horní končetině

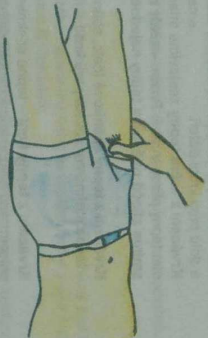

Stiskneme teplotu pod dvojitým svalem na vnitřní straně paže v polovině kosti pažní.

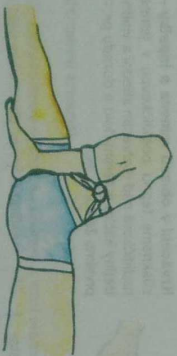

Jinou možností je, že stlačíme teplotu v lokti tlakovým obvazem a manžetou při krajním ohybu v lokti.

Tlakové body na dolní končetině:

Stlačíme teplotu stehenní pod rozhraním střední a vnitřní třetího tříselného vazu tlakem navěnek a dolu.

Stlačíme teplotu podkolení – tlakovým obvazem a manžetou při krajním ohybu bérce.

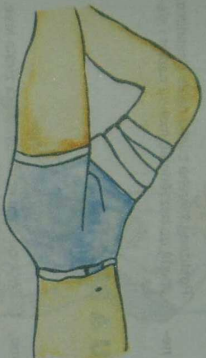

Stlačení tepny stehenní a podkolení – krajním ohybem celé končetiny nebo zatážením stehna gumovým obinadlem.

Zaškrcovací

Masivní krvácení z velkých tepen na končetinách se zastaví zatažením gumovou manžetou (zaškrcovacím). Zaškrcovací se dále používá při neúčinnosti tlakového obvazu, při úrazových amputacích, u krvácení z ran s cizím tělesem a u otevřených zlomenin s masivním krvácením.

Přiložení zaškrcovací

Je-li tlakový obvaz neúčinný a dochází k prosaku krve, provedeme nové zatažení (zaškrcoení) končetiny.

Pozor – nejdelší doba pro zatažení či zaškrcoení končetiny je 2 hodiny. Jinak hrozí nebezpečí odumření končetiny!

Po přiložení zaškrcovací zavedeme protišokové opatření a přivoláme rychlou zdravotnickou pomoc. **Zraněného nikdy neponecháme bez dozoru!**

Ostatní krvácení (zejména na hlavě)

Krvácení z ucha

Přiložíme obvaz na krvácející ucho. S poraněnou hlavou zachytíme velmi opatrně. Zraněného položíme do stabilizované polohy – na stranu krvácejícího ucha. Přivoláme rychlou lékařskou pomoc.

Krvácení z úst

Dovolíme to zraněnému, posadíme zraněného s předkloněnou hlavou, aby krev mohla volně odtékat. Přiložíme studený obklad na zátylek.

Krvácení z nosu

Zraněného posadíme, předkloníme mu hlavu a stiskneme mu nosní křídla. Přiložíme studený obklad na zátylek. Je-li krvácení z nosu spojeno s bezvědomím, uložíme zraněného do polohy na břicho s podložkami čelem a rameny.

Stlačíme přivodnou tepnu prstem. Končetinu držíme ve zvýšené poloze.

Připravíme si pomůcky pro zatažení (zaškrcoení), aniž povolíme tlak prstu na tepně.

Za neustálého tlaku vřeme gumové obinadlo, gumovou hadici, síť apod., kolem celé končetiny. Oba konce zauzlíme na vnější straně končetiny. (Je nepřijatelné používání drátů!)

Po zastavení tepenního krvácení přiložíme tlakový obvaz a končetinu znehybníme.

Při správném užití zaškrcovací je zaškrcoená část bledá a není hmatatý tep na periferních tepnách.

Proto lze zaškrcovací přiložit jen dočasně, zaškrcoenou část a ránu pravidelně kontrojujeme a sledujeme čas.

Příčinou je úraz hlavy nebo mozku, postižený je často v bezvědomí.

Vnitřní krvácení

Vedle otevřených krvácejících ran existují i tupá zranění s vnitřním krvácením. Patří k nebezpečnějším, protože krev není vidět a rychle se může rozvinout šok.

První pomoc

Postiženého uložíme do vodorovné polohy na zádech se sruženou hlavou a výše uloženými končetinami (autorotaci).

Při zástavě dýchání provádíme umělé dýchání.

Provedeme protišoková opatření.

Přivoláme nebo zajistíme okamžitý převoz do nemocnice.

ŠOK, PORANĚNÍ HRUDNÍKU A BŘICHA

Šok

Šok je porucha regulačních pochodů v organismu, která vede k selhání krevního oběhu.

Příznaky rozvíjejícího se šoku:

- neklid, nevolnost, apatie
- nápadné a časté zívání, bledost
- studený pot po celém těle, pocit chladu končetin
- zrychlený a hmatný tep, který postupně mizí
- nečinnost, žízeň, zvracení

Dochází k bezvědomí a k celkovému ztroucení krevního oběhu.

Protišoková opatření

Pokud možno odstraníme příčinu šoku, tj. zastavíme případná krvácení, provedeme správným osvětlením poranění. Zajistíme dostatečné dýchání. Zachováme klid, uklidňujeme postiženého.

Zabráníme prochlazení: postiženého dobře izolujeme od země (např. ho položíme na deku) a přikryjeme přikryvkou.

Žízeň tišme svažováním rtů a vytríráním úst. Postiženému nesmíme podat žádné tekutiny, jídlo ani léky.

Postiženého sami nikdy **ne**transportujeme, k převozu co nejdříve přivoláme Zdravotnickou záchrannou službu.

Poranění hrudníku

K poraněním hrudníku může dojít i bez zlomení žebra. Dochází při něm k poruchám důležitých orgánů.

Poranění plic se projevuje chřipením krve, která je světle červená, zpěněná.

Zlomení žebra dříve na zavřené a otevřené.

Zavědeme protišoková opatření. Postiženého uklidňujeme, zakážeme mu mluvit a pohybovat se. Přivoláme Zdravotnickou záchrannou službu.

Poranění břicha

Poranění břicha vznikají tupým násilím na břicho nebo pádem. Dějí se na zavřené a otevřené.

Příznaky:

- bolesti
- úlevová poloha na boku s pokrčenými dolními končetinami
- projevy počínajícího šoku

První pomoc

Zraněný mívá **krátký dech** a také **nučení ke kašli**.

Při **otevřených zlomeninách vzniká pneumotorax** (průnik vzduchu do hrudní dutiny), který je klasifikován jako velmi těžké poranění.

Rány na hrudníku opatříme **tákovým obvazem**. Při křesném poranění hrudník fixujeme elastickým obvazem.

Je-li postižený při vědomí, uložíme ho do polohy v poloosedě (s mírně zakloněnou hlavou).

Je-li postižený v bezvědomí, zajistíme průchodnost dýchacích cest a pokud nedýchá, zahájíme oživování.

Na malé rány přiložíme sterilní krytí a přilepíme.

Postiženého uložíme do **úlevové polohy**.

Zahájíme protišoková opatření, postiženého uklidňujeme, nedovolíme mu jíst, pít a kouřit.

Zavoláme Zdravotnickou záchrannou službu.

Velké rány
 Při výřezu orgánu se nepokoušíme vpravit je zpět, nedotýkáme se jich, neomyváme je, cizí tělesa zásadně nevyndáváme.

Pozor – při všech poraněních břicha je zakázáno podávat tekutiny, jídlo a léky.

ÚRAZY HLAVY A OSTATNÍ PORANĚNÍ

Úrazy hlavy

Příznaky:

- nevolnost, zvracení
- porucha chování, porucha řeči
- ochrnutí svalstva
- bezvědomí

První pomoc při mozkebečním poranění

Při bezvědomí:
 Postiženého položíme na záda a zajistíme průchodnost dýchacích cest.
 Postiženého uložíme do stabilizované polohy.
 Stále kontrolujeme stav postiženého.

Ořes mozku

Ořes mozku je poranění mozku, které může nastat při všech úrazech, při nichž dochází k nahlému působení náslí na hlavu (uder, pád).

Priložíme sterilní krytí.

Postiženého uložíme do polohy vleže na zádech s podloženími kolenu, pokud mu vyhovuje úlevová poloha, ponecháme jej v ní.

Zavedeme protišoková opatření.

Zavoláme Zdravotnickou záchranou službu.

Specifické příznaky

při zlomeninách spodiny lebni:

- krvácení z nosu a ucha
- později vznik tzv. blyškového hematomu (krevního výronu kolem očí)

Je-li postižený při vědomí:
 Postiženého uložíme do polohy na zádech s mírně zakloněnou hlavou.

Kontrolujeme stav vědomí postiženého (mluvíme s ním), uklidíme ho.

Případná další poranění kryjeme obvazem (na ránu nekládíme, zejména při zlomeninách lebničních kostí).
 Postiženému nepodáváme žádné jídlo, pití, analgetika ani jiné léky. Prvoláme Zdravotnickou záchranou službu.

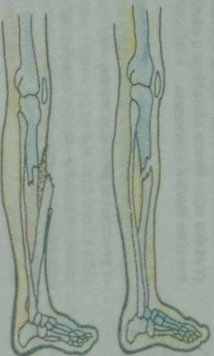
Ořes mozku nemusí být vždy provázen zlomeninou lebky, při zlomeninách lebky bývá téměř vždy přítomen ořes mozku.

- Příznaky:**
- okamžitá ztráta vědomí, která může být spojena s poruchami tepla a dechu.
  - po prochnutí – bolest hlavy, nevolnost, nauzea (pocit na zvracení), zvracení, spavost.
  - ztráta paměti na okolnosti úrazu.

Zlomeniny

Příznaky:

- silná bolestivost při pohybu a pohmatu
- nepohyblivost a nepřirozená poloha
- zdurnění a deformace tvaru končetiny
- otok a krevní výron nad místem zlomeniny

U všech zavřených zlomenin provádíme první pomoc přes oděv, zraněného nesvíkáme.

Pozor – u otevřených zlomenin nesmíme použít tlakový obvaz.

V lehlích případech je ztráta vědomí krátkodobá (jen několik minut), v těžších případech může trvat bezvědomí několik hodin, dnu i týdnů.

Ke zlomeninám kostí dochází při neuros-nem náslí. Kost může být přerušena buď na jednom místě (zlomeniny jednoduché), nebo na více místech současně (zlomeniny mnohočetné, roztržité).

U zavřených zlomenin jsou slyšitelné drásohy při případném pohybu. Zavřené zlomeniny ohrožují postiženého rozvojem šoku, poraněním cév a nervů v okolí zlomeniny.

U otevřených zlomenin je otevřena krvácející rána s patrnými úlomky kostí, jsou poraněny cévy, nervy a svalové struktury, hrozí duhonná infekce a rozvoj šokového stavu.

Zajistíme životně důležité funkce. Provedeme protišoková opatření. Poraněnou končetinu dokonale fixujeme a znehybníme kloub nad a pod zlomeninou.

Na ránu přiložíme sterilní krytí, úlomky kostí obložíme, obložení zajistíme proti posunutí a lence obvázáme.
 Kloub nad a pod zlomeninou znehybníme pomocí dlany (nebo její improvizací). Zahájíme protišoková opatření.
 Prvoláme Zdravotnickou záchranou službu.

Zlomeniny horních končetin (klíční kosti, pažní kosti, předloktí):

Zraněného posadíme, pokud to jeho stav dovolí.

Končetinu znehybníme pomocí velkého sátkového závěsu.

Zlomené předloktí ještě zpevníme improvizovanou dlahou (např. z časopisu).

U zlomeniny pažní kosti navíc sátkový závěs připevníme obvazem či šátkem k hrudníku.

Zlomenina stehenní kosti

Pozor – zraněného se zavřenou zlomeninou stehenní kosti vyprošťujeme z vozidla pouze ve vyjimečných případech. Kdy hrozí další akutní nebezpečí (např. požár vozidla). Vyprošťujeme jej velmi šetrně.

Zraněného uložíme do polohy vleže.

Obě končetiny podložíme a znehybníme – složenými šátky je svážíme k sobě. V místech dotyku (na kotnících, pod kolenní, nad kolenní, pod rozkrokem) vypodložíme kusem látky (např. složeným kapesníkem).

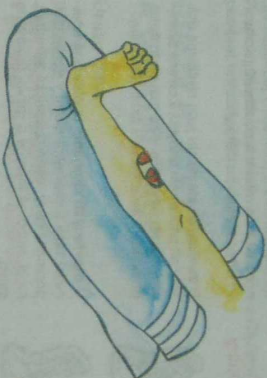
Zavedeme protišoková opatření. Přivoláme Zdravotnickou záchrannou službu.

Zlomenina bérce (kosti holenní a lýtkové)

Zraněného uložíme do polohy vleže.

Je-li zlomenina zavřená, obě dolní končetiny svážíme k sobě např. šátky. Vy-podložíme v oblasti kotníku a kolena. Je-li zlomenina otevřená, v místě krvavního prosaku oděv široce obnázíme a ošetříme ránu sterilním obvazem.

Končetinu znehybníme diahami a podložíme. Přiložíme vnější a vnitřní dílky musí přesahovat přes dva klouby – od chodidla k horní části stehna po vnější i vnitřní straně připevníme dílky složenými šátky přes nárt, přes kotníky, pod kolenní, nad kolenní a na stehnech (obvazy neutahujeme kvůli otokům).

Poranění kloubů, vykloubení (luxace)

Priznakem je nepřírodné postavení končetiny, otok a krvavý výron (moudřina) v okolí kloubu, ztráta funkce kloubu. Zasadí první pomocí jsou obdobné jako u zlomenin.

U ran zastavíme krvácení a přiložíme sterilní obvaz. Postižený kloub chladíme, znehybníme ve vynucené poloze – končetinu nikdy nepřevrhujeme!

Zlomenina dolní čelisti

Dolní čelist podvázáme a přitáhneme k temeni hlavy.

Zlomeniny a poranění páteře

Priznaky:

- **bolesti v zádech**
- **nemožnost narovnat se**
- **poruchy citlivosti v končetinách**

K poranění páteře a míchy dochází vlivem dynamických sil (padá, prudký pohyb hlavou vpřed a vzad při dopravní nehodě, prudký náraz apod.), které způsobí porušení struktury obrátů a současně nebo druhotně poranění centrálního nervového systému a míchy s možnými trvalými následky.

Pozor – mírne-li podezření na zlomeninu krční páteře, hlavou postiženého hýbeme pouze v souvislosti se závažnějším dýchacími cestí. Pohyby s postiženým omezíme na co nejmenší míru!

První pomoc

Ošetřime viditelná poranění.

Svážíme dolní končetiny (šátkem) nad kotníky, nad kolenní, nad stehny, místa dotyku vypodložíme složenou látkou.

Zraněného položíme na pevnou rovnou podložku

(pevná zem, dveře apod.).

Znehybníme hlavu (kvůli krční páteři).

Je-li zraněný v bezvědomí, zajistíme průchodnost dýchacích cest a přivoláme Zdravotnickou záchrannou službu.

Popálení

Za zvlášť nebezpečné považujeme popálení s poškozením dýchacího ústrojí, popálení rozsáhlých ploch povrchu těla a popálení obličej, rukou, nohou a pohlaví.

Při popálení hrozí rozvoj šoku (způsobený ztrátou tělních tekutin do popálené oblasti), infekce (vzhledem k poškození povrchu kůže), ztráta tvaru a funkce postižené tkáně.

První pomoc při popálení

Zabrátnime dalšímu přisobení tepla.

Chladíme popálená místa.

Pozor – nedotýkáme se postižených ploch, rány nezasypáváme, nevtráíme do nich olej ani masť!

Popáleniny ošetřime podle hloubky postižení:

1. **stupně** (pálící zarudlá kůže): Ochlazujeme čistou studenou vodou.
2. **stupně** (silně pálící zarudlá kůže, puchýře naplněné krvaví plazmou): Ochlazujeme čistou studenou vodou. Sterilně přikryjeme.
3. **stupně** (přikřivky, hluboké spáleniny): Rány neoplachujeme, pouze sterilně přikryjeme. Zavedeme protišoková opatření, zraněného udržujeme v teple a stále sledujeme jeho stav.

Popáleniny obličej (očí, nosu a úst)

Obličej, nos a ústa chladíme čistou vodou, očí případně Ophthaltem. Neobvazujeme, postiženého uklidňujeme.

Nadýchání se horkých par a plynu

Postiženého uložíme do polosedu. Ochlazujeme mu obličej a krk, dáme mu cucat led nebo ochlazujeme ústa a jazyk studenou vodou. Na hrdlík přikládáme studené obklady. Kontrolujeme tep a dech.

Je-li postižený ve vozidle, vyprošťujeme jej pouze tehdy, hrozí-li bezprostřední nebezpečí – jinak s ním nehybníme! Při vyprošťování si počínáme maximálně opatrně, postiženému předtím fixujeme krční páteř.

Závažnost poranění u popálenin závisí na věku a předchozím zdravotním stavu postiženého, na rozsahu a hloubce popálení a na jejich přičině.

Poleptání

Při poleptání oka jakoukoliv chemikálií okamžitě vyplachujeme proudem čisté vody (od vnějšího k zevnímu koutku oka), a to nejméně 10 minut.

Poleptání pokožky kyselinou i louhem

V obou případech okamžitě oplachujeme proudem čisté vody (nejméně 5 minut).

Při poleptání kyselinou opatrně odstraníme poříšněný oděv a neutralizujeme roztokem jableč sody nebo mydlivé vody.

Při poleptání louhem opatrně odstraníme oděv a neutralizujeme roztokem octové vody nebo kyseliny citronové.

Postižené místo sterilně překryjeme.

Zavedeme protišokové opatření.

Přivoláme Zdravotnickou záchrannou službu.

Otravy

Postiženému zajistíme přívod čerstvého vzduchu (vyneseeme ho z ohroženého místa).

Kontrolujeme jeho základní životní funkce (stav vědomí, vyčistíme dutinu ústní a uvolníme dýchací cesty), popř. zahájíme oživovací pokusy.

Infarkt myokardu

Priznaky:

- prudká svíravá bolest na hrudníku
- celková slabost, nevolnost, zvracení
- pocitý úzkosti, strach o život
- bledá, studená opocená kůže

První pomoc

Postiženého uložíme v poloze na zádech s mírně podloženou horní částí těla, chráníme ho před prochlazením. Postiženého uklidňujeme, zabýváme mu v jakékoli námaze. Kontrolujeme stav vědomí, jsme připraveni zahájit oživovací pokusy.

Nejčastější je otrava kyslíčikem (oxidem uhelnatým (CO). Priznakem bývá **těšhově červená kůže** postiženého.

Bolesti jsou vyvolány uzávěrem srdečních věnicových tepen, následuje odumrt buněk srdečního svalu pro nedostatek kyslíku.

PŘÍLOHA P VIII: PLAKÁT

NEBOJTE SE POMOCI
můžete tím
ZACHRÁNIT ŽIVOT

JAK NA TO:

- NEPROPADAJTE PANICE
- ZMAPUJTE OKOLÍ NEHODY A POČET ZRANĚNÝCH
  - ZAVOLEJTE 155
  - POSKYTNĚTE PP (první pomoc)
- ZŮSTAŇTE U ZRANĚNÝCH DO PŘÍJEZDU SANITKY